

KUHMOISTEN KUNTA

Tilinpäätös- ja toimintakertomus vuodelta 2025

Sisällysluettelo

Kunnanjohtajan katsaus.....	4
Yleistä kunnasta	5
Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	9
Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset kunnan toiminnassa sekä taloudessa	10
Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	18
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä	21
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	25
Konsernivalvonnan järjestäminen kuntakonsernissa	25
Kuhmoisten kunnan tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
Kuntakonsernin toiminta ja talous	40
Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	50
Talousarvion toteutuminen käyttötalous.....	51
Yleishallinto.....	51
Hallintopalvelut	51
Elinkeinoelämän edistäminen	55
Terveystieteiden ja sosiaalitieteiden	58
Sivistystoimi	61
Varhaiskasvatus	61
Yhtenäiskoulu	63
Elämänlaatu- ja palvelut.....	66
Ruokapalvelut	68
Tekninen toimi	71
Kaavoitus ja maankäyttö.....	72
Kiinteistötoimi.....	74
Laitostoiminta.....	76
Rakennuslautakunta	80
Käyttötalous yhteensä.....	86
Investointien toteutuminen	87
Tuloslaskemien toteutumisesta	89
Rahoituslaskemien toteutuminen	91
Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	92
Tilinpäätöslaskelmat	95

Tilinpäätöksen liitetiedot.....	104
Vastuut.....	122
Kaukolämpöverkon tilinpäätös	128
Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös toimintakertomuksen liitetietoineen	132
Tilikaudella käytetyt tilikirjat, tositelajit ja tositenumerot	136
Tilinpäätöksen allekirjoitus	138
Muut liitteet	139
Liite 1. Henkilöstötilinpäätös	139
Liite 2. Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n tilinpäätös	145
Liite 3. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n tilinpäätös	152

Kunnanjohtajan katsaus

Kuhmoisten kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen 300 391,92 euroa, kun syyskuussa 2025 muutetun talousarvion alijäämä oli 175 520 euroa. Tilikauden tuloksen mahdollisesti ennakoitua parempi toimintatuottojen kehittyminen sekä poistojen ennakoitua pienempi toteutuma. Käyttötalouden toimintatuotot ylittivät 189 766 euroa. Verotulot toteutuivat lähes arvioidun mukaisesti. Käyttötalouden toimintakulut ylittivät budjetin 129 287 eurolla. Vuosikate on positiivinen 1.492 miljoonaa euroa. Edellisiltä vuosilta taseessa on ylijäämää 7.457 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisen lainan pääoma on tilinpäätöksessä 0.136 miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetkellä maksuvalmiuteen otettua lyhytaikaista lainaa on 4 miljoonaa.

Investointimenoja kunnalle kertyi eri hankkeista yhteensä 1.061 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset hankkeet olivat jätevedenpuhdistamoon tehdyt saneeraustoimenpiteet, Toritien kunnostaminen, Satamarinteen asuinalueen vesi- ja jätevesihuollon sekä tieinfran rakentaminen.

Kuntataloutemme on tasapainossa ja kuntalaiset saavat nauttia kunnan järjestämien palveluiden hyvästä tasosta. Tästä saamme pitkälti kiittää voimassa olevaa valtionosuusjärjestelmää, joka on ollut kunnallemme suotuisa eri komponentteineen. Valtionosuusjärjestelmän oli määrä uusiutua vuoden 2027 alusta lukien, mutta saimme viime marraskuussa tiedon, että uudistus työ kariutui poliittisiin erimielisyyksiin ja jatkuu vasta seuraavalla hallituskaudella. Varaudumme kuitenkin tulevaisuuden valtionosuusjärjestelmän muutoksiin tarkastelemalla vuonna 2026 kulurakenteita toimialoittain ja laatimalla esityksiä tulevaisuuden säästötavoitteiksi.

Kehitämme kuntamme elinvoimaa aktiivisesti myös sidosryhmätyön kautta. Lähdimme loppuvuonna 2025 mukaan Kuhmoinen – Sysmä poikittaislauttaliikenteen kehittämishankkeeseen yhdessä Sysmän kunnan kanssa. Sysmän ja Kuhmoisten välillä ei ole toimivaa poikittaisliikenneyhteyttä. Hankkeen tavoitteena on laatia esiselvitys, joka kokoaa yhteen mm. liikenteen toteuttamisvaihtoehdot, potentiaaliset operaattorit, eli yrittäjät ja yritykset. Hankkeella luodaan pohja valtion rahoituspäätökselle, jonka avulla liikenne voisi käynnistyä jo kesällä 2027.

Viime syksynä eduskunnassa järjestettiin Suur-Päijänne -seminaari, joka kokosi yhteen alueen toimijoita pohtimaan Suur-Päijänteen alueen kehittämistä, elinvoimaa ja kasvua. Eduskuntaan perustettiin seminaarin jälkeen Suur-Päijänne -työryhmä, jonka tavoitteena on vahvistaa Päijänteen alueen yhteistyötä, edunvalvontaa ja elinvoimaa yli maakuntarajojen. Kuhmoisten kunnalla on kunnia olla mukana tässä työryhmätyöskentelyssä.

Kuhmoisten kunta on ollut mukana Kangasalan kaupungin ja Pälkäneen kunnan kanssa yhteisessä matkailun kehittämissuunnitelmassa vuosina 2023–2025. Projektin tavoitteena on ollut mm. vahvistaa ja lisätä alueen matkailullista elinvoimaa ja syventää kausiasukas yhteistyötä. Projekti sai loppuvuonna jatkohankerahoituksen vuosille 2026–2028. Projekti tunnetaan Lakeland Villages -matkailuhankkeena. Viime kesänä kunta kilpailutti Sahanrannan sataman ravintola- ja majoitustoiminnan ja uudet yrittäjät aloittivat toimintansa syyskuussa.

Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Valtuuston syyskauteen kuului erilaisia koulutustilaisuuksia, josta viimeisin järjestettiin marraskuun lopussa. Valtuustotyöskentely on ollut aktiivista ja jatkuu vuoden 2026 alkupuolella mm. kuntastrategian päivittämistyön merkeissä.

Sanna Luukkanen
va. kunnanjohtaja

Yleistä kunnasta

Kuhmoisten kunta sijaitsee Päijänteen länsirannalla valtatie 24:n varrella. Naapurikunnat ovat Padasjoen kunta etelässä, Oriveden kaupunki ja Kangasalan kaupunki lännessä sekä Jämsän kaupunki pohjoisessa. Idässä rajanaapureina ovat Luhanka ja Sysmä. Kunta perustettiin vuonna 1868. Kuhmoisten kunta siirtyi Keski-Suomen maakunnasta osaksi Pirkanmaan maakuntaa vuoden 2021 alusta lukien. Maakunnan vaihtumisen jälkeen Kuhmoinen on Pirkanmaan itäisin kunta. Pirkanmaan maakunnassa oli 31.12.2025 yhteensä 23 kuntaa, joista 12 on kaupunkeja.

Päijänteen paratiisi

Kuhmoisten kunta sijaitsee Päijänteen länsirannalla, valtatie numero 24 varrella.

Kuhmoinen on tunnettu historiastaan. Historiaa todistavat kunnan alueelta löytyneet kalliomaalaukset ja muut muinaisjäännökset. Kunnan rikkautena ovat laajat metsäalueet, sadat järvet ja osaavat ihmiset. Vapaa-ajan asukkaat ovat löytäneet kunnan kesäviikkoasunon. Kuhmoisten kunnan alueen merkittävät nähtävyydet ovat Päijälän linnavuori ja Pyhänpään kalliomaalaukset. Isojärven kansallispuisto houkuttelee kävijöitä ympäri vuoden.

Kunnan alueella sijaitsee useita kooltaan vaihtelevia yrityksiä muun muassa Meltex Oy, Kuhmoisten Sora Oy ja Roselli Oy. Lisäksi kunnasta löytyy suuri määrä pieniä palveluyrityksiä, jotka ovat erikoistuneet tuottamaan palveluja kunnan n. 10.000 vapaa-ajan-asukkaalle.

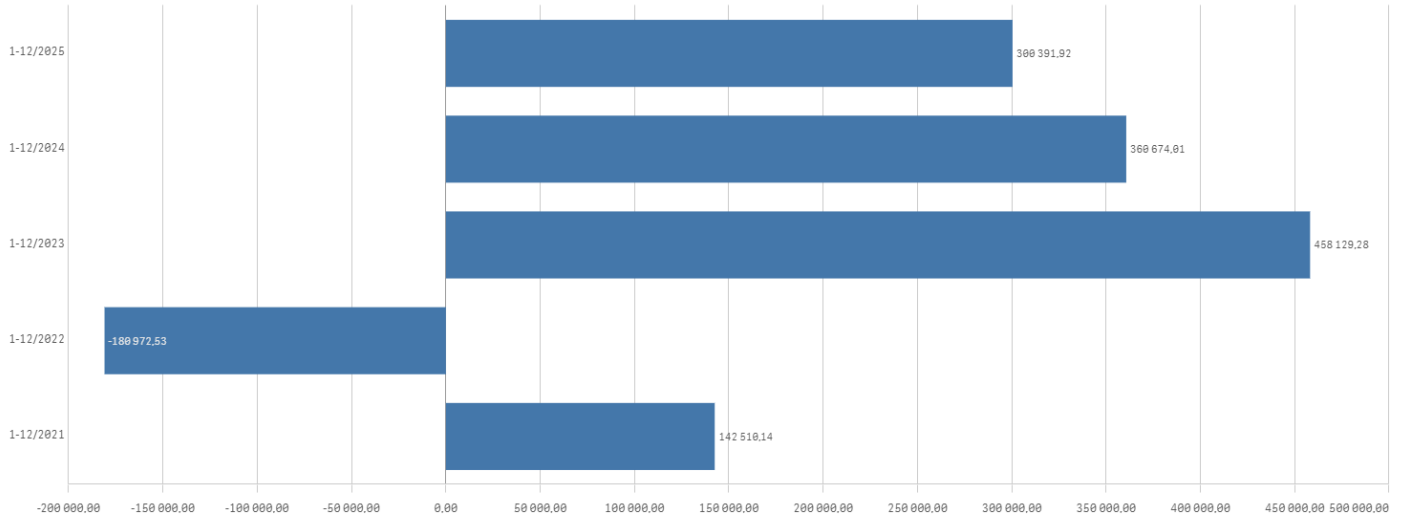
Kuvan lähde: Finder/ Suomen kuntien yritykset ja työnantajat

Kuhmoisten kunnan sijainti on hyvä: Helsinkiin Kuhmoisista on maanteitse matkaa vain 180 km, Lahteen 80 km ja Tampereelle 85 km. Jyväskylään on matkaa 95 km ja Jämsään 40 km. Kuhmoisten kunnan pinta-ala on 937 km², josta maapinta-alaa 662 km² ja vesipinta-alaa 275 km². Vesistöjen rantaviivan pituus on 1.163 km, josta loma-asutukseen soveltuvaa rantaa on n. 900 km. Kuhmoisten kunnassa asui 31.12.2025 yhteensä 1979 vakituista asukasta (Tilastokeskus 2026), kun vuonna 2024 kunnassa oli 2037 vakituista asukasta.

Kuhmoisten kunnan taloustilanne on hyvä, eikä kunnalla ole kattamatonta alijäämää ta-
seessa.

Tilikauden yli- / alijäämä 5 vuoden ajalta 2021–2025:

Tilikauden yli-/alijäämä - 5 vuotta: 2025-2021

Kuhmoisten kunnan strategia

Kuhmoisten kunnan strategia on hyväksytty ajalle 2022–2035.

Strategian mukaan kunnan visio ja toimintaa ohjaavat arvot ovat seuraavat:

VISIO 2035: Kuhmoinen – Päijänteen Paratiisi

Kuhmoinen on itsenäinen ja elinvoimainen kunta Suomen parhaalla paikalla Päijänteen rannalla, johon on hyvä asettua asumaan. Kunnan luontoympäristöä hyödynnetään hyvinvoinnin, vapaa-ajan ja matkailun lähteenä. Rakennamme virikkeellistä hyvinvoivien ja onnellisten asukkaiden yhteisöä, jossa kannustetaan yrittäjyyteen ja rohkeisiin innovaatioihin. Kuhmoisissa on asukasluvuun nähden kattavat ja sujuvat palvelut. Kunnassa on tarjolla elämisen ja asumisen mahdollisuuksia keskustasta kyliin.

1. Yhteisöllisyys

Toimimme yhdessä asukkaiden, yrittäjien ja kausiasukkaiden kanssa ja hyödynnämme kaikkien osaamista kunnan kehittämisessä. Ketään ei jätetä yksin. Etsimme aktiivisesti ja avoimesti yhteistyömahdollisuuksia yli kunta- ja organisaatorajojen. Edistämme kannustavaa, rakentavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä työntekijöiden sekä luottamushenkilöiden kesken.

2. Rohkeus

Kehitämme kuntaa ennakkoluulottomasti ja teemme rohkeita päätöksiä kuntalaisten ja kunnan elinvoimaisuuden eteen. Uskallamme suunnitella innovatiivisia ratkaisuja ja olla myös ylpeitä omasta kunnastamme.

3. Palveluhenkisyys

Tuotamme tasokkaita palveluita ja toimimme asiakaslähtöisesti. Olemme helposti lähestyttäviä ja palvelemme ystävällisesti, ripeästi ja joustavasti.

Strategiset painopisteet ja valtuustokauden tavoitteet ovat seuraavat:

1. **Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa**
 - Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa.
 - Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.
 - Työllistymisen ja työpaikkojen syntyminen mahdollistaminen paikkariippumattomasti.
 - Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämän ajan lisääminen ja vakituisten asumisen mahdollistaminen.
 - Palumuuton edistäminen Kuhmoisiin.
2. **Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin**
 - Palveluiden ja sujuvan asioinnin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen. Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.
 - Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.
 - Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.
 - Liikenneyhteyksien edistäminen.
3. **Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituksille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille**
 - Ainutlaatuisien luonto- ja kulttuurikohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti.
 - Liikuntapaikkojen ja retkeilyreitistöjen näkyvyys ja markkinointi.
 - Vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä kylien ja yhdistysten kanssa.
 - Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
4. **Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä**
 - Kunnan työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.
 - Suunnitelmallisuuden lisääminen kuntakonsernin taloudessa, hankinnoissa, hankkeissa, investoinneissa ja seurannassa.
 - Aktiivinen maakunnallisen ja kuntien välisen yhteistyön ja edunvalvonnan edistäminen.
 - Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa.

Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma

Kuhmoisten kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.5.2024 Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelman 2024–2025. Elinvoimaohjelma on Kuhmoisten kunnan yhteinen lupaus tulevaisuudesta, jonka toteuttamisessa meillä kaikilla on vastuu. Elinvoimaohjelma tulee liitteeksi kunnan strategiaan ”Kuhmoinen Päijänteen paratiisi” ja sen tavoitteena on jalkauttaa kunnan strategia ja olla arkityön työvälina strategisten tavoitteiden yhdistämiseksi entistä koordinoitummin ja paremmin hallittavissa olevin kokonaisuuksin.

Elinvoimaohjelma jakautuu Kuhmoisten kunnan strategian neljään painopistealueeseen:

- Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa
- Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin
- Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituisille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille
- Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.

Kaavoitus

Vuoden 2025 maankäytön kärkihankkeena on Satamarinteen kaava-alueen tonttimarkkinoinnin jatkaminen. Satamarinteen kaava-alueen rakentuminen tuo kuntaan lisää houkuttelevia tontteja asuinkäyttöön aivan keskeiselle paikalle kuntakeskustaan. Yleiskaavatyön tekeminen jatkuu vuonna 2026.

Kunnan väestökehitys, työllisyys ja elinkeinorakenne

Kuhmoisten kunnassa asui 31.12.2025 yhteensä 1979 henkilöä. Väkiluku väheni vuodesta 2024 vuoteen 2025 yhteensä 58 henkilöllä (-2,8 %). Vuodesta 2001 vuoteen 2025 on väkiluku pienentynyt 906 henkilöä. Vuoden 2022 kuntien välinen muuttovoitto (nettomuutto) oli vielä +3. Nettomuutto oli positiivinen 11 peräkkäisen vuoden ajan (v. 2016 +0), mutta on kääntynyt negatiiviseksi vuonna 2023. Tuoreimman alustavan tiedon mukaan vuoden 2025 kokonaisnettomuutto oli Tilastokeskuksen mukaan -26 asukasta. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan Kuhmoisten kunnan väestön ennustetaan pienenevän vuoteen 2040 mennessä 1 748 asukkaaseen.

Kuhmoisissa oli työttömiä työnhakijoita vuoden 2025 lopussa 87 henkilöä, eli 11,5 % työvoimasta. Kuhmoisten työllisyystilanne on muuta maata hieman parempaa, mutta seuraa pääpiirteittäin valtakunnallisia trendejä. Tampereen kaupunkiseudulla työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa 2025 16,2 %. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 13 %.

Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus on ollut korkea. Kuntaosuuden piiriin kuuluvia työttömiä on ohjattu aktiivisesti toimenpiteiden ja terveyspalveluiden piiriin.

Kuhmoisissa toimi vuoden 2024 lopussa 248 yritystä, joista valtaosa on monialaisia pienyrittäjiä (tietoa yritysten määrästä 31.12.2025 ei ole vielä saatavilla, tiedot julkistetaan poikkeuksellisesti vuonna 2027). Kuhmoisissa oli vuoden 2024 lopussa yrityksillä 408 työpaikkaa (vuonna 2023 381 ja vuonna 2022 406). Valtaosa yrittäjistä on monialaisia pienyrittäjiä. Kuntaan perustetaan vuosittain noin kymmenen uutta yritystä ja vajaa kymmenen lopettaa toimintansa.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

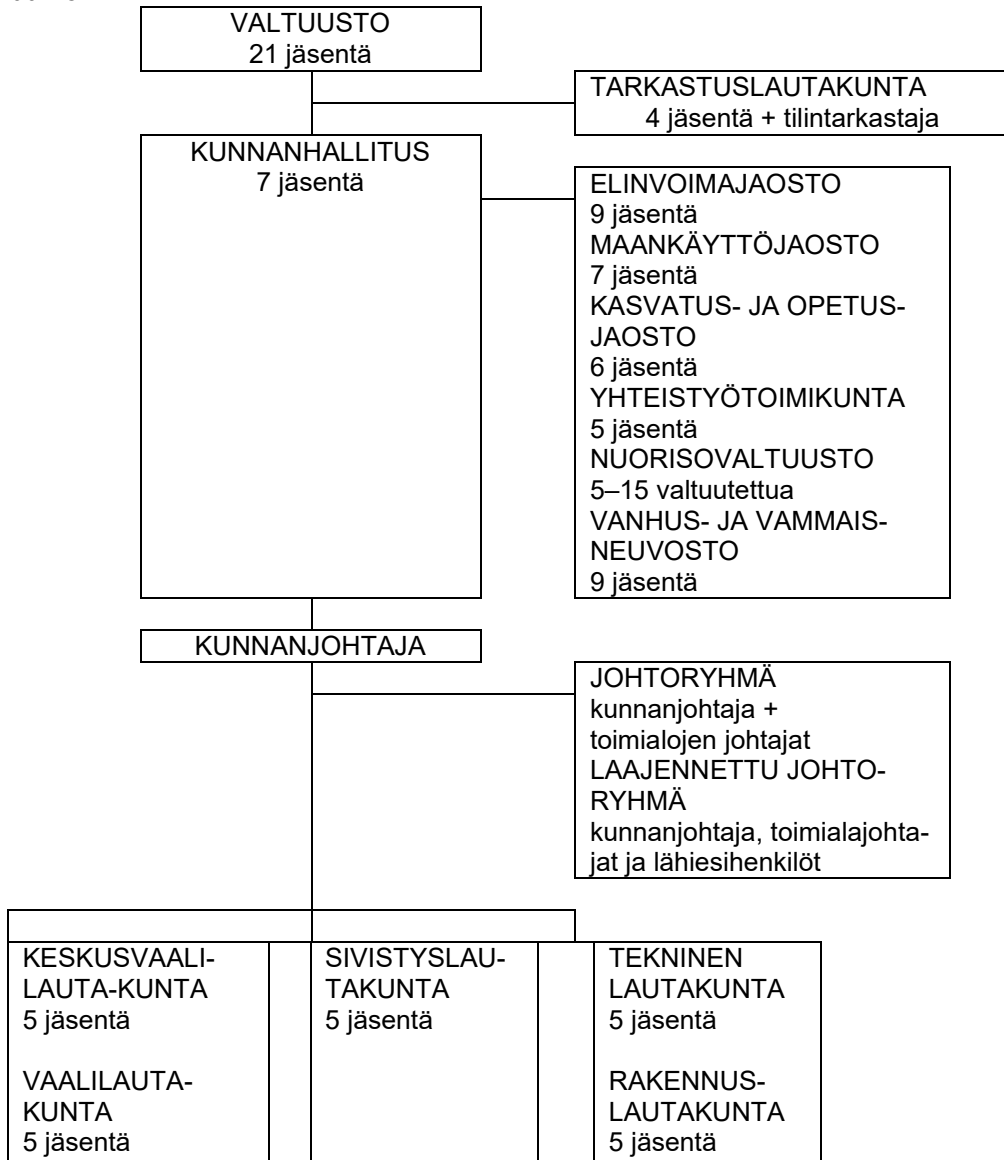
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto, joka valitaan kunnallisvaaleissa vaalivuotta seuraaviksi neljäksi kalenterivuodeksi.

Kunnanvaltuuston neljä vuotta kestävä kausi päättyi toukokuussa 2025. Uusi valtuusto aloitti toimintansa 1.6.2025. Tilinpäätösvuonna valtuuston puheenjohtajana toimi Martti Kankkunen (kok) 1.6.2023 lukien 31.5.2025 saakka. Valtuuston puheenjohtajana 1.6.2025 lukien on toiminut I Kimmo Malin. Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi 31.5.2025 saakka Kari Paajanen (kok) sekä 1.6.2025 lukien Pekka Pitkäranta (kok).

Kuhmoisissa kunnanvaltuutettujen määrä on 21 jäsentä. Lautakuntina jatkavat sivistys-, tekninen, rakennus- ja tarkastuslautakunta. Kunnanhallituksen alaisia valmistelevia toimielimiä on kolme: elinvoiman ja elinkeinotoiminnan asioita valmisteleva elinvoimajaosto, maapolitiikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja kunnan strategisen maankäytön suunnittelua koskevia asioita käsittelevä maankäyttöjaosto sekä opetustoimen ja varhaiskasvatuksen toimintaa edistävä kasvatus- ja opetusjaosto. Lisäksi Kuhmoisten kunnassa on kaksi vaikuttamistoimielintä: vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto. Yhteistoimintalain mukaisena toimikuntana toimii yhteistyötoimikunta, joka toimii samalla myös kunnan työsuojelutoimikuntana.

Organisaatiokaavio

VAALITOIMI- KUNTA 3 jäsentä		
KUNNANHALLI- TUKSEN ALAISET TULOYSKSIKÖT	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOI- MI
Hallinto-osasto Elinkeinotoimi Toimialajohtaja	Sivistysosasto Toimialajohtaja	Tekninen osasto Toimialajohtaja

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset kunnan toiminnassa sekä taloudessa

Hallinto

Työllisyyden hoito

Merkittävä muutos tapahtui vuonna 2025, kun TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025 alusta lukien. Uudistuksen tarkoituksena on tuoda palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut ja elinkeinopalvelut (ja koulutuspalvelut) ovat saman järjestäjän vastuulla, tämä tukee paremmin työllistymisen tavoitetta. Kunnat vastaavat tulevien työllisyysalueiden valmistelusta valtakunnallisen toimenpano-ohjelman mukaisesti. Kuhmoisten kunta kuuluu Tampereen seudun tulevaan työllisyysalueeseen 15 muun kunnan ja kaupungin kanssa. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Tampereen kaupunki.

Siirtyneitä palveluja olivat työnvälitys, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut, henkilöasiakkaiden palvelut, alkan van yrityksen palvelut sekä työnantaja- ja yrityspalvelut. Lisäksi kunnille siirtyivät KOTO2024-uudistuksessa määritellyt kotouttamisen tehtävät. Valtiolta kunnille siirtyivät myös johtaminen, kehittäminen, sekä hallinto- ja tukipalvelut. Uudistuksen myötä jokainen kunta sai TE-palvelujen järjestämiseen rahoituksen yleiskatteellisenä valtionosuutena. Uudistuksen myötä kuntien maksuosuus työttömyysturvamenoista kuitenkin kasvoi.

Kuhmoisissa asuvat, työllisyydenhoidon asiakkaat voivat tavata työllisyysalueen OMA-valmentajan Kuhmoisten kunnanvirastolla. Asiakaspalvelu tapahtuu ajanvarauksella.

Vastuukunta Tampere on laskuttanut vuoden 2025 aikana sopijakuntien maksuosuudet talousarvioon perustuvan arvion mukaisesti kuukausittain. Talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita edellisen vuoden toteutuneita kustannuksia. Työllisyysalueen palveluihin budjetoitiin vuodelle 2025, 249.240 euroa. Toteuman mukaiset maksuosuudet Kuhmoisten kunnalle olivat 182.404 euroa. Erotus/hyvitys on 67.016 euroa.

Kunta	Työllisyysalueen palvelut			Työllisyysalueen työvoiman ulkopuolisten kotopalvelut			Toteuman mukaiset maksuosuudet yhteensä/ vuosi 2025	Prosentti- osuudet/ maksuosuus	Vuoden 2025 aikainen laskutus	Erotus (toteuman mukainen laskutus versus vuoden aikainen laskutus), hyvitys- (+) tai lisälasku (-)
	50% laskutus/ Väestö, 18-64- vuotiaat (2023)/työikäiset	50% laskutus/ *Työttömät ja palveluissa olevat (2023)/laaja työttömyys	Työllisyysalueen palvelut MAKSU- OSUUS YHTEENSÄ/vuosi	50% laskutus/ Väestö, 18-64- vuotiaat (2023)/työikäiset	50% laskutus/ *Työttömät ja palveluissa olevat (2023)/laaja työttömyys	Kotopalvelut MAKSU- OSUUS YHTEENSÄ/vuosi				
Akaa	-972 893	-919 668	-1 892 561	-3 704	-3 505	-7 210	-1 899 770	3,0%	2 466 935	567 165
Juupajoki	-88 269	-70 387	-158 656	-336	-268	-604	-159 260	0,2%	215 925	56 665
Kangasala	-2 083 512	-1 522 593	-3 606 105	-7 933	-5 803	-13 736	-3 619 841	5,7%	4 383 696	763 855
Kuhmoinen	-92 569	-89 143	-181 712	-352	-340	-692	-182 404	0,3%	249 420	67 016
Lempäälä	-1 529 493	-1 105 484	-2 634 977	-5 824	-4 213	-10 037	-2 645 014	4,1%	3 302 808	657 794
Nokia	-2 252 954	-2 048 469	-4 301 423	-8 578	-7 807	-16 386	-4 317 809	6,7%	5 201 661	883 852
Orivesi	-487 576	-457 372	-944 947	-1 857	-1 743	-3 600	-948 547	1,5%	1 163 508	214 961
Pirkkala	-1 338 226	-1 029 738	-2 367 964	-5 096	-3 925	-9 020	-2 376 984	3,7%	2 860 104	483 120
Päikkäne	-350 173	-280 824	-630 997	-1 333	-1 070	-2 404	-633 401	1,0%	801 648	168 247
Ruovesi	-199 008	-239 403	-438 411	-758	-912	-1 670	-440 082	0,7%	577 332	137 250
Tampere	-18 441 645	-20 545 662	-38 987 307	-70 220	-78 306	-148 526	-39 135 832	61,1%	48 061 380	8 925 548
Urpjala	-241 584	-313 990	-555 574	-920	-1 197	-2 117	-557 691	0,9%	717 060	159 369
Valkeakoski	-1 202 973	-1 232 354	-2 435 328	0	0	0	-2 435 328	3,8%	3 130 692	695 364
Vesilähti	-276 096	-193 782	-469 878	-1 051	-739	-1 790	-471 667	0,7%	583 608	111 941
Virrat	-314 371	-297 263	-611 633	-1 197	-1 133	-2 330	-613 963	1,0%	782 772	168 809
Ylöjärvi	-2 022 874	-1 548 083	-3 570 957	-7 702	-5 900	-13 603	-3 584 560	5,6%	4 424 376	839 816
Yhteensä	-31 894 214	-31 894 214	-63 788 429	-116 862	-116 862	-233 724	-64 022 153	100,0%	78 922 925	14 900 772

Tampereen seudun työllisyysalue saavutti kaikki keskeiset tavoitteensa vuodelle 2025. Menot alittuivat, mikä mahdollisti kunnille palautettavan 14.7 miljoonan euron summan. Keskeiset syyt alittumisiin liittyivät ostopalvelujen käynnistymiseen viiveellä, yhteistoimintaneuvotteluista johtuviin rekrytointien rajoituksiin sekä organisaatiomuutoksiin. Vuoden 2025 aikana valmistui seudun toimijoiden yhteinen Työllisyysstrategia 2035, joka ohjaa työllisyysalueen toimintaa tulevina vuosina.

Talous- ja palkkahallinnon palvelut

Kuhmoisten kunnan kirjanpito- ja reskontrapalvelut on tuotettu taloushallinnon palveluita tuottavan Kuntalaskenta Oy:n toimesta 1.1.2022 lukien. Yhtiöllä oli haasteita tuottaa asiakaskunnilleen ajantasaisia kirjanpito- palveluita vuonna 2024. Tämän vuoksi asiakaskuntien tilinpäätösten valmistumiset vuodelta 2023 viivästyivät. Yhtiö uusi organisaatiotaan uusin rekrytoinnein ja ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja. Vuonna 2025 palvelun taso on ollut hyvällä tasolla.

Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin välillä oli toistaiseksi voimassa olevat palvelusopimukset vuodesta 2012 lukien palkanlaskennan ja tietohallinnon palvelujen tuottamiseksi Kuhmoisten kunnalle. Kummassakin palvelusopimuksessa oli kuuden kuukauden irtisanomisaika. Jämsän kaupungin vt. kaupunginjohtaja irtisanoi 30.12.2024 päivättyllä kirjeellään kummatkin palvelusopimukset päätymään 31.12.2025.

Palkkahallinnon palvelusopimuksen osalta neuvoteltiin sopimukselle jatkoaikaa 31.3.2026 asti. Palkkahallinnon palvelut kilpailutettiin vuonna 2025 ja uudeksi palveluntuottajaksi valittiin Kuntalaskenta Oy 1.4.2026 lukien.

Tietoliikennepalveluiden osalta neuvoteltiin Jämsän kaupungin kanssa uusi sopimus 1.1.2026 lukien, joka on voimassa toistaiseksi.

Ylin johto

Kuhmoisten kunnan ylimmässä johdossa tapahtui muutos 20.10.2025, kun kunnanjohtaja Valtteri Väyrynen jätti tehtävänsä. Kunnanjohtajan kanssa käytiin loppusyksystä neuvotteluja johtajasopimuksen mukaisesta vapaaehtoisesta irtisanoutumisesta. Neuvottelujen lopputuloksena kunnanjohtaja sitoutui irtisanoutumaan vapaaehtoisesti. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 13.10.2025 § 70 myöntää kunnanjohtajalle maksettavalle kertaluontoiselle erokorvaukselle talousarvioon 2025 yhteensä 14 kuukauden palkkaa vastaavan lisämäärärahan 101.300 euroa.

Konserni

Kunnanhallitus antoi Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:lle omistajaohjausta päätöksellään 3.11.2025 § 257 koskien kiinteistöjen heikkoa käyttöastetta osoitteissa Ruolahdentie 908, Orivedentie 1659 ja Rekolan tie 5 C.

Kunnanvaltuusto päätti myöntää päätöksellään 19.5.2025 § 108 Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:lle 100.000 euron lainarahoituksen As Oy Peltohokkalassa sijaitsevien osakehuoneistojen remonttiin.

Tekninen toimi, uusi lainsäädäntö

Lainsäädännössä käynnissä olevat muutokset tulevat vaikuttamaan laaja-alaisesti kuntien toimintaan, kuten kaavoitukseen, rakennusvalvontaan, kiinteistötoimeen, infran kehittämiseen, paikkatietopalveluihin, ympäristönsuojeluun, ympäristöterveyteen, vesihuoltoon, tietohallintoon ja kunnan hallintoon.

Rakentamislaki + alueidenkäyttölaki + laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (RYTJ)

Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. RYTJ-laki 1.1.2024. Rakentamislaki ja RYTJ-laki sekä niiden yhteydessä voimaan tulevat maankäyttö- ja rakentamislain (alueidenkäyttölain) muutokset muuttavat merkittävästi kunnan rakennetun ympäristön toimintaympäristöä ja toimintatapoja. Muutokseen vaikuttaa myös kuluvalla hallituskaudella jatkuva alueiden käyttöä (kaavoitusta, maapolitiikkaa ja kaavojen toteuttamista) koskevan

säätelyn uudistaminen. Alueidenkäyttölain lisäksi muutoksia on odotettavissa mm. katujen kunnossapitoa koskevaan lakiin.

RYTJ-lain yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslakiin lisättiin säännökset alueidenkäytön digitaalisuudesta eli käytännössä rakennuslupien ja kaavojen tietomallimuodosta. RYTJ-laki edellyttää, että kunnat toimittavat kaavoituksen, rakentamisen ja tonttijakojen tietoja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) ylläpitämään rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti). Tiedot pitää alkaa toimittamaan järjestelmään viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä (myös takautuvasti vuoden 2024 alusta).

Uuden rakentamislain mukaiset rakentamislupien käsittelyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulevat voimaan 1.1.2026. Uuden lain myötä nykyiset rakennuslupa ja toimenpidelupa korvattiin yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä nostettiin siten, että jatkossa esimerkiksi alle 30 neliön varaston tai pihasaunan sekä enintään 50 neliön katoksen voi rakentaa ilman rakentamislupaa, kunhan rakentamis- ja kaavamääräykset sekä ranta-rakentamisen säännökset täyttyvät. Kaavan vastainen hanke voi edellyttää poikkeamislupaa, vaikkei se rakentamislupaa tarvitsisikaan. Kaikki rakennukset kuluttavat jatkossakin tontin rakennusoikeutta.

Rakentamislaki luo säädöspohjan rakentamiseen liittyvän tiedon digitalisaatiolle. Lain mukaan rakentamislupaa haetaan vuoden 2026 alusta lukien tietomallimuotoisella suunnitelmalla (3D) tai muutoin koneluettavassa muodossa. Lakiin liittyvä ympäristöministeriön asetus rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä on tullut voimaan 1.1.2026. Lainsäädäntömuutos on ollut ja tulee edelleen olemaan merkittävä koko rakennusalalla. Muutos vaatii uuden oppimista ja omaksumista rakentamisen kaikilta osapuolilta. Rakennusvalvonnan rooli uusien toimintamallien jalkauttamisessa on osoittautunut merkittäväksi. Tämä vaatii henkilöstön kouluttamista. Uuden rakentamislain edellyttämää Kuhmoisten rakennusjärjestystä on valmisteltu vuodesta 2024 lähtien. Rakennusjärjestysehdotus on tarkoitus saattaa nähtäville vielä vuoden 2026 alkupuoliskolla. Sen jälkeen on vuorossa lausuntojen pyytäminen sekä korjausten ja vastineiden teko. Kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi rakennusjärjestys on tavoitteena saada vuoden 2026 aikana. Vuosi 2025 on mennyt soveltaen vanhaa rakennusjärjestystä ja uutta rakentamislakia. Sama koskee rakennusvalvonnan taksaa.

Ympäristöministeriö on asettanut pääministeri Orpon hallitusohjelmaan perustuvan rakennusvalvontauudistuksen työryhmän aikavälille 1.10.2024– 31.12.2026. Hallitusohjelman mukaan ”Käynnistetään rakennusvalvontauudistus, jonka tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimessa on joka puolella Suomea riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkinnot”. Työryhmän tehtävänä on analysoida erilaisia vaihtoehtoja rakennusvalvonnan järjestämiseksi ja tukea siten rakennusvalvonnan järjestämisestä annettavan hallituksen esityksen virkavalmistelua.

Rakentamislaki edellytti/ edellyttää tehtäväksi lisäksi seuraavia asioita, joita osittain on tehty jo vuonna 2025 ja niiden ajan tasalle saattamista jatketaan vuonna 2026:

- Hallintosäännöt ja delegointipäätökset on uusittava. Rakentamislupien myöntäjä jatkossa kunnan rakennusvalvontaviranomainen, mutta muiden lupapäätösten (sijoittamislupa, maisematyölupa, purkulupa) päätöksentekijänä on kunta. Kunnan on ratkaistava, kenelle päätösvalta määrätään. Kuhmoisten hallintosääntöä muutettiin tämän osalta alkuvuodesta 2025.
- Lupa- ja valvontamaksut on uusittava. Tavoitteena on, että jatkossakin lupamaksut kattavat kunnalle syntyvät kustannukset. Taksassa on tarpeen huomioida mahdolliset muutostarpeet esim. jatkuvaan valvontaan liittyen.
- Päätöspohjat tulee uusia. Uusia päätöksiä ovat sijoittamislupa ja rakentamislupa.
- Rakennusvalvonnan prosessit tulee uusia sekä lupakäsittelyn että työmaavalvonnan osalta.
- Henkilöstöä ja luottamushenkilöitä on koulutettava. Kouluttautumista tarvitaan etenkin digitalisaatiota ja rakennusten hiilineutraalisuutta koskevista vaatimuksista.
- Ohjelmistoihin tarvitaan päivityksiä ja on järjestettävä yhteydet rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Energiatehokkuusdirektiivi (EED) ja Kiinteistöjen energiadirektiivin (EPBD)

Vuoden 2026 alussa alkaa seuraava energiatehokkuussopimuskausi vuosille 2026-2035. Kuhmoinen on tähän asti ollut mukana KETS-sopimuksessa ja tulee myös jatkossa olemaan sen korvaavassa JETS-sopimuksessa (julkisen alan energiatehokkuussopimus). Suomi toimeenpanee sopimuksilla EU:n 55-valmiuspaketin energiatehokkuusdirektiiviä (EED), joka velvoittaa jäsenmaat vähentämään energian loppukulutusta ja säästämään kunnianhimoiset säästöt vuoteen 2030 mennessä. Toisin kuin monet muut jäsenvaltiot, Suomi nojaa energiatehokkuudessa ensisijaisesti vapaaehtoiisiin sopimuksiin tiukan lainsäädännön ja sanktioiden sijaan. Sopimukset ovat kustannustehokas ohjauskeino, joka tukee myös huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja kilpailukykyä. Se tasapainottaa osaltaan energijärjestelmää sekä vauhdittaa puhtaan siirtymän ja puhtaan teknologian markkinoiden kasvua.

EU:n Kiinteistöjen energiadirektiivin (EPBD) tavoitteena on parantaa rakennusten energiatehokkuutta ja vähentää niiden kasvihuonekaasupäästöjä kohti EU:n päästöttömyystavoitetta vuoteen 2050 mennessä. Vuonna 2024 uudistetun direktiivin kansallinen toimeenpano on saatettava voimaan toukokuuhun 2026 mennessä. Rakennusten energiatehokkuuden kokonaisuutta on tarkoitus selkeyttää uudella lailla. Muutoksia on odotettavissa myös automaatio- ja latauspistelakiin, rakennusten energiatodistuksia koskeviin lakeihin sekä todennäköisesti myös rakentamislakiin. Muutoksia tulee myös uudis- ja korjausrakentamista sekä energiatehokkuutta koskeviin rakentamismääräyksiin. Uusia kansallisia säädöksiä on noudatettava vasta, kun ne ovat tulleet voimaan.

Myös ilmastolaki tuo kunnille uusia velvoitteita.

Vesihuoltolaki

Uudistetussa vesihuoltolaissa, joka astui voimaan 1.1.2026 on vesihuoltosuunnitelman laatiminen esitetty kuntia velvoittavaksi. Lakimuutosluonnoksen siirtymäsäännöksen mukaan kunnan tulee laatia vesihuoltosuunnitelma ja omaisuudenhallintasuunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta, mikä tarkoittaa vuoden 2027 loppua. Lakimuutosluonnoksen mukaan vesihuoltolaitos voi periä myös erisuuruisia käyttömaksuja eri alueilla.

Lakimuutoksilla estetään vesihuollon yksityistäminen ja turvataan vesihuollon tehokas toiminta ja huoltovarmuus investointitarpeiden kasvaessa.

Uudet talousveden laatuvaatimukset on lisättävä valvontatutkimusohjelmien näytteenottosuunnitelmiin vuoden 2026 alusta lähtien. Suurin osa vesihuoltolaitoksista on jo ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin, mutta kaikkien on tärkeää varmistaa, että talousveden laadun valvonnan näytteenottosuunnitelmat ovat ajan tasalla. Määräykset perustuvat EU:n juomavesidirektiiviin (EU) 2020/2184, joka on toimeenpanttu Suomessa kansallisella lainsäädännöllä, joka tuli voimaan 12.1.2023. Uusien muuttujien laatuvaatimuksia sovelletaan 12.1.2026

Kuhmoisissa on aloitettu valvontatutkimusohjelman valmistelu loppuvuodesta 2025. Se tulee sisältämään seuraavat tiedot:

- Riskienhallintasuunnitelma (vanha riskienarviointi)
- Omavalvontasuunnitelma
- Häiriötilannesuunnitelma
- Näytteenottosuunnitelma

Tekninen toimi, muutokset kunnan toiminnassa sekä taloudessa

Teknisen toimen tärkeimmät painopisteet talousarviovuonna 2025 olivat jätevesi- ja vesihuoltoverkostoon liittyvien investointien jatkaminen, kädentaitojen koulurakennuksen väistötilojen järjestäminen, yleisten alueiden parannus- ja kunnostustyöt (kuten Toritien asfaltointi) sekä Koivulehdon kujan loppuosan rakentaminen.

Papinsaaren jätevedenpuhdistamon saneeraus nykyvaatimuksia vastaavaksi ja ympäristölupaehtojen mukaisen toimivuuden varmistamiseksi on edennyt merkittävästi viimeisen kolmen vuoden aikana, jolloin on paneuduttu laitoksen prosessin toimivuuteen kokonaisvaltaisen analyysin, puhdistamohenkilökunnan ohjeistuksen, automaation rakentamisen, tarvittavien välttämättömien korjaustoimien ja henkilöresurssien vahvistami-

sen osalta. Vuonna 2025 jätevedenpuhdistamolle rakennettiin asianmukaiset sosiaali- ja valvomotilat. Merkittävistä aiempien vuosien investoinneista ja suunnitelmallisesta pitkän aikavälin korjaustarpeiden mukaisesta peruskorjausvarauksista huolimatta vesihuollon infrastruktuuriin kohdistuu edelleen riskejä, joita ei voida kokonaan poistaa. Yllättävät rikkoutumiset verkostossa tai laitoksilla voivat lisätä kuluja, kun joudutaan tekemään nopeita korjaus- ja korvaustoimenpiteitä. Ne myös vaikeuttavat normaalia palvelutuotantoa ja toimintaa, joka usein heikkenee väliaikaisesti.

Molempien taajama-alueelle vettä tuottavien kunnan vedenottamoiden on oletettu aiemmin sijaitsevan samalla pohjavesialueella. Vuonna 2025 pyydettiin tarjoukset vedenottamoselvityksestä, jota ei toteutettu, koska esiselvityksissä todettiin, että vedenottamoiden välillä on kynnys, joka erottaa vedenottoalueet toisistaan. Tämä pienentää riskiä molempien ottamoiden veden yhtäaikaisesta pilaantumisesta merkittävästi.

Kuhmoisten kunta jatkaa valtakunnallisessa Hiilineutraali kunta -hankkeessa yhdessä 72 muun kunnan kanssa. Tavoitteena on hiilijalanjäljen pienentäminen kaikissa kunnan toiminnoissa, pitkäkestoisesti.

Kiinteistöstrategian mukaisen toiminnan jatkaminen ja energiatehokkuuden lisääminen kiinteistöissä jatkuu edelleen. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmia (PTS) ja kuntoarviointeja suoritettiin talousarviovuoden 2025 aikana useissa kiinteistöissä.

Kiinteistöhuollon henkilökunnalla on paljon hiljaista tietoa kiinteistöistä ja niiden huoltotoimista. Vuosina 2024–2025 tätä tietoa kirjattiin talteen tulevia toimintojen kehittämistä varten. Rakennuskannan ja infran kunnan asianmukainen seuranta ja huolto pienentävät yllättävien korjaustarvetta vaativien riskien toteutumista.

Siivoojat ovat käyneet työhönsä liittyvää oppisopimuskoulutusta vuoden 2025 aikana. Siivouskäytäntöjä ja välineitä on päivitetty nykyaikaisemmaksi ja tehokkaammaksi.

Teiden, sataman läheisten alueiden sekä yleisten alueiden kunnossapitoon ja siistinä pitämiseen kiinnitetään edelleen huomiota. Katuvalaistuksen päivittämistä jatketaan muuttamalla valoja energiaa säästäviksi led-lampuiksi taajama-alueella. Yleisten alueiden viihtyisyyttä parannetaan lisäämällä valaistusta keskuspuistoon ja Sahatien kevyenliikenteen väylälle. Tämä työ jatkuu vuoden 2026 puolelle. Tulevina vuosina kiinnitetään erityistä huomiota kaavateiden saneeraukseen, eli peruskorjaukseen. Vuonna 2025 saatettiin loppuun Jussilankujan saneeraus, rakennettiin Koivulehdonkujan loppuosa ja uusittiin Toritien eteläosan asfalttipinnoite.

Ympäristösihteeri vastaa ympäristönsuojelun lakisääteisistä lupa- ja valvontamenettelyistä, neuvonnasta sekä raportoinnista muille viranomaisille. Ympäristösihteerin tehtävissä painotettiin entistä enemmän myös kunnan energiatehokkuutta (JETS) ja hiilineutraalisen kunnan (HINKU) tavoitteita ja yhteistyötä kunnan eri toimijoiden sekä muiden kuntien kanssa. Ympäristösihteerillä on merkittävä rooli myös jätehuollon sopimusten valmistelussa ja jätehuollon kehittämisessä.

Vuonna 2025 tehtiin kiinteistöveroselvityksen analyysivaihe. Tämän pohjalta voidaan aloittaa useamman vuoden kestävä kiinteistöveroprojekti, jonka tavoitteena on saada kiinteistörekisterejä huomattavasti aiempaa parempaan ja kuntalaisten kannalta tasapuolisempaan kuntoon. Kiinteistörekisterien kuntoon saattamisen seurauksena yleensä myös kunnan kiinteistöverotulot nousevat (keskimäärin 10–20 %). Investoinnin takaisin maksuaika on yleensä 2–4 vuotta.

Maankäyttöjaosto

Kunnan maankäyttöjaosto toimii kunnanhallituksen alaisuudessa ja sen tehtävänä on edistää kunnan maanpolitiikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja kunnan strategisen maankäytön suunnittelua. Jaosto valmistelee kunnanhallituksen määräämät yleiskaavoitusta, asemakaavoitusta ja ranta-asemakaavoitusta koskevat asiat sekä valmistelee maanrakennuslain mukaisen kaavoituskatsauksen kerran vuodessa. Maankäyttöjaoston toiminta painottui vuoden 2025 aikana yksityisten tahojen aloittamiin kaavahankkeisiin, keskustan osayleiskaavan edistämiseen ja maan lunastus -aiheisiin.

Kuhmoisten kunnan osayleiskaavan muutostyö jatkui edelleen vuonna 2025. Osayleiskaavatyö on viivästynyt, koska työnsä tekevän luontoselvittäjän löytämisessä oli haasteita vuosina 2022–2023. Vuoden 2024 keksällä luontoselvitys on tehty ja yleiskaava työ on päässyt jatkumaan syksyllä 2024 alusta lähtien mukana olleen yleiskaavan laatijan kanssa. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 19.12.2025 asettaa keskustan

osayleiskaavan nähtäville 7.1.2026. Rakennusjärjestyksen uudistuksen osalta vuonna 2025 on valmisteltu luonnosversioon tulleille lausunnoille ja muistutuksille vastineita ja näiden pohjalta muutoksia valmistelussa olevaan rakennusjärjestykseen. Rakennusjärjestyksen pitää olla valmiina 31.12.2026 mennessä.

Vuonna 2025 on viety eteenpäin rakennusjärjestyksen uudistusta, jonka on oltava valmis 31.12.2026. Vuosi 2025 on mennyt soveltaen vanhaa rakennusjärjestystä ja uutta rakentamislakia. Sama koskee rakennusvalvonnan taksaa.

Sivistystoimi

Kuntalaisten hyvinvoinnille ja terveydelle luovat edellytyksiä koulutus-, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut sekä monet muut kunnan tehtävät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kuhmoissa kerroin vuonna 2025 oli 21,6 €/as. (18 €/as. 2024).

Kuntien HYTE-työtä mitataan toimintaa kuvaavien indikaattoreiden avulla, jotka liittyvät perusopetukseen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä kunnan johtamiseen; mm. kouluterveyskyselyn tuloksia, lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointia, erikoissairaanhoidon hoitokasojen sekä hyte-tavoitteiden toteutumisen seurantaa hyödynnetään hyvinvointijohtamisessa. Hyvinvointityön tueksi kuntaan palkattiin vakituinen hyvinvointisuunnittelija 25.8.2025 alkaen.

Kansallinen lukutaitostrategia 2030 kuvaa toimia, joita Suomessa on tarpeen tehdä monilukutaidon vahvistamiseksi. Lukutaitostrategian kolme suuntaviivaa ovat 1) Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita 2) Vahvistetaan monilukutaito-osaamista ja 3) Innostetaan lukemaan ja monipuolistetaan lukutaitoa. Kuhmoisten kirjastolaitoksessa panostettiin yleisen lukutaidon edistämiseen palkkaamalla valtionavustuksella ma. lukutaitokoordinaattori 1.8.2025.

Kuntaliitto lähetti syyskuussa 2024 kuntiin muistutuksen siitä, että kunnat varmistavat nuorten monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen toimintaa sekä niiden tehtävien toteutumisen muuttuvissa yhteiskunnallisissa rakenteissa, koska hyvinvointialueiden nuorten palveluiden asiantuntijoiden osallistuminen verkostoon on ohentunut. Kuhmoisten kunnassa vahvistettiin koulunuorisotyötä sekä edelleen Harrastamisen Suomen mallin toimintaa vuonna 2025.

Alueellista nuorisotyötä koordinoi Nuorisokeskus Marttinen tarjoamalla kehittämis- kumppanuutta ja tukea nuorisotyön ammattilaisille Pirkanmaan 23 kunnan alueella, mm. kansainvälisyydessä. Siten Kuhmoissakin päästiin mukaan kansainväliseen nuorisotyöhön.

Lähellä kuntalaisten arkea olevia matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksia ja lähiliikuntapaikkoja ylläpidettiin ja kehiteltiin edelleen toimintavuonna; Ryytjärvelle rakennettiin luonto- ja virkistysreitit. Liikuntaneuvonnan palveluketjua soviteltiin yhteen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen, koulutuksen, liikunta- ja kulttuuripalvelujen keskeinen asema kunnan elinvoimatehtävänä on kasvanut jatkuvasti. Kasvatuksen ja koulutuksen uusiutuva normisto (varhaiskasvatuslaki, lukiolaki, opetussuunnitelmat, oppivelvollisuuslaki) asettavat jatkossakin sekä päiväkodin että yhtenäiskoulun toimintakulttuurille, pedagogiselle johtamiselle ja oppimisympäristölle haasteita sekä kehittämistarpeita. Eteläisen alueen sivistysjohto – Valkeakoski, Urjala, Akaa, Pälkäne, Kuhmoinen sekä uutena kuntana Sastamala – muodostivat säännöllisesti kokoontuvan seudullisen verkoston palveluprosessien ja -tuotannon, sisältöjen sekä laadun kehittämiseksi.

Hyvinvointialueiden käynnistyminen toi muutoksia opiskeluhoitolakiin. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetus- ja hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä. Lakimuutoksen johdosta paikallisen opetussuunnitelman luku 8 Oppilashuolto oli päivitettävä. Oppimisen tuen uudistaminen niin esi- ja perusopetuksessa kuin lukiossa edellytti opetussuunnitelmien päivittämistä kevään 2025 aikana.

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta (1128/2023) tuli voimaan 1.1.2024 koskien lasten kolmiportaisen tuen hallintopäätöksiä: kunnalla on niiden tallennusvelvollisuus varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardaan.

Lisäksi astui voimaan muutos (1284/2023) lastensuojelulain vuoksi sijoitetun lapsen järjestämisvelvollisuudesta ja kustannusvastuista. Säännös oikeuttaa laskuttamaan lastensuojelun vuoksi sijoitetun lapsen kotikunnalta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset 1.1.2024 alkaen. Myös asiakasmaksujen tuloarvoja korotettiin elokuusta 2024 alkaen eli varhaiskasvatuksen tulot vähenivät entisestään toimintavuonna 2025.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki uudistuvat vuonna 2025. Myös lukiokoulutuksen oppimisen tuki ja erityisopetus uudistuvat. Paikalliset opetussuunnitelmat päivitettiin Opetushallituksen perusteiden mukaisesti.

Tuntijakoasetuksen ja perusopetusasetuksen muutokset tulivat voimaan 1.8.2025. Tuntijakoasetuksen muutoksella (111/2023) pyritään perustaitojen eli luku-, kirjoitus- ja laskutaitojen vahvistamiseen lisäämällä perusopetuksen vähimmäistuntimäärää kolmella vuosiviikkotunnilla. Vuosiviikkotuntien tarkemmasta kohdentamisesta päätettiin paikallisesti. Muutoksen toimeenpano edellytti opetussuunnitelman tarkentamista. Vuonna 2023 astui voimaan kirjastolain muutos (788/2022), jonka mukaan yleinen kirjasto voi tehdä tehtäviensä hoitamiseksi yhteistyötä mm. päiväkotien, koulujen ja muiden yhteisöjen kanssa. Nuorisolain muutoksen (955/2022) myötä kunnan tulee laatia koulukohtainen harrastussuunnitelma nuorten kuulemisesta saatujen tietojen perusteella. Harrastuskalenteri julkaistiin sekä yhtenäiskoulun että kunnan verkkosivulla.

Elinkeinoasiat

Kunnan elinkeinojen kehittämisestä on linjattu sekä Kuhmoisten kunnan strategiassa että kunnan elinvoimaohjelmassa 2024–2025 (ks. sivut 6–8). Elinvoimaohjelmaa seuraa ja toteuttaa kunnanhallituksen alainen elinvoimajaosto yhdessä kunnan elinkeinotoimen kanssa. Uusi elinvoimaohjelma valmistui vuoden 2024 keväällä.

Kuhmoisten kunnassa on toiminut vuonna 2025 elinvoima-asiantuntija tammi-maaliskuussa osa-aikaisena ja huhtikuusta lähtien 100 %:n työajalla. Hänen tehtäviinsä kuuluvat muun muassa seuraavat asiat: kunnan elinkeinoelämän kehittäminen yhdessä kunnanjohtajan kanssa ja kuntamarkkinointi, päätöksenteon valmistelu elinkeinopoliittiseen kehittämiseen liittyvissä asioissa, toimitilojen ja teollisuustilojen vuokrasopimusten valmistelu, yritysten perusneuvonta ja alkavien yrittäjien palvelut, matkailuelinkeinojen tukeminen, sidosryhmäyhteistyö, kunnan elinkeinotoimintaan liittyvät paikallisten ja alueellisten hankkeiden käytännön toteuttaminen, kunnan omistamien tonttien myynti ja markkinointi (neuvottelut ja sopimusten valmistelu), sekä työsuojelupäällikön tehtävät. Elinvoima-asiantuntija on toiminut myös elinvoimajaoston sihteerinä.

Kuhmoisten kunnalla on elinvoimaohjelma vuosille 2024–2025. Elinvoimaohjelma jakautuu neljään valittuun painopistealueeseen, jotka ovat:

- Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa
- Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin
- Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituisille ja kausiasukaille sekä matkailijoille
- Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä

Kunnan elinvoimajaosto toimii kunnanhallituksen alaisuudessa ja sen tehtävänä on kunnan elinvoiman ja elinkeinotoiminnan aktiivinen kehittäminen ja työllisyyden edistäminen yhdessä kunnan alueen yrittäjien kanssa. Elinvoimajaoston toiminta painottui vuoden 2025 aikana Saharannan ravintoloitsijan kilpailuttamiseen, erilaisten kuntalaisille suunnattujen tilaisuuksien järjestämiseen, yleiseen kuntamarkkinointiin sekä Lakeland Villages-yhteistyön tiivistämiseen. Loppuvuonna tuotettiin matkailuesite messuja ja muuta matkailumarkkinointia varten.

Kuhmoisten elinvoimaa on piristänyt viime vuosina rakentaminen. Vuonna 2025 haettujen rakennuslupien määrä on kuitenkin laskenut ja se oli 45 kpl. Määrän lasku johtuu lakimuutoksesta, joka on sallinut alle 30m² rakennuksien rakentamisen ilman rakennuslupaa 1.1.2025 alkaen. Uusia rakennuslupia on myönnetty aiempina vuosina vuonna 2024: 95 kpl, 2023: 89 kpl, vuonna 2022: 180 kpl, vuonna 2021: 184 kpl ja vuonna 2020: 125 kpl. Koronavuosina lupia myönnettiin huomattavasti normaalia enemmän.

Kuhmoisten kunta on osallistunut vuonna 2025 Lahdessa Raksa-messuille, Tampereella Asta-messuille ja K50-messuille sekä Lakeland Villages-yhteistyössä Kevätmessuille Helsingissä.

Kunnan teollisuuskiinteistöjen vakituiseen vuokra-asteeseen ei tullut muutoksia vuonna 2025.

Vuonna 2025 puunmyyntituloja oli budjetoitu 125.000 euroa ja tulot olivat 20.000 euroa. Kunnanhallitus päätti siirtää puunmyynnin vuodelle 2026 puun hinnan ollessa alhainen leimikkojen myyntiä koskevien osto-
tarjousten käsittelyn hetkellä.

Väestörakenne

Kuhmoisissa asui 31.12.2025 yhteensä 1979 asukasta (vuoden 2024 lopussa oli 2 037 asukasta), joista alle 15-vuotiaita 155, 15–64-vuotiaita 889 ja yli 65-vuotiaita 935. Väkiluvun muutos vuoden takaiseen tilantee-
seen on 58 asukasta vähemmän. Väestömuutos selittyy luonnollisella poistumalla sekä normaalista, pääosin
työstä tai opiskeluista johtuvasta muuttoliikkeestä. Tehtyihin tilastoihin verrattuna Kuhmoisten väkiluvun pie-
neneminen on hitaampaa kuin tilastot ennustavat. Ennusteiden mukaan Kuhmoisten väkiluku on vuonna
2040 1 748 henkilöä

Tuoreimman alustavan tiedon mukaan vuoden 2025 kokonaisnettomuutto oli Tilastokeskuksen mukaan -26
asukasta.

Vuosia jatkunut väkiluvun pieneneminen tuo jatkossa entistä enemmän haasteita työnantajille, koska alueen
työikäisten määrä vähenee. Tämä näkyy jo nyt selvästi muun muassa palvelualoilla ja rakentamisessa. Ikäih-
misten ja vapaa-ajanasukkaiden määrän ja palvelutarpeen kasvu tuo kuntaan uusia mahdollisuuksia monia-
laiselle palveluyrittäjyydelle.

Kunta on muistanut kuntaan syntyneitä uusia kuhmoislaisia kunnanhallituksen vuosittaisten päätösten edel-
lyttämin tavoin. Vuonna 2025 syntyneitä kuhmoislaisia on muistettu 1.000 euron vauvarahalla, 500 euron ra-
halahjoituksella heidän täyttäessään 3 vuotta ja 500 euron rahalahjoituksella heidän täyttäessään 6 vuotta
edellyttäen, että kotipaikka on tämän ajan ollut Kuhmoinen. Lisäksi vuonna 2025 syntyviä vauvoja on muis-
tettu tuotelahjalla, joka on Sanna Ruokolan suunnittelema, RUOKO desing -brändin lastenpenkki. Vauvara-
haa maksettiin vuonna 2025 yhteensä 10.500 euroa 17 kertaa seuraavasti:

vauvarahatilasto 2025, euroa	määrä	yhteensä
1.000	4	4.000
500	13	6.500
yhteensä	17	10.500

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Henkilöstö

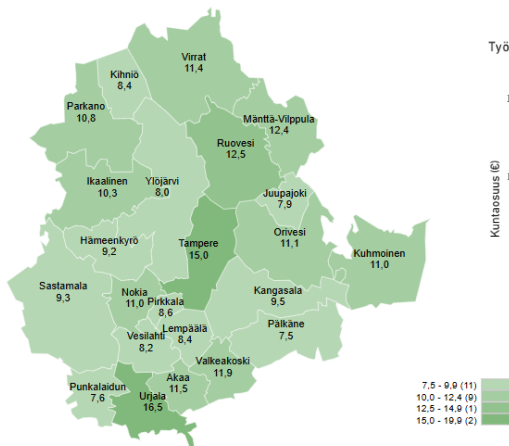
Pienen kunnan henkilöstön työnkuvat ovat varsin laajat. Laaja työnkuva ei välttämättä mahdollista erikoistumista vain tiettyihin asioihin. Laaja työnkuva haastaa niin osaamisen kuin työn sisällön hallinnan, mikä saattaa aiheuttaa satunnaista kuormitusta.

Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvien riskien vähentämiseksi Kuhmoisten kunta on työnantajana kiinnittänyt huomiota henkilöstön työhyvinvointiin ja hyvään työilmapiiriin. Kuhmoisten kunta tukee henkilöstön työhyvinvointia muun muassa tarjoamalla useita henkilöstöetuksia sekä koulutusmahdollisuuksia.

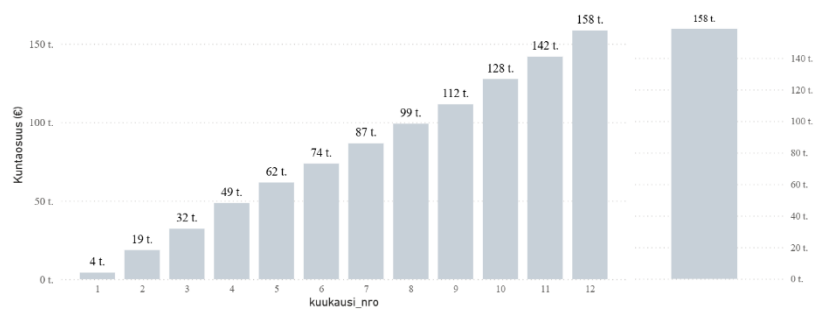
Talous

Kansantalouden kasvu ei käynnistynyt vuonna 2025. Vuonna 2025 kokonaistuotannon kasvu painui taantumaan ja työttömyys on noussut voimakkaasti. Työttömyyden taustalla on työvoiman vähäinen kysyntä. Marraskuussa 2025 työttömyys-% Suomessa kohosi 10,6 %: tiin, joulukuussa edelleen 10,7 % ja Pirkanmaalla luku kohosi 12,4 %: tiin, Kuhmoisissa 11 %: tiin (lähde: Pirkanmaan liitto).

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Työttömyysturvan kuntaosuuden vuosikertymä (kumulatiivinen)

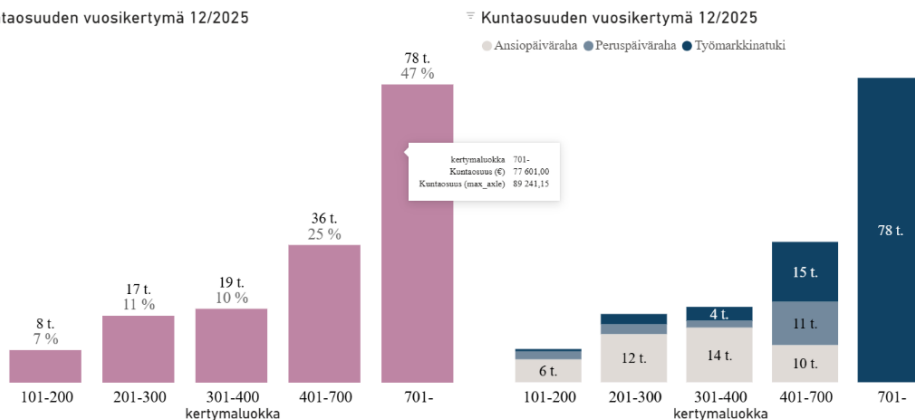

TE-uudistuksen myötä kuntien talous on aiempaa enemmän riippuvainen työllisyyden hoidon onnistumisesta. Työllistyminen vähentää kuntien kuluja mm. työmarkkinatukien kuntaosuuksien osalta. Työttömyysturvan kumulatiivinen kuntaosuus vuonna 2025 Kuhmoisten kunnassa oli 158.000 euroa (Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalouden tilastot).

Työttömyys Kuhmoisten kunnassa muodostuu vuodelta 2025 suurelta osin pidemmän aikaa työttömänä olleista. Noin ¾ Kuhmoisten kunnan kuntaosuudesta kertyy yli 400 päivää työttömänä olleista. Kuntien etuus-

kulujen maksuosuus määräytyy työttömyyden keston mukaan seuraavasti: 101–200 päivää: 10 %, 201–300 päivää: 20 %, 301–400 päivää: 30 %, 401–700 päivää: 40 %, yli 700 päivää: 50 %. (lähde: Kuntaliitto, Kuntatalouden tilastot.)

Kuntaosuuden vuosikertymä 12/2025

Julkisen talouden epätasapaino pysyy sitkeästi EU:n viitearvojen yläpuolella. Kuntatalouden toimintakulut ovat kasvaneet vuonna 2025 kunta-alalle sovittujen julkisen palkan korotuksien myötä sekä vuoden alussa voimaan tullut TE-palvelujen uudistus. Monet kunnat ovat etsineet sopeutustoimia käynnistämällä yt-neuvotteluja. Sopeutusta on haettu myös jarruttamalla investointien kasvuvauhtia. Jos talouskasvu jää vaatimattomaksi, vaikeutuu myös julkisen talouden sopeutustoimet huomattavasti.

Sosiaali- ja terveystalouden siirryttyä hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023 lukien, merkittävä osuus kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta poistui kunnan tulorahoituksesta. Epävarmuus valtionosuuksien riittävyyteen kunnan toimintakulujen kattamisessa muodostaa taloudellisen epävarmuustekijän ja riskin tulevaisuudessa. Valtionosuusuudistus oli tarkoitus saada voimaan vuoden 2027 alusta, mutta kokonaisuudistus kaatui marraskuussa 2025, eikä uudistus etene tällä hallituskaudella. Kuntaministerin Anna-Kaisa Ikonen johdolla on käynnistetty parlamentaarinen työ, jossa keskustellaan kuntien tulevaisuudesta, joka jatkuu vuoden 2027 loppuun. Rahoituksen uudistuksen tulisi olla laaja-alainen, joka koskee myös verotuloja ja maksutuottoja.

Työikäisten kuntalaisten määrän vähentyminen aiheuttaa kuntatalouteen haasteita verotulopohjan kaventuessa ja heikentää taloudellista huoltosuhdetta. Valtionosuudet ja verotulot toteutuivat vuonna 2025 ennakoitusti.

Ympäristötekijät

Molempien taajama-alueelle vettä tuottavien kunnan vedenottamoiden on oletettu aiemmin sijaitsevan samalla pohjavesialueella. Vuonna 2025 pyydettiin tarjoukset vedenottamoselvityksestä, jota ei toteutettu, koska esiselvityksissä todettiin, että vedenottamoiden välillä on kynnys, joka erottaa vedenottoalueet toisistaan. Tämä pienentää riskiä molempien ottamoiden veden yhtäaikaisesta pilaantumisesta merkittävästi.

Vesihuoltolaitoksella on suoritettu valvontatutkimusohjelman mukaista vesijohtoverkoston veden laatutarkkailua. Valvontatutkimusohjelma on laadittu 2019 ja näytteenottosuunnitelma, jota valvoo ympäristöterveys-tarkastaja, päivitetään joka vuosi.

Jätevedenpuhdistamolla on tehty lakisäätöistä jäteveden päästötarkkailua ennakkoon laaditun ohjelman mukaisesti. Puhdistamon lupavaateista ei jääty vuonna 2025 merkittävästi, lupavaateet täyttyivät lukuun ottamatta ammoniumtyypen pitoisuutta, josta seurattava vuosikeskiarvo ylittyi johtuen laiterikosta ja häiriötilanteista. Muilta osin käsittelytulos on viime vuodet parantunut vuosi vuodelta. Prosessin kehittäminen, ja henkilöstön kouluttaminen on alkanut jo vuonna 2015, siitä lähtien lupa-arvojen ylityksiä on ollut joitakin vuosittain. Päijänteen tila on kuitenkin pysynyt hyvänä purkuputken läheisillä mittauspisteillä. Puhdistamon toiminnan tarkkailuun, korjaustarpeiden selvittelyyn ja prosessin hoitamisen tarkkaan ohjeistukseen on kiinnitetty erityistä huomioita kesästä 2022 alkaen asiantuntijakonsultin avustuksella. Prosessin parantamista ja puhdistamon saneerauksen suunnittelua, sekä toteutusta on jatkettu hyväksytyin investointiohjelman mukaisesti. Uudistuksilla pyritään saamaan prosessi pysymään lupamääräysten vaatimalla tasolla ilman vuodenaikaisia vaihteluja.

Häiriötilanteiden varalle on jo aiemmin asennettu varavoimalaitteisto, koska mm. sähkökatkot ja myrskyt ovat aiheuttaneet aikaisemmin ongelmia vesi- ja viemärlaitokselle. Samoin jätevedenpuhdistamon ja pumppaamoiden hälytysjärjestelmän toimintavarmuutta on parannettu osittain niiden häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi. Automaatio otettiin jätevedenpuhdistamon prosessiohjauksen käyttöön 2024. Talousvesiseuranta on ollut jo aiemmin automatisoitu.

Valmiudet valokuituyhteyksiin on asennettu kaikkiin kunnan omistamiin kiinteistöihin. Niitä on otettu käyttöön muutamilla kiinteistöillä. Vesihuollolla on olemassa suljettu valokuituyhteys.

Lainsäädännön mukaan kunnan hoidettavaksi kuuluva jätehuolto on ollut kunnan omana toimintana 1.1.2021 lukien. Jätehuollon ympäristöriskit ovat pienet, koska kaikki kunnan alueelta kerätyt kunnan vastuulla olevat

jätejakeet toimitetaan käsiteltäväksi luvanvaraisiin laitoksiin kunnan ulkopuolelle. Kunnalla ei ole omaa jätteen käsittelyä eikä omaa kalustoa jätteen keräykseen ja kuljetukseen. Nämä toiminnot hoidetaan urakoitsijoilta ostettuina palveluina.

Elinkeinotoimi

Valtionvarainministeriön joulukuun 2025 talouskatsauksen mukaan Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Tilastoidun työttömyysasteen nopea nousu on lisännyt huolta työttömyydestä, vaikka työttömyyden riski ei olisikaan kasvanut omalla kohdalla. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu vuonna 2026. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja.

Taantuman pitkittyminen ja työllisyyden aiemmin arvioitua hitaampi kasvu kurittavat julkista taloutta. Heikosta suhdanteesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä supistuu vuonna 2025 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee vuonna 2026 4,5 prosenttiin, kun vuodelle 2025 odotetut hävittäjähankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousee vuonna 2025 yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

EU:n perussopimus säätää alijäämän riskirajaksi 3 prosenttia ja velan riskirajaksi 60 prosenttia suhteessa BKT:hen. EU:n ministerineuvoston todettua riskirajojen ylittyvän liiallisesti jäsenvaltion on ryhdyttävä suunnitelmallisiin ja tehokkaisiin toimiin alijäämän pienentämiseksi alle 3 prosentin ja velan pienentämiseksi kohti 60 prosenttia. EU-komission suosituksessaan asettaa Suomen EU:n talouden "tarkkailuluokalle". Komission julkaisemien suositusten mukaan Suomen nettomenot saisivat kasvaa enintään 1,3 prosenttia vuonna 2026, 1,5 prosenttia vuonna 2027 ja 1,8 prosenttia vuonna 2028.

Kuntaliiton tiedotteen 3.2.2026 mukaan kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa vuonna 2025 arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025.

Yleinen suhdannekehitys vaikuttaa myös Kuhmoisiin, niin kuin muihinkin Suomen pieniin maalaiskuntiin. Heikko suhdannetilanne jarruttaa kuntien verotulojen kehitystä, jotka kasvavat 2025 vain 0,1 prosenttia. Paikallishallinnon menot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen ja palkkojen nopean nousun vuoksi, mikä ylläpitää alijäämää ennustejaksolla. Paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä pysyy ennustejaksolla vakaana, sillä kuntahallinnon alijäämä supistuu noin 0,3 prosenttiin verotulojen vahvistuessa ja määräaikaisien valtionosuusleikkausten päätyttyä.

Asuntomarkkinoiden tunnelma on piristynyt korkojen laskun myötä, ja asuntokauppa on vilkastunut, vaikka kauppamäärät jäävät yhä alle pitkän aikavälin keskiarvon.

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt vuonna 2025 alueellisen matkailijaveron eli matkailijamaksun valmistelun. Matkailijaveron on tyypillisesti lyhytaikaisen majoittumisen yhteydessä maksettava vero. Alueellisen matkailijaveron käyttöönotto kunnissa edellyttää, että siitä säädetään laissa. Mahdollinen matkailijaveron käyttöönoton mahdollistava lainsäädäntö voisi tulla voimaan aikaisintaan vuonna 2027.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selontekoa siitä, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Kunnanhallituksen on selonteossa käytävä läpi sisäisen valvonnan eri kohdealueet ja jos kunnan sisäisessä valvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selontekoa siitä, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Kuhmoisten kunnassa on hankintojen osalta noudatettu hankintalain säännöksiä. Pienhankintojen tekemisen menettelytavoista ei säädetä hankintalaissa. Hankintalakiä sovelletaan ainoastaan EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Pienhankinnoilla tarkoitetaan niitä hankintoja, jotka alittavat kansalliset kynnysarvot. Kuhmoisten kunnassa noudatetaan kunnan pienhankintaohjeiden mukaista hankintamenettelyä. Kuhmoisten kunnassa noudatetaan kunnan pienhankintaohjeiden mukaista hankintamenettelyä ja ohjeiden noudattamiseen on kiinnitetty talousarviovuonna huomiota. Pienhankintaohjeiden noudattamisessa on havaittu puutteita ja asiaan on reagoitu asian edellyttämällä tavalla.

Kunnan johtoryhmätyöskentelyssä on kiinnitetty erityistä huomiota toiminnan suunnitteluun, aikataulujen laatimiseen, toimialojen säännöllisten työpaikkakokousten pitämiseen ja sisäiseen tiedottamiseen. Kunnassa on toiminut tilinpäätösvouden ajan kaksi johtoryhmää. Varsinainen johtoryhmä on koostunut toimialojen johtajista. Laajennettu johtoryhmä on koostunut toimialajohtajien lisäksi lähiesihenkilöistä. Viranhaltijapäätösten asianmukaiseen laadintaan on kiinnitetty erityistä huomiota ja epäkohtiin puututtu niiden edellyttämällä tavalla.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet eivät ole kaikilta osin toteutuneet. Tavoitteiden seurantaan tuleekin kiinnittää erityistä huomiota jo tilikaudella. Jos selkeästi on odotettavissa, että tavoite ei tule toteutumaan, tulee asiasta raportoida ja tehdä tarvittava muutosesitys jo ennen tilikauden päättymistä koskien erityisesti valtuuston sitovuustason tavoitteita.

Määrärahojen käytössä tulee vastuullisten viranhaltijoiden kiinnittää erityisestä huomiota määrärahojen riittävyyteen. Käyttötalouden osalta menokuri on ollut pääosin hyvä, mutta esimerkiksi vesilaitoksen ja kaukolämmön tulot eivät ole viime riittäneet menojen kattamiseen. Suurista investoinneista tulee laatia etukäteen ns. maksupostit, jolloin kunnan taloushallinto voi varautua tulevaan rahoitustarpeeseen. Kunnanhallituksen vuosittainen talousarvion täytäntöönpano-ohje on kaikkia sitova asiakirja, joka omalta osaltaan ohjaa toimialoja vastuulliseen taloudenhoitoon.

Kunnanhallitus on ohjeistanut virkojen ja toimien täyttölupaohjeistuksen osalta toimialoja siten, että täyttölupaesityksessä tulee olla perustelut tehtävän edelleen täyttämiseksi sekä sille, onko tehtävät tarpeellista täyttää kokoaikaisena ja vakituksena. Täyttölupa tulee pyytää hyvissä ajoin ennen tehtävän laittamista avoimeksi ja hakua ei saa tehdä ennen kunnanhallituksen antamaa täyttölupaa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Yleishallinto

Yleishallinnossa riskien arviointia toteutetaan jatkuvasti erityisesti talouden hallintaan liittyen. Kunnan talouden hallintaan liittyvät ratkaisut joudutaan usein arvioimaan monesta eri näkökulmasta. Maksuvalmiuden turvaamiseksi Kuhmoisten kunta on solminut Kuntatodistusohjelmat kolmen eri rahoituslaitoksen kanssa nopean maksuvalmiuden varmistamiseksi.

Sivistystoimi

Sivistystoimi on kunnan suurin toimiala henkilöstön ja asiakkaiden määrällä mitattuna. Tämä aiheuttaa toimintaan tiettyjä riskejä. Erityisesti lakisääteisten palveluiden järjestäminen on kiinni riittävästä henkilömäärästä. Toiminnan varmistamiseksi on pyritty keräämään riittävä sijaisverkosto. Lisäksi tulosityksiköiden esimiehille on nimetty varahenkilöt. Jatkovaa huolta pienessä kunnassa aiheuttaa kuitenkin sopivan henkilöstön rekrytointi sijaistarpeita varten.

Tekninen toimi

Teknisessä toimessa on päivitetty vesihuollon riskien arviointi vuonna 2024. Arviointi sisälsi fysikaalisten vaaratekijöiden, tapaturman vaaran, ergonomian, kemiallisten vaaratekijöiden, biologisten vaaratekijöiden sekä henkisen kuormittumisen tarkastelun työpisteittäin ja henkilöittäin.

Tärkeimpien kiinteistöjen valmiudet toiminnan varmistamiseksi esimerkiksi sähkönjakelun keskeytyksien osalta ovat olemassa Päijännekodilla, terveysasemalla, jätevedenpuhdistamolla ja kunnanvirastolla. Laitosten varavoimajärjestelmä on rakennettu jo aiemmin, minkä puitteissa toiminta on varmistettu sähkökatkoista huolimatta. Kylmänlähteen vedenottamolla on myös valmius siirrettävän varavoimalaitteiston käyttöönottoon, jota voidaan tarvittaessa käyttää myös jätevesiverkoston pääpumppaamalla ja yhtenäiskoululla. Yhtenäiskoulun kiinteän varavoimakoneen hankintaa on valmisteltu vuonna 2025.

Valmiussuunnitelman kehittämistä, koskien mahdollisia eri kriisitilanteita, on viety eteenpäin ja sen jatkuvaa tarkastelua ja päivittämistä jatketaan.

Riskienhallinta ja seuranta

Yleishallinto

Yleishallinnon rooli riskienhallinnassa on merkittävä. Erityisesti kunnan varojen käytön valvonta ja siihen liittyvä tarkkailu on merkittävä osa riskienhallintaa. Yleishallinnon henkilöstö noudattaa kunnan toimintaa sitovien sääntöjen asettamia velvoitteita vastuujakoihin sekä toiminnan ja varojen käytön tarkkailuun liittyen. Havaittuihin puutteisiin varojen käytössä on reagoitu asian edellyttämällä tavalla.

Sivistystoimi

Toimialan yksiköiden varautumis- ja pelastussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti. Poistumisharjoituksia järjestetään vuosittain. Henkilöstön ensiaputaitoja päivitetään järjestämällä koulutusta. Myös mm. työturvallisuus- ja tulityökorttien voimassaolo varmistetaan koulutuksilla.

Tekninen toimi

Tekninen toimi on vastuussa riskienhallinnasta ja seurannasta sekä on velvollinen kehittämään riskienhallintaa myös kokonaisuutena. Erityisalojen lisäkoulutus on joiltakin osin tarpeellista. Vesilaitoksen varautumista

häiriö- ja kriisitilanteisiin korostetaan. Riskienhallinnan työkalu on otettu käyttöön ja riskienhallintasuunnitelmia päivitetään. Viimeisin on vesihuoltolaitokselle tehty päivitys 25.9.2024.

Tapaturmariskien osalta jätevedenpuhdistamolla on jatkuva seuranta ja ongelmakohtiin puututaan nopealla aikataululla. Vuosien 2023–2025 aikana tehty investointi automaation laajentamisesta talousvesipuolelta myös jätevesipuolelle on tärkeä osa prosessin parantamista ja riskien minimointia. Kuhmoisten jätevedenpuhdistamo täytti vuonna 2025 Yhdyskuntajätevesiasetuksen 888/2006 vähimmäisvaatimukset.

Riskien ennakointi

Yleishallinto

Kunnan maksuvalmiuteen liittyviin riskeihin on myös vuonna 2025 pystytty kaikilta osin varautumaan ajoissa. Kunnalla on käytössään Kuntarahhoitus Oyj:n, Nordea Pankki Oyj:n ja Pohjola Pankki Oyj:n kanssa solmitut Kuntatodistusohjelmat, jotka mahdollistavat lyhytaikaisen rahoituksen järjestämisen kunnan käyttötilille vuorokauden kuluessa tarjouspyynnön hyväksymisestä. Kuntatodistusohjelmien kautta hankittavan lyhytaikaisen rahoituksen rahoituslaitoskohtainen limiitti on 4.000.000 euroa. Vuonna 2025 lyhytaikaista rahoitusta oli yhteensä 4.000.000 euroa.

Sivistystoimi

Sivistystoimessa riskien ennakointiä on tehty erityisesti niiden palvelujen turvaamiseksi, joiden on toimittava päivittäin: ateriapalvelu, koulutus ja varhaiskasvatus. Toiminnasta vastaavien esihenkilöiden välttämättömille tehtäville on nimetty varahenkilöt, pl. ruokapalveluesihenkilö (vuoden 2025 lopussa).

Sivistystoimessa johtajan, esihenkilöiden, opettajien, hyvinvointisuunnittelijan sekä liikunnan ja nuorisoohjaajan työnkuva on laaja, mikä haastaa niin osaamisen kuin työn sisällön hallinnan. Esihenkilöiden ja henkilöstön jaksamiseen on kiinnitetty huomiota järjestämällä työhajausta ja kuntoutusta.

Tekninen toimi

Vesihuollon ajallisiin riskeihin on pystytty pääosin varautumaan ennakolta. Jäteveden puhdistamolta hajosi toukokuussa 2025 pääkompressori, joka ei ollut vielä käyttöikänsä päässä, joten siihen ei ollut mahdollista varautua ennakoon. Tilalle saatiin lyhyessä ajassa heikompitehoinen varakompressori, jolla pärjättiin lokamarraskuun vaihteeseen, jolloin uusi tehokas kompressori asennettiin paikoilleen.

Kuluneen vuoden aikana vesihuoltolaitos on toiminut valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Talousvesinäytteiden laboratoriotulokset ovat olleet vaatimusten mukaisella tasolla jokaisella näytteenottokerralla. Ajanmukaistamalla laitteistoa varmistamme puhtaan veden pumppaamisen verkostoon. Vesihuollon verkostoa on uusittu laadun parantamiseksi. Valvontatutkimusohjelma on uudistettu. UV- säteilijä ja aktiivihiihiisuodattimet ovat toiminnassa koko ajan Mällykäisen vedenottamalla.

Vuosien 2024–2025 aikana on lisätty kameravalvontaa kunnan kiinteistöillä.

Teknisen toimen esimiesten ja työntekijöiden työnkuvat ovat laajoja, mikä haastaa niin osaamisen kuin työn sisällön hallinnan ja aiheuttaa ajoittaista kuormittumista. Vuoden aikana esille tulleet riskit eivät olleet niiden laajuus huomioiden, ennalta arvattavia. Riskien ennakointi esimerkiksi sairauslomien ja irtisanoutumisten suhteen on mahdotonta, mutta tekninen toimi on miettinyt ratkaisuja mm. kiinteistönhoidon, siistinnän, rakennustarkastajan tai avainhenkilöiden työn keskeytymisen osalta ja ajalta. Teknisen johtajan varahenkilö on ympäristösihteeri. Ammattiosaamista ja moniosaamista kehitetään jatkuvasti. Varahenkilöjärjestelmään on suunnitelmia ja esityksiä, kuinka ne parhaiten palvelisivat kokonaisuutta. Melkein kaikessa toiminnassa on kyse resursseista, jotka ovat rajalliset. Kaiken kaikkiaan mitään sellaisia ongelmia ei ole ollut, joista ei olisi selvitty vähintään kohtuullisesti.

Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleishallinto

Yleishallinnon hankinnat alittivat vuonna 2025 kansallisen kynnsarvon. Vuonna 2025 kansallisen kynnsarvon alittavissa hankinnoissa on sovellettu kunnan pienhankintaohjetta.

Sivistystoimi

Sivistystoimen johtoryhmässä on linjattu omaisuuden hankinnan ja luovutuksen periaatteet. Omaisuuden hoidon valvonta on kuvattu tehtäväkuvausten tasolla.

Tekninen toimi

Kunnan hallintosäännössä on linjattu omaisuuden hankinnan ja luovutuksen periaatteet. Omaisuuden hoidon valvonta on kuvattu tehtäväkuvausten tasolla.

Sopimustoiminta

Yleishallinto

Yleishallinnossa valvotaan yleishallinnon toimesta laadittujen sopimusten ehtoja siltä osin, kun sopimukset kuuluvat yleishallinnon toimialaan. Sopimusehtoja, joiden velvoitteiden täyttäminen kuuluu muille toimialoille, kuuluu valvoa kyseisen toimialan viranhaltijoiden toimesta. Asuinkiinteistöjen vuokrasopimusten valvonta on kuitenkin täysin yleishallinnon vastuulla.

Sivistystoimi

Sivistyspalveluissa toiminta järjestetään tehtyjen sopimusten ehtojen mukaisesti ja vanhentumisaikoja seurataan säännöllisesti. Hankinnoissa noudatetaan lainsäädännön lisäksi kunnan pienhankintaohjeita.

Tekninen toimi

Teknisessä toimessa tehtyjen sopimusten ehtoja ja vanhentumisaikoja seurataan säännöllisesti. Hankinnoissa noudatetaan lainsäädännön lisäksi kunnan pienhankintaohjeita.

Vuokrasopimusten kiinteistöihin liittyvät tekniset osat pyritään laatimaan selkeämmiksi. Näiltä osin on parannusta tullut vuokrasopimuksien uusimisien myötä. Sopimisen tekniikkaan ja hankintatoimiin on haettu koulutautumisen kautta laatua. Koulutusta ostetaan edelleen ja hankintoihin, sekä niiden tarpeellisuuteen kiinnitetään entistä enemmän huomiota.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleishallinto

Yleishallinnossa sisäinen valvonta on jatkuvaa kunnan toimintojen arviointia erityisesti taloushallinnan näkökulmasta katsottuna. Yleishallinnon henkilöstö on sitoutunut noudattamaan kunnan sisäisen valvonnan ohjesäännön asettamia velvoitteita toiminnan ja varojen käytön tarkkailuun liittyen. Epäkohtiin on puututtu kulloinkin niiden edellyttämällä tavalla. Yleishallinnon toimesta kunnan toimialoilla on otettu käyttöön sähköinen asianhallintajärjestelmä. Asianhallintajärjestelmän voidaan katsoa olevan olennainen osa riskienhallintaa, koska se lisää sisäistä läpinäkyvyyttä kunnan toimintoihin liittyen. Kunnan toimialoilla on toteutettu toimintojen ja talouden laaja riskiarviointi.

Sivistystoimi

Sivistystoimen johtoryhmässä on käsitelty sisäisen valvonnan ohjeita ja esihenkilöiden velvollisuuksia. Hallintosäännön määrittelemien toimivaltuuksien noudattamiseen, toiminnan taloudellisuuteen liittyviin virkavelvoiteteisiin ja viranhaltijapäätösten asianmukaisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Tekninen toimi

Sisäinen valvonta on ollut jatkuvaa toimintojen tarkkailua, sekä havaittuihin epäkohtiin puuttumista henkilökohtaisin keskusteluin. Huomioitavien asioiden luonteen mukaan niihin on puututtu joko välittömästi tai osastokokousten yhteydessä ja myös ajatellen tulevaisuuden linjauksia toiminnassa. Aiheina keskusteluissa ovat olleet henkilöriskit ja erityisesti työturvallisuus, toiminnan riskit sekä sisäinen valvonta yhtenä kokonaisuuteen liittyvänä työkaluna. Teknisen toimen työntekijöiden kokonaisvaltainen vastuu omasta sekä myös muiden työntekijöiden työstä, on ollut kehittämistoimenpiteenä mm. mahdollisten epäkohtien löytymiseksi.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen kuntakonsernissa

Kuntalaki 46 §: Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eriyhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön.

Valtuusto linjaa kuntastrategiassa kunnan omistajapolitiikan. Konserniyhtiöllä on aina jokin kunnan toimintaan liittyvä strateginen tavoite, ja se toteuttaa tuloksellisesti omistajan tavoitteita. Tarkoituksen ja tavoitteiden on perustuttava kuntastrategiaan.

Kuntalaki 47 §: Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Yhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Kunnanhallitus nimeää kunnan edustajat yhteisöihin, yhtiöihin ja liikelaitoksiin ja antaa heille toimintaohjeet. Kuntakonsernin ohjauksesta ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuuden valvonnasta vastaavat konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus antaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat tarkemmat ohjeet mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja päivittää ohjeistusta tarpeen mukaan.

Kuhmoisten kunnalla on käytössä konserniohje. Konserniohjeessa määritellään Kuhmoisten kunnan ja sen omistamien tytäryhteisöjen johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyvistä toimintaperiaatteista. Tavoitteena on varmistaa kunnan omistajapolitiittisten tavoitteiden ja strategioiden saavuttaminen sekä yhtenäistä toimintakulttuuri ja käytännöt koko konsernin tasolla.

Konserniohjeen tavoitteena on, että kunnan tytär- ja osakkuusyhteisöt, kuntayhtymät ja muut kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt toteuttavat valtuuston hyväksymiä ja asettamia tavoitteita. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako Kuhmoisten kunnan hallintosäännön mukaan:

Kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeenkehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisesta työnjaosta;
4. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä kunnanhallituksen antamien ohjeiden ja määräämien aikataulujen mukaisesti vähintään kolme kertaa vuodessa;
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa;
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa;
7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä;
8. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
10. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
11. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Riskienhallinnan järjestäminen kuntakonsernissa

Kuhmoisten kunnan konserniohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja päätöksentekoa ja että yhteisössä seurataan valvonnan toimivuutta. Tytäryhteisön toimitusjohtajan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta.

Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Kokonaisvastuu tytäryhteisön riskienhallinnasta kuuluu yhteisön hallitukselle. Konsernijohto ja tilintarkastajat arvioivat prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

Tytäryhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan toimivuudesta ja merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävyydestä. Käytännössä raportointi toteutetaan vuosittain kunnan toimintakertomuksen yhteyteen laadittavassa raportissa.

Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on raportoitava viipymättä konsernijohtolle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoituminen on todennäköistä.

Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta järjestetään kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulla on sisäisen valvonnan rakenteiden luominen omassa organisaatiossaan. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee hyväksyä yhtiölle sisäisen valvonnan ohjeet ja pitää ne ajan tasalla. Yhteisön hallituksen on valvottava sisäisen valvonnan toteutumista ja ohjeiden noudattamista. Tytäryhteisön hallituksen tulee tarvittaessa hyväksyä myös yhteisön erillinen hallinnoinnin ohje. Tytäryhteisön on toimitettava sisäisen valvonnan ohjeet emoyhteisölle.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kunnassa vastaa kunnanhallitus ja sen valvontavastuu on kunnanjohtajalla ja toteuttamisvastuu tilivelvollisilla. Toimialojen johtajat vastaavat omalla toimialallaan valvonnan toteuttamisen organisoinnista siitä, että sisäisen valvonnan menetelmät ovat käytössä ja sisältyvät päivittäisiin toimintarutiineihin. Toimialojen johtajat vastaavat omalla tulosalueellaan sisäisen valvonnan toteutumisesta. Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto.

Tunnusluvut ja mittarit, joilla tytäryhteisöjen toiminnan kannattavuutta, vaikuttavuutta ja talouden tilaa kuntakonsernissa arvioidaan, ovat samat, jotka tarvitaan konsernitilinpäätöksessä. Tunnuslukuista ohjeistetaan vuosittain ohjeissa, jotka annetaan tilinpäätöksen laatimiseksi.

Valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHT-yhteisö). Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja -talouden hyväksytty tilintarkastaja (JHT-tilintarkastaja). Tilintarkastajat toimivat tehtävissään virkavastuulla. Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä varten. Kunnanhallitus nimeää tilintarkastajaehdokkaat yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa tehtävää päätöstä varten. Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Kunnanhallitus suoritti konserniohjausta vuonna 2025 seuraavasti:

Kunnanhallitus antoi Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:lle omistajaohjausta päätöksellään 3.11.2025 § 257 koskien kiinteistöjen heikkoa käyttöastetta osoitteissa Ruolahdentie 908, Orivedentie 1659 ja Rekolan-
tie 5 C.

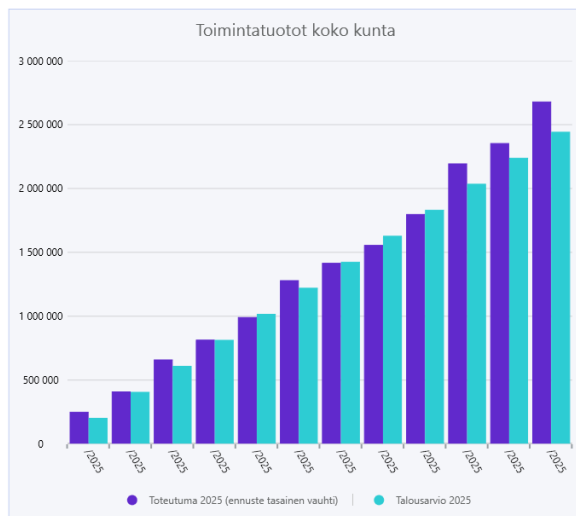
Konsernivalvonnassa ja riskien hallinnassa ei ole havaittu puutteita vuonna 2025. Konsernivalvonnan ja riskienhallinnan toimet vastaavat kuntakonsernin kokoa ja laajuutta.

Kuhmoisten kunnan tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Kuhmoisten kunta laati vuodelle 2025 talousarvion, jossa tilikauden tulosarvio oli 99.922 euroa ylijäämäinen. Kunnan talousarviota vuodelle 2025 muutettiin syyskuussa 2025, muutetun talousarvion alijäämä oli -175.520 euroa. Kuhmoisten kunnan vuoden 2025 tilinpäätös on 300.391,92 euroa ylijäämäinen.

Tuloslaskelma

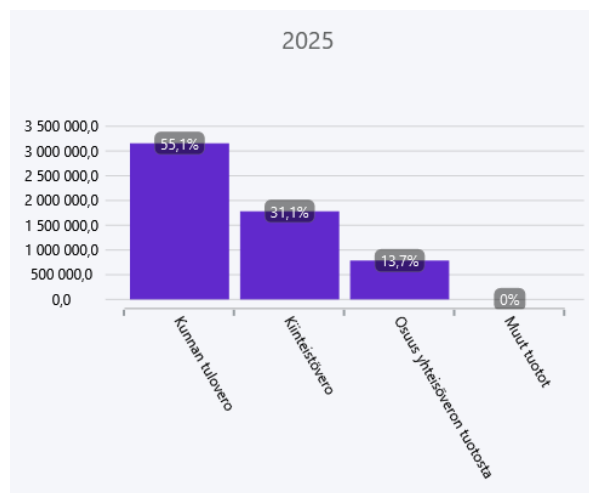
Toimintatuotot ovat tilinpäätöksessä yhteensä 2.681 milj. euroa, ne toteutuivat 107,6 % ja ylittivät talousarvion 0.189 milj. eurolla. Muut toimintatuotot olivat yhteensä 1.156 milj. euroa, ne ylittivät talousarvion 0.092 milj. eurolla. Tuet ja avustukset toteutuivat 162 %, ollen yhteensä 0,412 milj. euroa. Tämä johtuu pääasiassa sivistystoimen hankerahoitusten ennakoitua paremmasta toteutumasta ja eräiden hankkeiden siirrosta vuodelle 2025.

Toimintakulut olivat vuonna 2025 yhteensä 9.746 milj. euroa. Toimintakulut ylittivät talousarvion 0.129 milj. eurolla.

Henkilöstökulut ovat tilinpäätöksessä yhteensä 5.093 milj. euroa, joka on n. 0.144 milj. euroa yli arvioidun. Tämä johtuu ennakoitua suuremmasta tilapäisen työvoiman käytöstä.

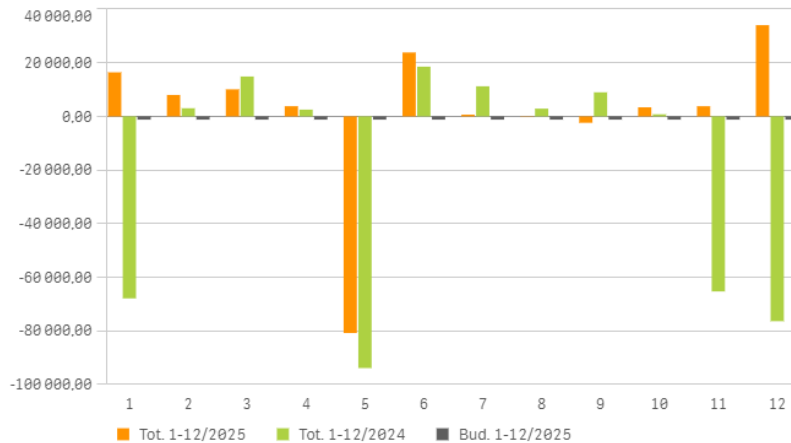
Kunnan verotuloiksi arvioitiin vuoden 2025 talousarviota laadittaessa yht. 5.947 milj. euroa. Tilinpäätöksen verotulojen toteuma on 5.726 milj. euroa. Verotulot toteutuivat 0.020 milj. euroa pienempänä, 99,6 %. Tuloverotuotto jäi hieman arvioitua pienemmäksi ja ne toteutuivat 97 %. Tuloverotuottojen kasvua jarruttivat erityisesti työllisyyden heikentyminen ja rakenteelliset tekijät. Kiinteistöverotuotot toteutuivat 101 %. Yhteisöverotuoton toteutumana ollessa 108 %.

Kuhmoisten kunnan valtionosuuksien määräksi arvioitiin vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa 2.572 milj. euroa. Valtionvarainministeriön päätökseen perustuen Kuhmoisten kunnan valtionosuudet kasvoivat 0.223 milj. euroa talousarvioon arvioidusta määrästä. Syynä kasvuun oli kunnille myönnettäviin valtionosuuksiin suunniteltujen leikkausten peruuntuminen vuodelta 2025. Valtionosuudet toteutuivat vuonna 2025 ollen yht. 2.810 milj. euroa, 100,5 %.

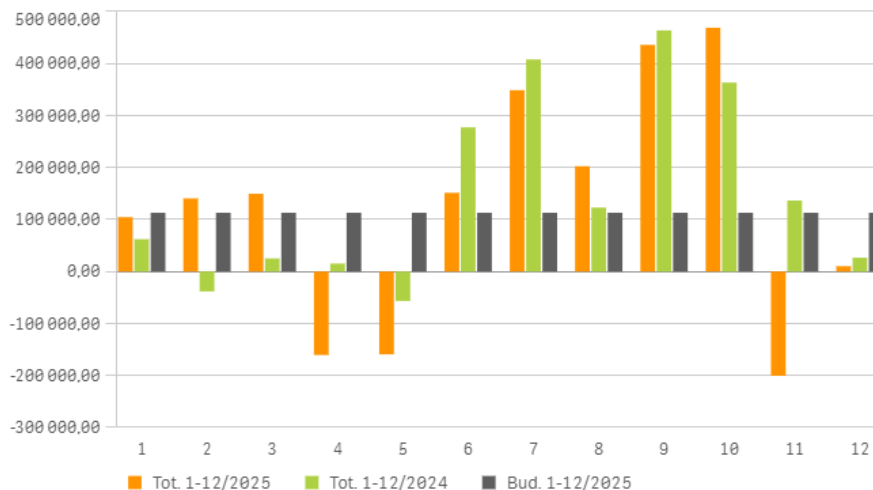
Rahoitustuottojen ja kulujen nettosumma oli 0.020 milj. euroa positiivinen, kun se vuonna 2024 oli 0.241 milj. euroa negatiivinen johtuen suurista korkokuluista.

Rahoitustuotot ja -kulut: 1-12/2025

Kokonaisuutena tarkastellen kunnan tulot ylittivät menot siten, että vuosikatteesta muodostui 1.492 milj. euroa positiivinen (vuonna 2024 vuosikate oli 1.806 milj. euroa positiivinen).

Vuosikate: 1-12/2025

Vuonna 2025 poistojen määrä on 1.191 milj. euroa (vuonna 2024 poistojen määrä oli 1,178 milj. euroa).

Poistot huomioiden tilikauden tulos on 300.391,92 euroa positiivinen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoinen)

	2025	2024
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	2 681	2 815
Toimintakulut	-9 746	-9 300
Toimintakate	-7 065	-6 485
Verotulot	5 726	5 992
Valtionosuudet	2 811	2 539
Rahoitustuotot ja -kulut	21	-241
Korkotuotot	73	74
Muut rahoitustuotot	20	21
Korkokulut	-70	-242
Muut rahoituskulut	-2	-94
Vuosikate	1 492	1 806
Poistot ja arvonalentumiset	-1 192	-1 445
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	300	361

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27,5	30,3
Vuosikate/Poistot, %	125,2	125,0
Vuosikate, euroa/asukas	754	887
Asukasmäärä	1 979	2 037

Tunnuslukujen selitykset:

$$\text{toimintatuotot/toimintakulut, \%} = 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

$$\text{vuosikate / poistot, \%} = 100 \times \text{vuosikate/poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Rahoituslaskelma

Investointimenoja kunnalle kertyi eri hankkeista yhteensä 1.061 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset hankkeet olivat kiinteistöinvestoinneissa Kuhmoisten kunnan koulukeskuksen korjaukset (32.450 €), laitostoiminnan investoinneissa jätevedenpuhdistamoon tehdyt saneeraustoimenpiteet (376.916 €), liikenneväylien ja yleisten alueiden investoinneissa Toritien kunnostaminen (178.810 €), Satamarinteen tieinfra (96.388 €) ja Satamarinteen vesi- ja jätevesihuolto (85.488 €), sekä Jussilankujan kunnostus (33.957 €).

Varsinaiset kiinteistöinvestoinnit olivat yhteensä 0.093 milj. euroa ja laitostoimintaan käytetyt investoinnit 0.531 milj. euroa. Yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin tehtyihin investointeihin käytettiin yhteensä 0.410 milj. euroa.

Uutta pitkäaikaista lainaa ei vuonna 2025 nostettu. Maksuvalmiuden parantamiseksi otettua lyhytaikaista lainaa oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 4 miljoonaa euroa.

**RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLU-
VUT**

(ulkoinen)

	2025	2024
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 492	1 806
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-51	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 061	-951
Rahoitusosuudet investointeihin	29	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu- lot	51	2
Toiminnan ja investointien rahavirta	461	857
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	8	8
Lainakannan muutokset	8	8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47	-47
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-165	341
Rahoituksen rahavirta	-1 204	302
Rahavarojen muutos	-743	1 159
Rahavarat 31.12.	4 470	5 213
Rahavarat 1.1.	5 213	4 054
	-743	1 159

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT
**Toiminnan ja investointien rahavirran ker-
tymä**

5 vuodelta, €	-1 845	-1 649
Investointien tulorahoitus, %	141	190
Lainanhoitokate	13,3	7,1
Laskennallinen lainanhoitokate	3	2
Kassan riittävyys, pv	149	175
Asukasmäärä	1 979	2 037

Lanakanta 31.12. (milj. €)	4,1	5,2
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 090	2 544
Lainasaamiset (milj. €)	0,4	0,4

Tunnuslukujen selitykset:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

lainanhoitokate

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa eli kassavaroja.

kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kunnan kassavaroilla kattaa.

Tasetarkastelu

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta laskettaessa vuoden 2025 tilinpäätöksen perusteella kunnan omavaraisuusaste on 75,7 % (v. 2024 tp 72 %). Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on 51,0 % (v. 2025 tp 61,5 %).

Kunnan taseessa oleva lainakanta 31.12.2025 oli yht. 4.136 milj. euroa, 2090 euroa/asukas (v. 2024 tp 2544 euroa/asukas). Kunnan pitkäaikaiset lainat taseessa ovat 0.089 milj. euroa ja lyhytaikaiset lainat 4 milj. euroa. Kunnan taseen vaihtuvat vastaavat ovat 3.876 milj. euroa ja vastattava vieraspääoma yhteensä 5.723 milj. euroa.

Kunnan taseessa 31.12.2025 oleva, edellisten tilikausien ylijäämä on 7.157 milj. euroa. Esitetään, että tilikauden ylijäämä 300.391.92 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	20 943	21 112
I Aineettomat hyödykkeet	12	13
1. Aineettomat oikeudet	0	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	12	13
3. Ennakkomaksut	0	0
II Aineelliset hyödykkeet	18 457	18 616
1. Maa- ja vesialueet	2 601	2 601
2. Rakennukset	10 713	11 348
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 946	4 322
4. Koneet ja kalusto	78	189
5. Muut aineelliset hyödykkeet	3	3
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	117	153
III Sijoitukset	2 474	2 482
1. Osakkeet ja osuudet	2 003	2 003
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	431	439
3. Muut lainasaamiset	40	40
4. Muut saamiset	0	0
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	421	421
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen varat	421	421
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 876	3 870
I Vaihto-omaisuus	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0
2. Keskeneräiset tuotteet	0	0
3. Valmiit tavarat/tuotteet	0	0
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
5. Ennakkomaksut	0	0
II Saamiset	565	604
Pitkäaikaiset saamiset	117	16
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	103	16
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	15	0
Lyhytaikaiset saamiset	448	589
1. Myyntisaamiset	137	176
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	68	128
4. Siirtosaamiset	243	285

III Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 311	3 266
1. Osakkeet ja osuudet	0	0
2. Sijoitukset ja rahamarkkinainstr.	3 311	3 266
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
4. Muut arvopaperit	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 159	1 948
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 399	27 350

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	19 981	19 681
I Peruspääoma	12 524	12 524
II Arvonkorotuspääoma	0	0
III Muut omat rahastot	0	0
IV Ed. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 157	6 796
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	300	361
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	0	0
1. Poistoero	0	0
2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
1. Eläkevaraukset	0	0
2. Muut pakolliset varaukset	0	0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	695	685
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	695	685
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
E VIERAS PÄÄOMA	5 723	6 984
I Pitkäaikainen	289	336
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	89	136
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	4	4
6. Ostovelat	0	0
7. Liittymismaksut ja muut velat	196	196
8. Siirtovelat	0	0
II Lyhytaikainen	5 434	6 648
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0

2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 000	5 000
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Lainat muilta luotonantajilta	47	47
5. Saadut ennakot	0	0
6. Ostovelat	574	720
7. Liittymismaksut ja muut velat	0	0
8. Siirtovelat	813	881

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 399	27 350
-----------------------------	---------------	---------------

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	75,7	72,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,0	61,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	7 457	7 157
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 661	3 513
Lainakanta 31.12., 1000 €	4 136	5 183
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 090	2 544
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000€	4204	5223
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2,1	2,6
Lainasaamiset, 1000 €	431	439
Asukasmäärä	1979	2037

Tunnuslukujen selitykset

omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valti-onosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin noin 30 %.

kertynyt yli-/alijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)/Asukasmäärä

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

lainakanta 31.12.

= vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

lainat euroa/asukas

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto-, ja muilla veloilla.

lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	2 681	Toimintakulut	9 746
Verotulot	5 726	- valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	2 811	Korkokulut	70
Korkotuotot	73	Muut rahoituskulut	2
Muut rahoitustuotot	20	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	0
Tulorahoituksen korjauserät		- pakollisten varausten lis.(+), väh. (-)	0
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvo	-51	- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustapp	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	29	Investointimenot	1 061
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	51	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäys	0
Antolainasaamisten vähennykset	8	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	47
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Oman pääoman vähennykset	0
Oman pääoman lisäys	0		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	11 348	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	11 927

Kokonaistulot	11 348
Kokonaismenot	11 927
	<u>578</u>

Muut maksuvalmiuden muutokset	-165
Rahavarojen muutos	743
	<u>578</u>

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuhmoisten kunnan tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt olivat vuonna 2025 seuraavat:

Tytäryhteisöt:

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)
Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (omistusosuus100 %)

Kuntayhtymät:

Pirkanmaan liitto (0,32 %)
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (1,27 %)
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä (0,23 %)

Osakkuusyhteisöt:

Asunto Oy Kuhmoisten Hokkalanperä 31,7 %.
Kiinteistö Oy Pohjoisportti 35,05 %

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	1	
Muut	1	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		2
Muut omistusyhteisyhteisöt		5
Yhteensä	5	7

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide tuottaa yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua tai haittaa yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n tärkeimpiä tehtäviä on kohtuuhintaisten ja hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarjoaminen Kuhmoisten kunnan alueen asukkaille. Asuntojen käyttöaste on ollut kohtuullinen. Asuntokannasta pidetään huolta suunnitelmallisesti ja remontteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa.

Kuhmoisten Verkkopalvelu Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallinnoida kunnan palveluyhtiöitä. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä omistuksessaan palveluyhtiöitä.

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n tilinpäätös sekä toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n tilinpäätös on tämän asiakirjan liitteinä.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoinen)

	2025	2024
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	4 737	4 989
Toimintakulut	-11 458	-11 271
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
Toimintakate	-6 721	-6 282
Verotulot	5 705	5 972
Valtionosuudet	2 811	2 539
Rahoitustuotot ja -kulut	-65	-317
Korkotuotot	58	65
Muut rahoitustuotot	21	40
Korkokulut	-136	-323
Muut rahoituskulut	-8	-99
Vuosikate	1 730	1 911
Poistot ja arvonalentumiset	-1 543	-1 467
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	187	444
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-4	2
Laskennalliset verot	0	9
Vähemmistöosuudet	0	112
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	183	567

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	41,3	44,3
Vuosikate/Poistot, %	112,1	130,3
Vuosikate, euroa/asukas	874	938
Asukasmäärä	1 979	2 037

Tunnuslukujen selitykset:**Toimintatuotot/toimintakulut, % = 100* Toimintatuotot / Toimintakulut**

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate/poistot, % = 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoinen)

	2025	2024
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 730	1 911
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tilikauden verot	-4	2
Tulorahoituksen korjauserät	-54	-4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1	-1 048
	172	
Rahoitusosuudet investointeihin	29	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	54	6
Toiminnan ja investointien rahavirta	584	867
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	400
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-74	-212
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1	-231
	231	
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-65	314
Rahoituksen rahavirta	-1	271
	370	
Rahavarojen muutos	-786	1 138
Rahavarat 31.12.	5 655	6 441
Rahavarat 1.1.	6 441	5 303
	-786	1 138
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	151	182
Laskennallinen lainanhoitokate	9	4
Lainanhoitokate	2	2
Kassan riittävyys, pv	161	182
Asukasmäärä	1 979	2 037

Tunnuslukujen selitykset:**Investointien tulorahoitus, %**

=100* Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv* Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan konsernin rahavaroilla kattaa. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut
Korkokulut
Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot
Antolainasaamisten lisäykset
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

KONSERNITASE JA SEN TUN-
NUSLUVUT

(ulkoinen)

	2025	2024
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	22 116	22 517
I Aineettomat hyödykkeet	12	14
1. Aineettomat oikeudet	1	1
2. Muut pitkävaikutteiset menot	12	13
3. Ennakkomaksut	0	0
II Aineelliset hyödykkeet	20 979	21 376
1. Maa- ja vesialueet	2 899	2 900
2. Rakennukset	12 829	13 727
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 949	4 323
4. Koneet ja kalusto	147	256
5. Muut aineelliset hyödykkeet	6	6
6. Ennakkomaksut ja kesken-	148	163
eräiset hankinnat		
III Sijoitukset	1 125	1 127
1. Osakkeet ja osuudet	1 067	1 069
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
3. Muut lainasaamiset	3	3
4. Muut saamiset	55	55
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	465	466
1. Valtion toimeksiannot	37	39
2. Lahjoitusrahastojen varat	6	6
3. Muut toimeksiantojen varat	421	421
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 159	7 097
I Vaihto-omaisuus	7	6
1. Aineet ja tarvikkeet	7	6
2. Keskeneräiset tuotteet	0	0
3. Valmiit tavarat/tuotteet	0	0
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
5. Ennakkomaksut	0	0
II Saamiset	497	650
Pitkäaikaiset saamiset	4	17
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	4	17
4. Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	493	633
1. Myyntisaamiset	116	178
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	118	169
4. Siirtosaamiset	259	286

III Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 448	3 390
1. Osakkeet ja osuudet	3 436	3 334
2. Sijoitukset ja rahamarkkinainstr.	11	56
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
4. Muut arvopaperit	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 207	3 051
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 740	30 080

	2025	2024
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	18 958	18 775
Peruspääoma	12 524	12 524
Arvonkorotuspääoma	0	0
Muut omat rahastot	465	466
Ed. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 785	5 218
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	183	567
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
1. Eläkevaraukset	0	0
2. Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	740	731
1. Valtion toimeksiannot	37	39
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	701	691
3. Muut toimeksiantojen pääomat	2	2
VIERAS PÄÄOMA	9 042	10 574
Pitkäaikainen	2 634	2 977
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	2 464	2 808
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	4	4
6. Ostovelat	0	0
7. Liittymismaksut ja muut velat	165	165
8. Siirtovelat	1	1
Lyhytaikainen	6 408	7 597
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 780	5 741
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	28	24
6. Ostovelat	743	910
7. Liittymismaksut ja muut velat	0	1

8. Siirtovelat	857	921
----------------	-----	-----

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 740	30 080
-----------------------------	---------------	---------------

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	66,0	63,0
---------------------	------	------

Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68,0	78,1
----------------------------------	------	------

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 968	5 785
--------------------------------	-------	-------

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 016	2 840
----------------------------------	-------	-------

Lainakanta 31.12., 1000 €	7 244	8 549
---------------------------	-------	-------

Lainakanta 31.12., €/asukas	3 660	4 197
-----------------------------	-------	-------

Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000€	7 312	8 589
---------------------------------------	-------	-------

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 695	4 217
-----------------------------------	-------	-------

Lainasaamiset	4 143	3 450
---------------	-------	-------

Asukasmäärä	1979	2037
--------------------	-------------	-------------

Tunnuslukujen selitykset

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernin välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Asukasmäärä

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto-, ja muilla veloilla.

Konsernin lainat euroa/asukas

Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Tilikauden tulos on ylijäämäinen 300.391,92 euroa. Ylijäämä esitetään kirjattavaksi taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Talousarvion toteutuminen käyttötalous

TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT 2025

Yleishallinto

Hallintopalvelut

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti. Vuonna 2025 järjestettiin samanaikaisesti kuntavaalit ja aluevaalit.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vaalien järjestäminen.

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Vastuuhenkilö: Tilintarkastaja Ville Valkonen, JHT

Tehtävän toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lisäksi valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan (JHT-tilintarkastaja/JHT-yhteisö). Kunta on ostanut tilikausien 2021–2025 tilintarkastuspalvelut valtuuston päätökseen 31.5.2021 § 32 perustuen tilintarkastusyhteisö Revisium Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana tilikaudella 2025 toimi JHT Ville Valkonen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on määritellä tilintarkastuksen painopistealueet, valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Hallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallintotoimisto, työllisyyden hoito, kunnallisverotus, työsuojelu ja muu henkilöstöhallinto.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvät viranomais- ja muut tehtävät siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle. Hallinnon tulosalueen tehtävänä on myös edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

Kuntakonsernin talous on vakaa			
Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Tilikauden tulokset ovat pääsääntöisesti positiivisia	99.900 €	Tilikauden tulos	300.391,92 €
Vuosikate kattaa poistot	1.531.000 €	Kunnan vuosikate	1.492.306,21 €

Kunnan päätöksenteko tukee kuntastrategia			
Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Kuntastrategia huomioidaan toimielinten päätöksenteossa ja strategian toteutumista tarkastellaan vuosittain	Strategia-asiakirja ja toimenpideohjelmat ovat käytössä	Valtuuston päätökset ovat strategian ja toimenpideohjelmien mukaisia	Toteutunut.

Kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut ja hyvinvoiva henkilöstö			
Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Työntekijöiden työhyvinvointia tuetaan sekä osaamista kehitetään järjestelmällisesti ja samalla vahvistetaan vastuullista toimintakulttuuria	Ajantasainen henkilöstöstrategia on käytössä	Henkilöstöstrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Asiakirja on valmistunut vuoden 2025 lopussa. Kunnan henkilöstöetuudet lisäävät työhyvinvointia: vuonna 2025 oli ilmainen uimahallikäynti kerran viikossa, koulukeskuksen ilmainen kuntosalin käyttömahdollisuus, Smartumin liikunta-, kulttuuri- & hierontaetu 200 euroa/vuosi/työntekijä, työsuhderyöäetu, tyhytoiminta, pikkujoulut, jouluaateria, 2 kpl teatterilippuja/työntekijä. Eduhouse koulutuslisenssi on otettu käyttöön osaamisen kehittämiseksi

Perustelut: Kunnan talouden tulee olla tasapainossa, jolloin kuntalaiset saavat hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Lisäksi palvelujen tuottamiseen tarvitaan osaava ja motivoitunut henkilöstö, jonka ammattitaitoa pidetään yllä koulutuksen avulla. Kunnan toimintaa ohjaava kuntastrategia-asiakirja on valmistunut syksyllä 2022. Kunnan elinvoimaohjelma on hyväksytty keväällä 2024. Kunnan strategia-asiakirjan sisältö tulee huomioida valmistelussa ja päätöksenteossa. Huolelliseen ja perusteelliseen päätösvalmisteluun tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Sisäiset palvelut

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tietohallinto, talous- ja palkkahallinto, tietoliikenne, kopiointipalvelujen tuottaminen kunnan eri toimialoille.

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kunnan eri toimialoille niiden tarvitsemat tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut sekä talous- ja palkkahallinnon palvelut sisältäen yhteisesti käytössä olevat ohjelmistot, laitteet ja tukipalvelut. Tulosalue koostuu kopioinnista sekä tieto, talous- ja palkkahallintopalveluista aiheutuvista menoista. Vuoden 2022 alusta lukien kunnan kirjanpidon ja myynti- ja ostoreskontran palvelut on tuotettu Kuntalaskenta Oy:n toimesta. Kuhmoisten kunnan toistaiseksi voimassa olevat sopimukset Jämsän kaupungin kanssa tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen sekä palkkahallinnon palvelujen tuottamisen osalta päättyivät 31.12.2025. Palkkahallinnon palveluiden osalta sopimusta jatkettiin maaliskuun 2026 loppuun asti ja tietoliikennepalveluiden osalta sopimus neuvoteltiin uudelleen, toistaiseksi voimassa olevana. Palkkahallinnon palvelut kilpailutettiin vuonna 2025 ja uudeksi palveluntuottajaksi valittiin Kuntalaskenta Oy 1.4.2026 lukien. Kuhmoisten kunnan palveluksessa on atk-tukihenkilö, joka varmistaa mm. tietohallintoon liittyvien lähipalvelujen sujuvuuden ja järjestelmien häiriöttömän toiminnan.

Taloushallinnon tehtäviä ovat mm. 1) taloustiedon tuottaminen (talousarvio, raportointi ja tilinpäätös) 2) maksuliikenteen hoitaminen 3) perinnän suorittaminen 4) taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 5) tarvittava koulutus esihenkilöille ja henkilöstölle.

Palkka- ja henkilöstöhallinnon keskeisinä tehtäviä ovat mm. 1) henkilöstön ja luottamushenkilöiden palkanmaksu 2) henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpito 3) linjata työ- ja virkaehtosopimusten ja lainsäädännön tulkintaa työnantajan näkökulmasta henkilöstöä koskevissa kysymyksissä 4) tukea organisaatiota henkilöstöhallinnon kysymyksissä 5) työsuojelutoiminta.

Talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen saatavuus ja virheettömyys ovat keskeinen edellytys kunnan palvelutuotannossa.

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousar-	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
Hallintopalvelut	talousarvio	arvio-	vio	31.12.2025		
	€	muutokset	muutosten	€	€	%
		€	jälkeen			
			€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	5 000	0	5 000	1 626,00	3 374,00	32,5 %
Maksutulot	0	0	0	2 200,00	-2 200,00	0,0 %
Tuet ja avustukset	81 300	0	81 300	155 534,76	-74 234,76	191,3 %
Muut tulot	1 000	0	1 000	43 375,94	-42 375,94	0,0 %
tulot yhteensä	87 300	0	87 300	202 736,70	-115 436,70	232,2 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-451 414	-101 300	-552 714	-571 139,32	18 425,32	103,3 %
Palvelujen ostot	-820 120	53 000	-767 120	-803 138,93	36 018,93	104,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-23 410	0	-23 410	-27 550,58	4 140,58	117,7 %
Avustukset	-98 500	0	-98 500	-58 521,20	-39 978,80	59,4 %
Muut menot	-10 150	0	-10 150	-16 896,17	6 746,17	166,5 %
menot yhteensä	-1 403 594	-48 300	-1 451 894	-1 477 246,20	25 352,20	101,7 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 316 294	-48 300	-1 364 594	-1 274 509,50	-90 084,50	93,4 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tulot	273 322	0	273 322	347 016,37	-73 694,37	127,0 %
Menot	-120 972	0	-120 972	-168 689,37	47 717,37	139,4 %
KOKONAISTULOT	360 622	0	360 622	549 753,07	-189 131,07	152,4 %
KOKONAISMENOT	-1 524 566	-48 300	-1 572 866	-1 645 935,57	73 069,57	104,6 %
NETTO KUSTANNUS	-1 163 944	-48 300	-1 212 244	-1 096 182,50	-116 061,50	90,4 %

Elinkeinoelämän edistäminen

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinkeinoelämän edistämisen tulosalueeseen kuuluvat elinkeinotoimi, maaseututoimi, maa- ja metsätilat ja joukkoliikenne. Elinkeinotoimen kehittäminen pohjautuu Kuhmoisten kunnan strategiaan sekä elinvoimaohjelmaan. Kuntastrategia on hyväksytty syksyllä 2022. Elinvoimaohjelma sekä strategian toimeenpano-ohjelma valmistuivat keväällä 2024. Kunnan elinkeinoelämän kehittämisestä vastaavat kunnanjohtaja ja elinvoima-asiantuntija. Lisäksi kunnan elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittämistä linjaa elinvoimajaosto.

Tehtyjen linjausten toteuttamisesta vastaa kunnanjohtaja yhteistyössä elinvoima-asiantuntijan kanssa. Kunnanjohtaja ratkaisee omalta osaltaan, kunnan hallintosäännön puitteissa, asiat jotka koskevat: kunnan elinkeinoelämän kehittämistä ja kunnan markkinointia, päätöksenteon valmistelua elinkeinopoliittiseen kehittämiseen liittyvissä asioissa, toimitilojen ja teollisuustilojen määräaikaista vuokrasopimuksia, kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti laadittuja vuokrasopimuksia, yritysten perusneuvontaa ja alkavien yrittäjien palveluja, matkailuelinkeinojen tukemista, sidosryhmäyhteistyötä, kunnan elinkeinotoimintaan liittyviä alueellisia ja paikallisia hankkeita, kunnan omistamien tonttien myyntiä neuvottelujen ja sopimusten valmistelun osalta ja niiden markkinointia.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Edellä lueteltujen palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja aktiivisesti.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen			
Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Satamarinteen kaavan toimeenpanon jatkaminen ja kehittäminen tarvittavalla tavalla Satama-alueen palvelukokonaisuuden kehittäminen	Satama-alueen palveluiden määrän ja laadun kasvattaminen yhteistyössä yritysten kanssa Satamarinteen kaava-alueen aktiivinen markkinointi Matkaparkin kehittäminen ja markkinointi	Satamayrittäjien kanssa on käyty aktiivista keskustelua. Satamaravintolan uusi yrittäjä on valittu. Satamarinteen tontteja on markkinoitu Raksa-, Asta- ja K-50 mesuille sekä Etuovi.com palvelussa. Matkaparkin nettisivut on päivitetty.
Houkuttelemme uutta yritystoimintaa kuntaan markkinoimalla tonttejamme, palveluitamme ja toimivia yhteyksiä	Kunnan yritystonttien aktiivinen markkinointi ja markkinoinnin kehittäminen	Työpaikkojen määrä Uusien yritysten määrä Tonttien aktiivinen markkinointityö	Tontteja on markkinoitu aktiivisesti edellä mainitusti. Työpaikkojen ja yritysten lukumäärästä ei vielä tilastoja ole saatavilla.

Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle	Tonttimyynnin jatkaminen ja kehittäminen	Myytyjen tonttien määrä, nettomuutto kuntaan	Vuoden aikana on myyty yksi vapaa-ajan tontti (Tehinkärki).
Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa. Ainutlaatuisten luonto- ja kulttuuri-kohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti	Verkostoitumisen jatkaminen ja kehittäminen Kunnan aktiivinen markkinointi eri kanavien kautta	Yhteistyösuhteiden ja kumppanuuksien lisääntyminen Kunnan näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääntymisen erityisesti Pirkanmaan maakunnassa	Yhteistyö Sysmän kunnan kanssa lauttaliikenteen palauttamiseksi Kuhmoisten ja Sysmän välille. Liittyttiin eduskunnassa perustettuun Suur-Päijänne-työryhmään. Työryhmän tavoitteena mm. lisätä matkailua Päijänteellä Yrittäjätapaamiset aloitettu Lakeland Villages-matkailumarkkinointiyhteistyön projekti (2023–2025) päättyi. Saatu rahoitus Pirkanmaan liitosta jatkohankkeelle 2026–2027.

Elinkeinoelämän edistämisen vuosi on ollut jälleen toimielias. Uusi elinvoima-asiantuntija aloitti 100 % työajalla huhtikuussa. Kuhmoisten yrittäjien kanssa yhteistyö on ollut tiivistä. Yrittäjien kanssa valmisteltiin vuoden 2025 Kuhmoinen palvelee-lehti, osallistuttiin Pirkanmaan yrittäjyys- ja elinvoimakilpailuun, osallistuttiin Pirkanmaan elinvoimaseminaariin Virroilla sekä käytiin tutustumassa Matkailumessuihin Helsingissä. Elinvoimajaosto piti kevään aikana kuusi kokousta ja syksyllä kolme. Kuntaa ja tontteja markkinoitiin Asta-, Raksa-, K-50- sekä Kevätmessuilla. Kangasalan, Pälkäneen ja Kuhmosten yhteinen matkailun edistämisprojekti Lakeland Villages päättyi 31.12.2025. Jatkohankkeelle saatiin rahoitus Pirkanmaan liitosta vuosille 2026–2027. Kunta on ottanut vastuulleen matkailun Visit Kuhmoinen-sivuston ylläpidon ja päivittämisen.

Sahanrannan ravintolayrittäjä irtisanoi alkuvuodesta vuokrasopimuksensa päättymään syksyllä 2025. Uuden yrittäjän vuokrasopimuksen kilpailutuksen valmistelut aloitettiin jo kevään aikana yhteistyössä elinvoimajaoston kanssa. Kilpailutus saatiin päätökseen elokuussa ja valitusajan jälkeen lopullinen vuokrasopimus allekirjoitettiin uuden yrittäjän kanssa 6.10.

Elinvoima-asiantuntija on aloittanut yrittäjätapaamiset syksyllä. Niitä jatketaan vuonna 2026. Ensimetri Oy:n kanssa solmittiin syksyllä yhteistyösopimus aloittavien yrittäjien konsultoinnista. Palvelua käytti vuonna 2025 yksi yrittäjä/yrittäjyyttä suunnitteleva toimija.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
	€	€	€	€	€	%
Elinkeinoelämän edistäminen						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	125 000	0	125 000	23 002,61	101 997,39	18,4 %
Maksutulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Vuokratulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	7 000	0	7 000	3 518,23	3 481,77	50,3 %
tulot yhteensä	132 000	0	132 000	26 520,84	105 479,16	20,1 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-53 166	0	-53 166	-60 092,72	6 926,83	113,0 %
Palvelujen ostot	-281 140	-30 000	-311 140	-226 310,76	-84 829,24	72,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-700	0	-700	-3 935,66	3 235,66	562,2 %
Avustukset	-1 300	0	-1 300	0,00	-1 300,00	0,0 %
Vuokramenot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	0	-10 000	-10 000	-1 354,22	-8 645,78	13,5 %
menot yhteensä	-336 306	-40 000	-376 306	-291 693,36	-84 612,53	77,5 %
TOIMINTAKATE (netto)	-204 306	-40 000	-244 306	-265 172,52	20 866,63	108,5 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-6 850	0	-6 850	-8 911,50	2 061,50	130,1 %
KOKONAISTULOT	132 000	0	132 000	26 520,84	105 479,16	20,1 %
KOKONAISMENOT	-343 156	-40 000	-383 156	-300 604,86	-82 551,03	78,5 %
NETTO KUSTANNUS	-211 156	40 000	-251 156	-274 084,02	22 928,13	109,1 %

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi oma toiminta (ei ostopalveluja)

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Oman toiminnan tulosalueeseen kuuluu tulona toimeentulotuen valtionosuus ja menoina henkilöstöä koskevat eläkemenoperusteiset- ja varhemaksut. Työmarkkinatuen kuntaosuus maksetaan myös tulosalueen menoista.

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
SOTE, oma toiminta	talousarvio	muutokset	muutosten	31.12.2025	€	%
	€	€	jälkeen	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	0	0	0	1 446,24	-1 446,24	0,0 %
Maksutulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	12 203,19	-12 203,19	0,0 %
tulot yhteensä	0	0	0	13 649,43	-13 649,43	0,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-170 000	0	-170 000	-125 629,92	-44 370,08	73,9 %
Palvelujen ostot	-70 000	-70 000	-140 000	-166 928,07	26 928,07	119,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-9 400	0	-9 400	-2 250,39	-7 149,61	23,9 %
Avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-400	0	-400	0,00	-400,00	0,0 %
menot yhteensä	-249 800	-70 000	-319 800	-294 808,38	-24 991,62	92,2 %
TOIMINTAKATE (netto)	-249 800	-70 000	-319 800	-281 158,95	-38 641,05	87,9 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	400	0	400	0,00	400,00	0,0 %
Menot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
KOKONAISTULOT	400	0	400	13 649,43	-13 249,43	0,0 %
KOKONAISMENOT	-249 800	-70 000	-319 800	-294 808,38	-24 991,62	92,2 %
NETTO KUSTANNUS	-249 400	-70 000	-319 400	-281 158,95	-38 241,05	88,0 %

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi, ostopalvelut Keuruu

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kuhmoisten kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon palveluiden (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) osalta yhteistoiminta-alueella, jossa tehtävien hoitamisesta vastaa Keuruun kaupunki.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tavoitteena on turvata yhteistoiminta-alueella kustannustehokkaat, tarkoituksenmukaiset ja ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen mukaan Keuruun kaupunki lähettää muille yhteistoimintasopimuskunnille edellistä vuotta koskevan talousarvion toteuman mukaisen tasauslaskun seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Laskutus perustuu toimintakatteeseen. Talousarvion 2025 toteuman mukaisesti Kuhmoisten kunnalle palautetaan maksuosuuksia yhteensä 8.162,85 euroa. Vuoden 2025 ympäristöterveydenhuollon poikkeama talousarviosta aiheutui pääosin seuraavista seikoista:

1. Terveysvalvonnan tulot olivat ennakoitua suuremmat johtuen elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisista perusmaksuista sekä työn tehokkaammasta organisoinnista. Terveysvalvonnan henkilöstökuluissa budjetti alitettiin, koska sijaisia ei otettu pidempään poissaoloihin, osa henkilöstöstä piti talloovapaita sekä otti lomarahat vapaana. Lisäksi yhtä virkaa ei ole edelleenkään täytetty, koska työt on pystytty hoitamaan yhdeksällä ympäristöterveystarkastajalla aikaisemman 10 tarkastajan sijaan. Budjetti alitettiin myös palveluiden ostoissa, koska epidemia tilanteita ei ollut.
2. Eläinlääkintähuollossa toiminnan tuottoihin tuli valvontaeläinlääkärin osalta korvauksia enemmän kuin suunniteltiin, johtuen sijaiseläinlääkärin käytöstä valvonnassa 60 %:n osuudella aikaisemman 40 %:n sijaan koko vuoden ajan. Valvontaeläinlääkärin kulut laskutettiin aluehallintovirastolta.
3. Ympäristönsuojelussa toiminnan tuotot lisääntyivät, koska ympäristölupia käsiteltiin enemmän kuin aiempina vuosina. Budjetti alitettiin palveluiden ostoissa.
4. Ympäristöterveyden hallinnon kuluja vyörytettiin rakennusvalvonnalle ja ympäristönsuojelulle.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
SOTE, ostopalvelut	€	€	€	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Maksutulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	0	0	0,0 %
tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0,0 %
Palvelujen ostot	-68 565	0	-68 565	-59 876,83	-8 688,17	87,3 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut menot	0	0	0	0	0	0,0 %
menot yhteensä	-68 565	0	-68 565	-59 876,83	-8 688,17	87,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-68 565	0	-68 565	-59 876,83	-8 688,17	87,3 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Menot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
KOKONAISTULOT	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
KOKONAISMENOT	-68 565	0	-68 565	-59 876,83	-8 688,17	87,3 %
NETTO KUSTANNUS	-68 565	0	-68 565	-59 876,83	-8 688,17	87,3 %

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
YLEISHALLINTO	talousarvio	arvio-	muutosten	31.12.2025		
YHTEENSÄ	€	muutokset	jälkeen	€	€	%
		€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	130 000	0	130 000	26 075	103 925	20,1 %
Maksutulot	0	0	0	2 200	-2 200	0,0 %
Tuet ja avustukset	81 300	0	81 300	155 535	-74 235	191,3 %
Muut tulot	8 000	0	8 000	59 097	-51 097	738,7 %
tulot yhteensä	219 300	0	219 300	242 906,97	-23 606,97	110,8 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-674 580	-101 300	-775 880	-756 862	-19 018	97,5 %
Palvelujen ostot	-1 239 825	-47 000	-1 286 825	-1 256 255	-30 570	97,6 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-33 510	0	-33 510	-33 737	227	100,7 %
Avustukset	-99 800	0	-99 800	-58 521	-41 279	58,6 %
Muut menot	-10 550	-10 000	-20 550	-17 346	-3 204	84,4 %
menot yhteensä	-2 058 265	-158 300	-2 216 565	-2 122 720,75	-93 844,23	95,8 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 838 965	158 300	-1 997 265	-1 879 813,78	-117 451,20	94,1 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot	273 722	0	273 722	347 016	-73 294	0,0 %
Menot	-127 822	0	-127 822	-177 601	49 779	138,9 %
KOKONAISTULOT	493 022	0	493 022	589 923,34	-96 901,34	119,7 %
KOKONAISMENOT	-2 186 087	-158 300	-2 344 387	-2 300 321,62	-44 065,36	98,1 %
NETTO KUSTANNUS	-1 693 065	-158 300	-1 851 365	-1 710 398,28	-140 966,70	92,4 %

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2025

Sivistystoimi SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esihenkilö

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuorohoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatustaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty v. 2022. Suunnitelma tukee esihenkilöiden ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatustakiin mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään.

Varhaiskasvatustaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatustaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2025 ammattitaitoisien kasvatustar-

hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisääntyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit etukäteen lain edellyttämällä tavalla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan käytännön järjestäminen edellyttää vastuuhajaajan resurssin sekä koulunkäynnin ohjaajien työpanosta.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtionavustusta toimintavuodelle 2024-2025 koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Saatu avustus käytetään lastenhoitajan palkkamenoihin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Varhaiskasvatuksen täyttöaste Asiakastytyväisyyskyselyt Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	<ul style="list-style-type: none"> Kaislatassuilla 10 1–3-vuotiasta Salmatassuilla 15 3–5-vuotiasta Kivitassuilla 11 3–5-vuotiasta Tehty toukokuussa 2025, kooste jaetaan vanhemmille ja sivistyslautakunnalle syyskuussa 2025. Tehdään vuosittain, arviointi tehty joulukuussa 2025. Kulttuurikasvatusta toteutettu yhteistyössä kirjaston ja musiikkiopiston kanssa. (Taidenäyttely 3/2025, yhteismuskari 3/2025.) Kulttuurikasvatussuunnitelman mukainen Uulu mukana perhetapahtumassa 28.5.2025 Operaatio Pirkanmaan kulttuuritapahtuma toteutunut joulukuussa 2025.
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Toimintakauden arviointi Henkilöstön pedagogisen osaamisen ylläpitäminen	Toukokuussa 2025 Vaka-opettaja valmistunut Nepsy-valmentajaksi toukokuussa 2025 ja 3 työntekijää suorittanut oppisopimuksella työn ohessa Lapsen neuro-psykiatriset erityispiirteet ja kasvattajan tuki (15 op) opintoja ja valmistuneet kesäkuussa 2025. Yhteistyötä koulun nepsy-valmentajan ja Pirhan työntekijöiden kanssa suunniteltu elokuussa 2025 ja käynnistetty paikallinen nepsy-tiimi vakan ja koulun henkilökunnasta sekä Pirhan edustuksesta.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
Varhaiskasvatus	€	muutokset	muutosten jälkeen	31.12.2025	€	%
		€	€	€	€	
Toimintatulot:						
Myyntitulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Maksutulot	38 500	-5 500	33 000	33 119,59	-119,59	100,4 %
Tuet ja avustukset	30 000	0	30 000	0,00	30 000,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	-157,42	157,42	0,0 %
tulot yhteensä	68 500	-5 500	63 000	32 962,17	30 037,83	52,3 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-681 847	-50 007	-731 854	-783 042,66	51 188,55	107,0 %
Palvelujen ostot	-21 700	0	-21 700	-23 873,52	2 173,52	110,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-9 300	0	-9 300	-9 885,80	585,80	106,3 %
Avustukset	-45 000	0	-45 000	-53 960,89	8 960,89	119,9 %
Vuokramenot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-8 000	0	-8 000	-3 020,09	-1 972,13	37,8 %
menot yhteensä	-765 847	-50 007	-815 854	-873 782,96	57 928,85	107,1 %
TOIMINTAKATE (netto)	-697 347	-55 507	-752 854	-840 820,79	87 966,68	111,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-231 231	0	-231 231	-257 432,10	26 201,10	111,3 %
KOKONAISTULOT	68 500	-5 500	63 000	32 962,17	30 037,83	52,3 %
KOKONAISMENOT	-997 078	-50 007	-1 047 085	-1 131 215,06	84 129,95	108,0 %
NETTO KUSTANNUS	-928 578	-55 507	-984 085	-1 098 252,89	114 167,78	111,6 %

Yhtenäiskoulu

Vastuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa, jolla on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan Opetushallituksen määräämien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä.

Lukuvuoden 2024—2025 painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen*. Kunnan strategian mukaisesti nämä arvot jalkautuvat koulun arjessa palveluhenkisytenä, yhteisöllisyytenä ja rohkeutena (tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa).

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä sekä uusia nettisivuja kehittämällä.

Yhtenäiskoululle on myönnetty valtionavustuksia lukuvuodelle 2024—2025 koulutuksellisen tasa-arvon ja opetuksen laadun edistämiseen, Harrastamisen Suomen mallin toimeenpanoon sekä koulunuorisotyön kehittämiseen. Saaduilla avustuksilla on turvattu henkilöstöresurssia, palkattu kouluvalmentaja ja mahdollistettu jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Maakunnallista yhteistyötä tehdään mm. alueellisessa opiskeluhoillon yhteistyöryhmässä sekä Pirkanmaan eteläisen alueen sivistys- ja opetusjohtajien kokoontumisissa. Pirkanmaan NYT Yrityskylä järjestää opettajille koulutusta ja Yrityskylä-oppitunteja oppilaille.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Pitkillä välitunneilla tarjotun ohjatun toiminnan määrä Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi-itsearviointityökalua Lukuvuoden jaksopalautteen kehittäminen Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	Keskipäivän pitkillä välitunneilla kevätkaudella 2025 oppilaille tarjottu runsaasti kerhotoimintaa: lukukerho, tarinakerho, laulukerho, kuntosali, lautapelit, leikkikerho, tanssikerho, noppapelit, käsityöt ja askartelu. Syyslukukaudella tarinakerho, lautapelikerho, kuntosali, tanssikerho, noppapelit, leikkikerho ja käsityö-/kuvikerho. LSSAVI: C-rakennuksen työsuojelutarkastus. Terveystarkastus mukainen tarkastus marraskuussa. Radonmittauksia, joiden perusteella ympäristöterveystarkastaja kirjannut edellytettäviä toimenpiteitä. Arviointi tehty lokakuussa. Opettajia on ohjeistettu jatkuvaan jaksopalautteen keräämiseen oppilailta ja opiskelijoilta. Asiasta muistutetaan mm. elokuun suunnittelukokouksessa sekä syys- ja talviloman yhteydessä. Otettu käyttöön.

Mahdollis- tamme va- kaalla talou- della, hyvin- voivalla hen- kilöstöllä ja yhdessä teke- misellä.	Henkilöstön työ- hyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen pa- nostaminen	Lukuvuoden arvi- ointi Koulutuspäivien määrä	Arviointi toteutettu lukuvuosittain huhtikuussa oppi- laille, opiskelijoille, huoltajille ja koulun henkilöstölle. Myös kehityskeskusteluissa käydään asiaa läpi. Liikunnanopettaja opiskellut nepsy-valmentajaksi, puolikas veso-koulutus joustavasta esi- ja alkuope- tuksesta sekä oppimisen tuen uudistuksesta toteu- tettu keväällä. Elokuussa kaikki opettajat Ylä-Pirkan- maan kuntien yhteisessä koulutuspäivässä Mänttä- Vilppulassa. Kahden tunnin veso-koulutus nepsy-asi- oista lokakuussa. Lisäksi 4 h valinnaista veso-koulu- tusta lukuvuoden aikana.
Tarjoamme houkuttelevan asuinympäris- tön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnet- tavuus kas- vaa.	Houkuttelevien asuin- ja elinympä- ristöjen kehiti- täminen koko kunnan alueelle.	Lukion markkinoin- nin näkyvyys sisäi- sesti ja ulkoisesti Lukiolaisten yhtei- söllisyyden ja ryh- mäytymisen edistä- minen ja keskeyttä- misen ehkäisy	Facebook, Instagram, blogi, paperiesitteet, lehtimai- nontaa, ravimainontaa, messut, esittely Sariolan kou- lun 8.- ja 9.-luokkalaisten, esittelykierrokset kiinnostu- neille, hupparit joissa lukion ja Kuhmoisten logot. Yhteisiä tapahtumia. Lukion tutoreiden toiminta. Kou- lualmentaja toimii opiskelijoiden ennaltaehkäisevänä tukena ja edistää ryhmäytymistä. Erilaisten hyvin- vointituokioiden pitäminen luokissa.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio €	Talous- arvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 31.12.2025 €	Poikkeama €	Toteutuma %
Yhtenäiskoulu						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	12 000	21 670	33 670	22 243,23	11 426,77	66,1 %
Maksutulot	1 150	0	1 150	3 714,00	-2 564,00	323,0 %
Tuet ja avustukset	104 500	0	104 500	220 988,20	-116 488,20	211,5 %
Vuokratulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	13 105,11	-13 105,11	0,0 %
tulot yhteensä	117 650	21 670	139 320	260 050,54	-120 730,54	186,7 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-1 818 848	0	-1 818 848	-1 921 657,75	102 809,82	105,7 %
Palvelujen ostot	-475 175	-13 335	-488 510	-545 132,58	56 622,58	111,6 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-63 450	0	-63 450	-78 838,56	15 388,56	124,3 %
Avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-22 950	0	-22 950	-12 649,77	-10 300,23	55,1 %
menot yhteensä	-2 380 423	-13 335	-2 393 758	-2 558 278,66	164 520,73	106,9 %
TOIMINTAKATE (netto)	-2 262 773	8 335	-2 254 438	-2 298 228,12	43 790,19	101,9 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-492 024	0	-492 024	-678 570,67	186 546,67	137,9 %
KOKONAISTULOT	117 650	21 670	139 320	260 050,54	-120 730,54	186,7 %
KOKONAISMENOT	-2 872 447	-13 335	-2 885 782	-3 236 849,33	351 067,40	112,2 %
NETTO KUSTANNUS	-2 754 797	8 335	-2 746 462	-2 976 798,79	-471 797,94	108,4 %

Elämänlaatu palvelut

Tulosalueen esihenkilö: Sivistystoimenjohtaja, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen esihenkilö (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatu palvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistyksen kokemiseen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikunnanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelualueella investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Myös liikuntapaikkarakentamiseen kiinnitetään edelleen huomioita.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita esimerkiksi kansainvälistä nuorisotyötä kehittämällä yhteistyössä Nuorisokeskus Marttisen kanssa. Nuoriso-ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennus-säätiön Avituksen kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään esihenkilön johdolla. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa kehitystä. Kirjaston palvelua kehitetään Pop up -toiminnalla sekä yhteistyön tiivistämisellä varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun kanssa. Kulttuuritoimi koordinoi maakunnallista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa Kuhmoisten osalta. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Palveluiden ja sujuvan asiointin kehittäminen digitaalisuutta hyödyntäen	Asiakastyytyväisyyskyselyt ja asiakasmäärät	Kirjasto: fyysiset asiakaskäynnit 36.594, omatoimijalla kirjautumisia 9.698, verkkokirjastossa 16.935. Kirjastogalleria 11 näyttelyä, 2 756 vierasta. Riihigalleriassa 1.475 vierasta. Minun kirjani -ilta, osallistujia 22. Elokuvanäytöksiä 37, katsojia 1660, eniten <i>100 litraa sahtia</i> : 331 katsojaa. Oppilaita taiteen perusopetuksessa keskimäärin 32 henkilöä, musiikkileikkikoulussa 22,5 ja aikuisopetuksessa 7,5. OSKOn opiskelijoita 126 ja kursseja 22.

	<p>Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.</p> <p>Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.</p> <p>Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen</p>	<p>Digituki, verkkokirjasto, e-aineisto, omatoimiasioinnit määrät</p> <p>Nuorisovaltuuston kokoukset /aloitteet</p> <p>Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät ja ryhmät</p> <p>Kulttuurihyvinvointitarjottimen kehittämisen yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa</p> <p>Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi</p>	<p>Nuorisotalo: kävijämäärä 1481 sisältäen myös kouluvalmentajan oman luokan illat ja lukiolaisten ryhmätyksen sekä Säpinöiden käynnit ja ukrainalaisilla. Kansainvälinen nuorisotyö: Leirit Marttisilla ja Belgiassa, 4 nuorta.</p> <p>Muu nuorisotyö: koulunuokku 121 kävijää, kevätleiri 10, talvilomareissu 50, laskiaisrieha 60, Linnanmäki 38, kylpyläreissu 38, syysrieha 70, kirjastoyhteistyö 16, Kynttiläreippailu 138.</p> <p>Digitukea saatavissa joustavasti kirjaston palveluainakoina ja kotikäynneillä. Lisäksi järjestetty senioreiden digitukipäivä yhteistyössä Verkosta virtaa -hankkeen, Mukanetin vertaisohjaajien sekä Osuuspankin kanssa.</p> <p>"Kahville kirjastoon" srk:n kanssa keskiviikkoihin. Kirjapiirit kuukausittain. Tilat Sydänkahvilan, Muistikahvilan, yhdistysten ja Pirhan Lähitorin toiminnalle. Kirjaston käytönopastuksia koululuokille 5 ja kirjavinkkauksia 6, satuhetkiä 10. Lisäksi kirjailijavierailijoita koululle ja päiväkodille. Kirjaston Lukukerho kerran viikossa koululla pitkällä välitunnilla. Lukudiplomi-työntekijä valmistelee eri ikäryhmille sekä koululuokille lukudiplomeja.</p> <p>Kokouksia seitsemän. Ponsi: koulukeskuksen sisäilman ongelmat.</p> <p>Liikuntaryhmät: Senioritanssi, lihaskuntojumppa ja tuolijumppa. Ikiliikkuja-viikko viikolla 11 (Pysy Pysytyssä, Tue tarvittaessa-hanke). Ikäihmisten tasapainoa ja lihaskuntoa ylläpitäviä pienryhmiä 2 syyskuudella. Soveltavan liikuntaryhmän kokeilu 7 osallistujaa. Puulaakilentopallo sarja aloitti 4 joukkueen voimin. Uintiretkiä Jämsänkoskelle järjestettiin 4kpl. Lähitorin/ Sylvintuvan jumppa keskiviikkoisin. Neuvonta-asiakkaita on käynyt 41 + 1 ryhmämuotoinen neuvonta kuntosalilla.</p> <p>Tarjotin sekä kunnan että Pirhan sivuilla. Kirjaston henkilökunta tuotti kulttuuriohjelmaa Pirhan lähitorille.</p> <p>Pitkän välitunnin kuntosali- ja tanssikerhoissa 10-15 oppilasta/vk, Harrastamisen mallin liikunnallisia kerhoja neljä, osallistuja 7-15 hlöä/kerho. Kesän leireillä 64 ja uimakouluissa 54 lasta. Kesä-heinäkuun jalkapallotreenit 3 x vk. Liikunnanohjaaja ohjasi päiväkodille 2 x kk lastenryhmiä.</p>
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri	Kirjasto: 3 koulutuspäivää. Nuoriso-ohjaaja 2 pvää, kouluvalmentaja 3 pvää, liikuntaohjaaja 5 pvää. Lisäksi Sportec-messut. Ei testattu.

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
Elämänlaatu palvelut	talousarvio			31.12.2025		
	€	€	€	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	13 900	0	13 900	10 682,72	3 217,28	76,9 %
Maksutulot	10 250	0	10 250	13 608,89	-3 358,89	132,8 %
Tuet ja avustukset	23 500	11 500	35 000	28 574,00	6 426,00	81,6 %
Vuokratulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	11 900,96	-11 900,96	0,0 %
tulot yhteensä	47 650	11 500	59 150	64 766,57	-5 616,57	109,5 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-387 029	-24 883	-411 913	-445 460,60	33 547,85	108,1 %
Palvelujen ostot	-120 260	0	-120 260	-136 270,45	16 010,45	113,3 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-62 800	0	-62 800	-63 697,33	897,33	101,4 %
Avustukset	-5 100	0	-5 100	-2 697,52	-2 402,48	52,9 %
Muut menot	-5 250	0	-5 250	-7 374,55	2 124,55	140,5 %
menot yhteensä	-580 439	-24 883	-605 323	-655 500,45	50 177,70	108,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-532 789	-13 383	-546 173	-590 733,88	44 561,13	108,2 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-21 550	0	-21 550	-33 516,79	11 966,79	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-59 525	0	-59 525	-69 722,75	10 197,75	117,1 %
KOKONAISTULOT	47 650	11 500	59 150	64 766,57	-5 616,57	109,5 %
KOKONAISMENOT	-661 514	-24 883	-686 398	-758 739,99	72 342,24	110,5 %
NETTO KUSTANNUS	-613 864	-13 383	-627 248	-693 973,42	66 725,67	110,6 %

Ruokapalvelut

Vastuhenkilö: Ateria- ja puhtauspalveluiden päällikkö

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on lailla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukkailta ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi valmistuskeittiö ja kaksi jakelukeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu Hanselin toimesta. Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut:

- Päiväkodin ateriat
- Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset: Syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskelijaruokailusuositus sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Powerresta atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	Kouluruokadiplomi ja Oiva-raportit Koululaiskysely vuosittain Lähiruoan monipuolinen hyödyntäminen	Kouluruoka- ja makuuakkoset-diplomi haetaan 3 vuoden välein (edellinen 2024). Oiva-raportit koulun keskuskeittiöllä joka vuosi ja päiväkodin tarjoilukeittiöllä kolmen vuoden välein. Nykytilaselvitys tehdään vuosittain syksyllä. Kouluruokakysely vuosittain syksyllä. Marjoja, kananmunia saadaan omasta kunnasta. Luomua käytetään puurohiutaleissa ja joissakin vihanneksissa.
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautuslaskuri	Neljä ohjelmisto- ja uusien ravitsemussuosittelujen mukaista koulutusta. Tehdään syksyllä kehityskeskusteluissa.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
Ruokapalvelut	€	€	€	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	3 800	0	3 800	7 651,74	-3 851,74	201,4 %
Maksutulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tuet ja avustukset	3 000	0	3 000	3 764,73	-764,73	125,5 %
Vuokratulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
tulot yhteensä	6 800	0	6 800	11 416,47	-4 616,47	167,9 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-167 777	0	-167 777	-180 035,60	12 258,50	107,3 %
Palvelujen ostot	-21 700	0	-21 700	-25 796,50	4 096,50	118,9 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-94 100	0	-94 100	-143 066,26	48 966,26	152,0 %
Avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-1 820	0	-1 820	-5 013,05	3 193,05	275,4 %
menot yhteensä	-285 397	0	-285 397	-353 911,41	68 514,31	124,0 %
TOIMINTAKATE (netto)	-278 597	0	-278 597	-342 494,94	63 897,84	122,9 %

Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tulot	188 050	0	188 050	377 538,16	-189 488,16	200,8 %
Menot	-8 282	0	-8 282	-11 706,00	3 424,00	141,3 %
KOKONAISTULOT	194 850	0	194 850	388 954,63	-194 104,63	199,6 %
KOKONAISMENOT	-293 679	0	-293 679	-365 617,41	71 938,31	124,5 %
NETTO KUSTANNUS	-98 829	0	-98 829	23 337,22	-122 166,32	-23,6 %

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ	€	€	€	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	29 700	21 670	51 370	40 577,69	10 792,31	79,0 %
Maksutulot	49 900	-5 500	44 400	50 442,48	0,00	113,6 %
Tuet ja avustukset	161 000	11 500	172 500	253 326,93	-80 826,93	146,9 %
Muut tulot	0	0	0	24 848,65	0,00	0,0 %
tulot yhteensä	240 600	27 670	268 270	369 195,75	-100 925,75	137,6 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-3 055 501	-74 891	-3 130 392	-3 330 196,61	199 804,73	106,4 %
Palvelujen ostot	-638 835	-13 335	-652 170	-731 318,50	79 148,50	112,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-229 650	0	-229 650	-295 487,95	65 837,95	128,7 %
Avustukset	-50 100	0	-50 100	-56 658,41	0,00	113,1 %
Muut menot	-38 020	0	-38 020	-28 057,46	-9 962,54	73,8 %
menot yhteensä	-4 012 106	-88 226	-4 100 332	-4 441 718,93	341 387,05	108,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-3 771 506	-60 556	-3 832 062	-4 072 523,18	240 461,30	106,3 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-21 550	0	-21 550	-33 516,79	11 966,79	0,0 %
Tulot	188 050	0	188 050	377 538,16	-189 488,16	200,8 %
Menot	-791 062	0	-791 062	-1 017 431,52	226 369,52	128,6 %
KOKONAISTULOT	428 650	27 670	456 320	746 733,91	-290 413,91	163,6 %
KOKONAISMENOT	-4 824 718	-88 226	-4 912 944	-5 492 667,24	579 723,36	111,8 %
NETTO KUSTANNUS	-4 396 068	-60 556	-4 456 624	-4 745 933,33	289 309,45	106,5 %

TEKNISEN TOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2025, TOTEUTUMINEN

Tekninen toimi

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen päätehtävä on huolehtia Kuhmoisten kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Tekninen toimi vastaa siitä, että kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelut toimivat kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Teknisen toimeen sijoittuvan teknisen lautakunnan tavoitteena on huolehtia yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Teknisen toimen tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Kuhmoisten kunnan tekninen lautakunta huolehtii kunnan kiinteistöomaisuuden, infra-omaisuuden (vesi, viemäri ja kaukolämpö) hallinnasta ja kunnossapidosta sekä katualueiden ja kaavateiden, leikki- ja viheralueiden, yleisten alueiden kuten uimarantojen, laitureiden sekä puistometsien huoltamisesta ja hoitamisesta sekä niiden suunnitelmista ja rakentamisesta. Tekninen lautakunta toimii myös kunnan jätehuoltoviranomaisena huolehtien yhdyskuntajätteiden jätehuollon järjestämisestä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Investointien toteutus			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/ arviointikriteeri	Toteutuminen
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomiointi päätöksenteossa	Jätevedenpuhdistamon saneeraus Viemäriverkoston ja jätevesipumppaamojen saneeraus	Laitoksen vaatimusten mukainen toiminta Toteutuminen	Jäteveden puhdistamon saneerauksen toteuttaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Lisää asiasta kohdassa laitostoiminta. Vesijohtoverkoston saneeraus Jussilankujan osalta valmistui tammikuussa 2025. Satamarinteen vesihuoltoverkoston rakentaminen valmistui lokakuussa 2025. Vesijohtoa korjattu Kokonniementiellä. Vesijohtoa uusittu rikkoontuneen linjan korjauksen yhteydessä Papinsaarentien ja Kauppilankujan välissä. Yksi jätevesilinjan pätkä korjattu Askonniementiellä. 2 jätevesipumppaamo saneerattu

	Tievalaistuksen parantaminen led- valoilla	Toteutuminen	Keskustan puiston ja Sahatien kevyenliikenteenväylän valaistuksen rakentaminen on aloitettu joulukuussa 2025. Urakka jatkuu kevät-talveen 2026.
	Jätehuollon järjestäminen siten, että ympäristö pysyy siistinä ja turvallisenä	Toteutuminen	Suunnitelmat kylissä olevien ELY-teiden varsiilla olevien kunnan katuvalojen uusimisesta led-valaisimilla on tehty. Antinkorven lietekasat on tasattu ja muotoiltu kaatopaikan päälle ELY:n hyväksymien suunnitelmien mukaisesti. Palkattu uusi jätehuollon palveluneuvoja. Seurataan aktiivisesti kunnille asetettavien jätehuollon velvoitteiden lainsäädännön muutoksia.
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin	Uuden yhtenäiskoulun piha-alueen rakentaminen	Toteutuminen	Yhtenäiskoulun piha-alueesta on tehty suunnitelmat 2024. Pihaa on tasattu sen verran, että käyttö on mahdollista odoteltaessa toteutusvaihetta.
	Kädentaitojen koulurakennuksen hankesuunnittelu	Toteutuminen	C-rakennuksesta vähennettiin opetusta kevään 2025 aikana. Kädentaitojen opetus siirtyi väistötiloihin Tekevältä vapautuneisiin tiloihin kesän 2025 aikana. Tekevän tiloihin tehtiin opetuksen tarvitsemat muutostyöt. Alkuvuodesta 2026 on tarkoitus aloittaa tarveselvitys koskien kädentaitojen opetukselle tulevaisuudessa tarvittavia tiloja.
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueella	Satama-alueen palvelujen kehittäminen	Toteutuminen	Veneilijöiden pyykinpesutila ja wc on remontoitu. Sahanrannan keittiötilojen saneeraus ajoittuu talveen 2025–2026.

Perustelut: Koko Teknisen toimen tehtäväkentän toiminta-ajatuksen suunnitelman mukainen toteuttaminen olemassa olevilla henkilöresursseilla hyvin, on haasteellista ja haavoittuvaa.

Henkilöressurssien pysyvyys nykyisellä tasolla varmistettava myös tulevinä vuosina, jotta voidaan vastata kaikkiin lakisääteisiin kuntaa koskeviin vaatimuksiin. Kiinteistöhuollon ja siivouksen osalta henkilöstöressurssin riittävyyttä tarkastellaan eläköitymistien kohdalla.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavojen toteutuksen vastuuhenkilö on tekninen johtaja. Kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvien valmistelutehtävien vastuuhenkilönä rakennustarkastaja. Kaavoitustyössä käytetään lisäksi kaavoitusasiantuntijaa ostopalvelusopimuksella.

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää toimivaa kuntakeskusrakennetta sekä elinvoimaista maaseutua ja loma-asumisympäristöä. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan tontteja eri tahojen muuttuviin tarpeisiin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisten ja loma-asujien ympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Liikennealueiden osalta tavoitteena on parantaa liikenneväylien kuntoa ja helpottaa kunnossapitoa peruskorjaamalla ja rakentamalla väylästä suunnitelmallisesti. Puistojen ja yleisten alueiden osalta tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät kokonaisuudet.

Kaavahankkeina on menossa jatkuvasti yksityisiä kaavanmuutoshankkeita, joita edistetään ja pyritään saattamaan lainvoimaiseksi. Tällä edistetään loma-asuntorakentamisen lisääntymistä ja siten omalta osaltaan tuetaan elinkeinoelämää lisäämällä kunnan kiinnostavuutta.

Tekninen toimi huolehtii asumisessa syntyvien jätteiden jätehuollon järjestämisestä Kuhmoisten kunnan alueella. Tehtäviin kuuluu mm. urakoiden ja palveluiden kilpailutus, jätehuoltourakoitsijoiden keräys- ja kuljetustoiminnan sekä jäteaseman hoidon valvonta ja jäteneuvonta. Tekninen lautakunta toimii kunnan jätehuoltoviranomaisena.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Jatkuva kaavatyö			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueella	Yleiskaavatyön jatkaminen	Jatkuva toiminta Valmistuminen	Keskustan osayleiskaavan laadinta on edennyt. Kunnanhallitus on asettanut kaavan luonnosvaiheen nähtäville vuoden 2026 alkuun.
	Toritien eteläosan jyr-sintä ja asfaltointi, ajoratamaalaukset	Toteutuminen	Toritien eteläosan asfaltointi on tehty elokuussa 2025.
	Kaavatien rakentaminen; Koivulehdonkujan loppuosa	Toteutuminen	Satamarinteen vaiheen 2. katu-urakka valmistui lokakuussa 2025.
	Jätehuollon järjestäminen siten, että ympäristö pysyy siistinä ja turvallisena	Lakisääteisten velvoitteiden toteutuminen	Palkattu uusi jätehuollon palveluneuvoja. Seurataan aktiivisesti kunnille asetettavien jätehuollon velvoitteiden lainsäädännön muutoksia, jotta voidaan toteuttaa jätehuolto lakisääteisellä tasolla. Uusi jätetaksa astunut voimaan 1.5.2025.
Tarjoamme houkuttelevan asuin ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettuus kasvaa	Aurinkorinne- ja Satamarinne, kaava-alueella tonttien varaaminen. Rivitalotonttien hyödyntäminen omakotirakentamiseen	Toteutuminen	Satamarinteen kortteleiden 203 ja 452 asemakaavan muutos on saanut lainvoiman 2024. Alueen infran rakentaminen on valmistunut lokakuussa 2025.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

Kaavoitus ja maankäyttö (ulkoiset) sisältää jätehuollon

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
Kaavoitus- ja maan- käyttö	talousarvio			31.12.2025		
	€	€	€	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	0	0	0	19 312,37	-19 312,37	0,0 %
Maksutulot	278 500	0	278 500	311 480,99	-32 980,99	111,8 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	3 830,73	0,00	0,0 %
Vuokratulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	11 830	0	11 830	16 978,70	-5 148,70	143,5 %
tulot yhteensä	290 330	0	290 330	351 602,79	-61 272,79	121,1 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-290 062	0	-290 062	-286 615,74	-3 445,78	98,8 %
Palvelujen ostot	-486 100	0	-486 100	-432 866,70	-53 233,30	89,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-54 430	0	-54 430	-70 959,34	16 529,34	130,4 %
Avustukset	0	0	0	-853,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-3 770	0	-3 770	-5 121,54	1 351,54	135,8 %
menot yhteensä	-834 362	0	-834 362	-796 416,32	-37 945,20	95,5 %
TOIMINTAKATE (netto)	-544 032	0	-544 032	-444 813,53	-99 217,99	81,8 %
Laskennalliset- ja sisäi- set erät:						
Poistot ja arvonalentumi- set	-185 510	0	-185 510	-203 672,09	18 162,09	109,8 %
Tulot	0	0	0	56 432,74	-56 432,74	0,0 %
Menot	-30 584	0	-30 584	-98 449,95	67 865,95	321,9 %
KOKONAISTULOT	290 330	0	290 330	408 035,53	-117 705,53	140,5 %
KOKONAISMENOT	-1 050 456	0	-1 050 456	-1 098 538,36	48 082,84	104,6 %
NETTO KUSTANNUS	-760 126	0	-760 126	-690 502,83	-69 622,69	90,8 %

Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kiinteistötoimen tavoitteena on hoitaa ja kunnossapitää kunnan kiinteistöjä kehittävästi ja käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla huomioiden asukas- ja käyttäjäterveellisuuden vaatimukset.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjä hoidetaan myös ohjelmoiduin kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein siten, että kunnan rakennetun kiinteistöomaisuuden arvo säilyy. Tässä huomioidaan aiemmin laaditun kiinteistöstrategian linjaukset. Pyritään hyödyntämään reaaliaikaisesti sisäilman laadun tarkkailua ja varhaista puuttumista poikkeamiin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan omistamien kiinteistöjen vastuullinen ylläpito			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin	Uuden yhtenäiskoulun piha-alueen rakentaminen Kädentaitojen koulu-rakennuksen hankesuunnittelu	Toteutuminen Toteutuminen	Yhtenäiskoulun piha-alueesta on tehty suunnitelmat. Pihaa on tasattu kesällä 2024 sen verran, että käyttö on mahdollista odoteltaessa toteutusvaihetta. C-rakennuksesta vähennettiin opetusta kevään 2025 aikana mahdollisuuksien mukaan. Kädentaitojen opetus siirtyi väistötiloihin Tekeväältä vapautuviin tiloihin kesän 2025 aikana. Tekevän tiloihin tehtiin opetuksen tarvitsemat muutostyöt. Alkuvuodesta 2026 on tarkoitus aloittaa tarveselvitys koskien kädentaitojen opetukselle tulevaisuudessa tarvittavia tiloja. Kesän 2025 jälkeen C-rakennuksessa toimii enää liikuntatoimen varikko.
Houkuttelevan asuin- ja elinympäristön kehittäminen koko kunnan alueella	Kiinteistöstrategian toteuttaminen Koko kiinteistökantaa koskevan kiinteistöhoitojärjestelmän käyttöönoton selvittäminen palvelemaan sekä käyttäjiä, että kiinteistöhoitotyötä Siivoukseen panostaminen	Toteutuminen Olosuhteiden parantuminen työhyvinvointi ja toiminnan tehokkuus	Kiinteistöstrategia päivitetään alkuvuodesta 2026. Toteuttamiseen vaikuttaa merkittävästi Pirhan päätökset kiinteistöjemme vuokrauksen jatkosta vuoden 2026 alusta eteenpäin. Kiinteistöihin liittyvän hiljaisen tiedon taltioiminen tietokoneelle on pääosin tehty. Paikkatietojärjestelmän kehitys tukemaan laajasti teknisen toimen tietojen hallintaa ja työn sujuvuutta on käynnissä. Siivouskäytäntöjen ja välineiden päivitys nykyaikaisemmaksi ja tehokkaammaksi käynnistyi vuoden 2024 aikana. Tätä työtä jatkettiin vuonna 2025. Siivoojat ovat olleet vuonna 2025 oppisopimuskoulutuksessa työn ohessa.

Perustelut: Keskeisten kiinteistöjen määrittely ohjaa tavoitteita. Kiinteistöjen tehokkaan ylläpidon ja korjaustoiminnan edellytyksenä on riittävän kattavat ja perusteelliset lähtötiedot. Suurimmassa osassa kiinteistöjä edellisistä kuntoarviosta, pitkäntähtäimen peruskorjauksien suunnitelmista ja energiakatselmuksista on jo pitkä aika. Näitä tietoja tarvitaan myös kiinteistöstrategian päivitykseen. Kiinteistöstrategia päivitetään alkuvuodesta 2026.

Budjettirahoitteen tehtävän käyttötalousosa

KIINTEISTÖTOIMI (ulkoinen)

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
Kiinteistötoimi	talousarvio	arvio-	muutosten	31.12.2025	€	%
	€	muutokset	jälkeen	€	€	%
		€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	6 600	0	6 600	17 482,58	-10 882,58	264,9 %
Maksutulot	1 600	0	1 600	3 167,39	-1 567,39	198,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	1 043 940	0	1 043 940	1 055 150,18	-11 210,18	101,1 %
tulot yhteensä	1 052 140	0	1 052 140	1 075 800,15	-23 660,15	102,2 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-473 779	0	-473 779	-462 594,25	-11 184,61	97,6 %
Palvelujen ostot	-246 230	0	-246 230	-236 973,82	-9 256,18	96,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-354 240	0	-354 240	-326 466,17	-27 773,87	92,2 %
Avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-99 150	0	-99 150	-100 110,87	960,87	101,0 %
menot yhteensä	-1 173 399	0	-1 173 399	-1 126 145,11	-47 253,79	96,0 %
TOIMINTAKATE (netto)	-121 259	0	-121 259	-50 344,96	-70 913,94	41,5 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-958 270	0	-958 270	-758 593,54	-199 676,46	79,2 %
Tulot	579 627	0	579 627	619 332,00	-39 705,00	106,9 %
Menot	-410 159	0	-410 159	-376 014,26	-34 144,74	91,7 %
KOKONAISTULOT	1 631 767	0	1 631 767	1 695 132,15	-63 365,15	103,9 %
KOKONAISMENOT	-2 541 828	0	-2 541 828	-2 260 752,91	-281 074,99	88,9 %
NETTO KUSTANNUS	-910 061	0	-910 061	-565 620,76	-344 440,14	62,2 %

Laitostoiminta (vesihuolto ja kaukolämpö)

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Vesihuollon tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsittellä viemäriverkkoon liittyneissä kiinteistöissä sekä haja-asutusalueella syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti.

Kaukolämmön tavoitteena on toimittaa tarvittava lämpöenergia kunnan omistamiin sekä yksityisiin, kaukolämpöön liitettyihin kiinteistöihin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn. Kaukolämpö ostaa kaiken Kuhmoisten Lämpö Oy:n biolämpökeskuksen tuottaman lämpöenergian ja jakaa sen kunnan omistaman kaukolämpöverkon kautta kulutuspaikkoihin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Laitostoiminnan tuottavuuden parantaminen ja häiriötön toiminta			
Valtuustokauden tavoite 2024-2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	Vesihuoltoverkoston saneeraus jatkuva	Toteutuminen	Vesijohtoverkoston saneeraus Jussilankujalla valmistui tammikuussa 2025. Satamarinteen vesihuoltoverkoston rakentaminen valmistui lokakuussa 2025. Vesijohtoa on korjattu Kokkonniementiellä. Vesijohtoa on uusittu rikkoontuneen linjan korjauksen yhteydessä Papinsaarentien ja Kauppilankujan välissä. Yksi jätevesilinjan pätkä on korjattu Askonniementiellä.
	3 jätevesipumppaamon saneeraus	Toteutuminen	2 jätevesipumppaamoa saneerattu.
	Jätevedenpuhdistamon saneerauksen jatkuminen	Laboratoriotulokset /lupaehdot ja häiriötön toiminta	Jäteveden puhdistamon saneerauksen toteuttaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Laboratoriotulokset ovat olleet hyväksyttävissä rajoissa lukuun ottamatta ammoniumtyypeä. 2. vuosineljännekselle osui kaksi laiterikkoa/ toimintahäiriötä, jotka näkyivät laboratoriotuloksissa kohonneena ammoniumtyypen jäännöspitoisuutena ja käsitteleytehon heikentymisenä. Huhtikuussa juuri ennen näytteenottoa oli sähkökatkon aiheuttama laitteistojen toimintahäiriö. Josta oppineena järjestelmää muutettiin siten, että samaa ei pitäisi tapahtua uudelleen. 30.5.2025 puhdistamolta hajosi pääkompressori, joka ei ollut vielä käyttöikänsä päässä. Prosessi pyöri muutaman vuorokauden kakkos- ja kolmoskompressoreilla, ennen kuin saimme heikompitehoisen varakompressorin. Uusi tehokas kompressori asennettiin paikoilleen loka-marraskuun vaihteessa. Häiriöt on raportoitu ELY:lle välittömästi niiden tapahduttua.
	Vedenottamoselvitys	Toteutuminen	Sosiaali- ja valvomotilojen rakennus valmistui joulukuussa 2025. Osa toimintoihin liittyvistä asennuksista meni vuoden 2026 alkuun. Selvitetty tarvittavan selvityksen laajuutta. Nykyisten vedenottamoiden välillä on pohjavesialueella erottava kynnys.

Tarjoamme houkuttelevan asuinympäristön	Vesihuollon häiriötön toiminta	Vedenjakelun keskeytykset	Keskeytyksiä ei juurikaan ole ollut. Putkirikojen korjauksien ajaksi veden jakelu on jouduttu keskeyttämään hetkellisesti. Vesilaitokselle on palkattu eläköityvän työntekijän oppiin uusi työntekijä, joka aloitti elokuussa 2025. Vesitaksaan on tehty korotuksia. Uusi vesitaksa astui voimaan 1.9.2025. Kameravalvontaa on lisätty kriittisiin paikkoihin.
	Vedenottamojen turvatason nosto	Toteutuminen	

Perustelut: Vesi- ja jätevesihuollon laitteiston päivittäminen ja parantaminen mahdollistavat turvallisen vesihuollon sekä ympäristöluvan vaatimuksien täyttymisen. Huolehtimalla riittävästä kokoaikaisista- sekä päivystysresursseista voidaan vakuuttua toiminnan turvallisuudesta. Laitoshenkilön eläköitymiseen vuonna 2026 varauduttiin ajoissa vuoden 2025 puolella, jotta uuden henkilön perehdyttäminen saatiin turvallisen toiminnan edellyttämälle tasolle.

Saamalla henkilökunnan sosiaalililat ja vedenottamoiden laitostilat ajanmukaiseen työturvallisuuden vaatimaan kuntoon, voidaan varmistaa riittävä hygieniataso laitostoiminnassa.

Kaukolämpöasiakkuuksien lisääminen tasapainottamisohjelmaa toteutettaessa sekä laskutustoiminnan reaaliaikaisuudesta huolehtiminen. Vesitaksaan tehtiin korotuksia, jotka tulivat voimaan 1.9.2025, jotta vesilaitoksen toiminnan alijäämää saadaan pienennettyä.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
	€	€	€	€	€	%
Laitostoiminta						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	578 750	20 000	598 750	568 356,89	30 393,11	94,9 %
Maksutulot	33 000	0	33 000	41 826,92	-8 826,92	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
tulot yhteensä	611 750	20 000	631 750	610 183,81	21 566,19	96,6 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-136 237	0	-136 237	-134 532,34	-1 704,46	98,7 %
Palvelujen ostot	-148 340	0	-148 340	-144 489,28	-3 850,72	97,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-791 760	0	-791 760	-725 162,53	-66 597,47	91,6 %
Avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-1 700	0	-1 700	-25 774,52	24 074,52	1516,1 %
menot yhteensä	-1 078 037	0	-1 078 037	-1 029 958,67	-48 078,13	95,5 %
TOIMINTAKATE (netto)	-466 287	20 000	-446 287	-419 774,86	-26 511,94	94,1 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-266 000	0	-266 000	-196 131,87	-69 868,13	73,7 %
Tulot	362 750	0	362 750	319 772,33	42 977,67	88,2 %

Menot	-25 357	0	-25 357	-30 048,26	4 691,26	118,5 %
KOKONAISTULOT	974 500	20 000	994 500	929 956,14	64 543,86	93,5 %
KOKONAISMENOT	-1 369 394	0	-1 369 394	-1 256 138,80	-113 255,00	91,7 %
NETTO KUSTANNUS	-394 894	20 000	-374 894	-326 182,66	-48 711,14	87,0 %

Merkittävä osa kunnan myymästä vedestä ja kaukolämmöstä menee kunnan omien kiinteistöjen käyttöön. Vesilaitoksen tilinpäätös ja toimintakertomus on tilinpäätöskirjan liitteenä.

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
TEKNINEN LAUTAKUNTA	talousarvio	arvio-	muutosten	31.12.2025		
	€	muutokset	jälkeen	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	585 350	20 000	605 350	605 151,84	198,16	100,0 %
Maksutulot	313 100	0	313 100	356 475,30	-43 375,30	113,9 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	3 830,73	-3 830,73	0,0 %
Muut tulot	1 055 770	0	1 055 770	1 072 128,88	-16 358,88	101,5 %
tulot yhteensä	1 954 220	20 000	1 974 220	2 037 586,75	-63 366,75	103,2 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-900 077	0	-900 077	-883 742,33	-16 334,86	98,2 %
Palvelujen ostot	-880 670	0	-880 670	-814 329,80	-66 340,20	92,5 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 200 430	0	-1 200 430	-1 122 588,04	-77 842,00	93,5 %
Avustukset	0	0	0	-853,00	853,00	0,0 %
Muut menot	-104 620	0	-104 620	-131 006,93	26 386,93	125,2 %
menot yhteensä	-3 085 797	0	-3 085 797	-2 952 520,10	-133 277,13	95,7 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 131 577	20 000	-1 111 577	-914 933,35	-196 643,88	82,3 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 409 780	0	-1 409 780	-1 158 397,50	-251 382,50	82,2 %
Tulot	942 377	0	942 377	995 537,07	-53 160,07	105,6 %
Menot	-466 100	0	-466 100	-504 512,47	38 412,46	108,2 %
KOKONAISTULOT	2 896 597	20 000	2 916 597	3 033 123,82	-116 526,82	104,0 %
KOKONAISMENOT	-4 961 677	0	-4 961 677	-4 615 430,07	-346 247,17	93,0 %
NETTO KUSTANNUS	-2 065 080	20 000	-2 045 080	-1 582 306,25	-462 773,99	77,4 %
Vakituisen henkilöstö						

RAKENNUSLAUTAKUNNAN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2025

Rakennuslautakunta

Rakennusvalvonta

Vastuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta käsittelee haetut luvat ja neuvoo/palvelee asiakasta hankkeen alusta loppuun. Rakennusvalvonta pyrkii käsittelemään luvat 4–5 viikossa. **Toteutunut n. 90 %.**

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa. Vuonna 2025 huomio keskittyy paljon uuden rakentamislain täytäntöönpanoon sekä digitaalisen toimintaympäristön kehittämiseen. Jatkamme myös paperilupa-arkiston digitointia. Lisäksi on suunniteltu kiinteistöveroselvityksen aloittamista. **Toteutunut.**

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Selkeä, laadukas ja tasapuolinen rakennusvalvonta			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Paluumuuton edistäminen Kuhmoisiin	10 paluumuuttotiloutta	Toteutuminen	Tilastojen saaminen hankalaa.
Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämisen ajan lisääminen ja vakituisten asumisen mahdollistaminen	Vakituisten asukkaiden lisäys ja kausiasukkaiden viihtyminen	Myönteinen kehitys	Kunta on pysynyt myönteisenä käyttötarkoitusten muutosten myöntämiselle. Tarkkaa tilastoa kehityksestä vaikea saada.

Perustelut:

Rakennusvalvonnan lupapäätöksillä ja neuvonnalla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
	€	€	€	€	€	%
RAKENNUSVALVONTA						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	2 000	0	2 000	132,00	1 868,00	6,6 %
Maksutulot	27 000	0	27 000	27 933,76	-933,76	103,5 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
tulot yhteensä	29 000	0	29 000	28 065,76	934,24	96,8 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-91 115	0	-91 115	-88 272,47	-2 842,42	96,9 %
Palvelujen ostot	-43 222	0	-43 222	-39 391,22	-3 830,78	91,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 200	0	-3 200	-3 216,84	16,84	100,5 %

Avustukset		0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-10 633	0	-10 633	-10 084,97	-548,03	94,8 %
menot yhteensä	-148 170	0	-148 170	-140 965,50	-7 204,39	95,1 %
TOIMINTAKATE (netto)	-119 170	0	-119 170	-112 899,74	-6 270,15	94,7 %
KOKONAISTULOT	29 000	0	29 000	28 065,76	934,24	96,8 %
KOKONAISMENOT	-148 170	0	-148 170	-140 965,50	-7 204,39	95,1 %
NETTO KUSTANNUS	-119 170	0	-119 170	-112 899,74	-6 270,15	94,7 %

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: Ympäristösihteeri

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edistää ja valvoa kunnan ympäristönsuojelua siten, että suoritettavilla toimenpiteillä turvataan viihtyisä ja luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö kaikille. Ympäristönsuojelun useissa laeissa määriteltyihin viranomaistehtäviin kuuluu ympäristönsuojeluun liittyvien ilmoitusten ja hakemusten valmistelu, käsittely ja valvontatehtävien hoitaminen. **Toteutunut.**

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisäätöiden tehtävien hoitaminen resurssien rajoissa. **Toteutunut.**

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Tasapuolinen ympäristönsuojelu			
Valtuustokauden tavoite 2021–2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle	Asuin- ja elinympäristön ovat houkuttelevia	Houkuttelevuutta häiritsevien asioiden vähentäminen	Maisemaa ja ympäristöä pilaaviin ilmoituksiin reagoitu
Lupahakemukset	Ei oikaisuvaatimuksia ja valituksia päätöksistä	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä	Oikaisuvaatimuksia tai valituksia ei ole tullut/ tai on saapunut todella vähän.
Selkeät ja yksiselitteiset lausunnot	Kyselyjä enint. 2 % Ei valituksia	Kyselyjen määrä lupapäätöksistä	Valituksia ei ole tullut/ tai on saapunut todella vähän

Perustelut:

Ympäristönsuojelun lupapäätöksillä, neuvonnalla ja lausuntojen annolla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden. **Toteutunut.**

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
YMPÄRISTÖNSUOJELU	talousarvio	arvio-	muutosten	31.12.2025		
	€	muutokset	jälkeen	€	€	%
		€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	0	0	0	125,00	-125,00	0,0 %
Maksutulot	1 000	0	1 000	3 229,50	-2 229,50	323,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	293,18	0,00	0,0 %
tulot yhteensä	1 000	0	1 000	3 647,68	-2 647,68	364,8 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-51 209	0	-51 209	-34 257,73	-16 951,73	66,9 %
Palvelujen ostot	-6 343	0	-6 343	-4 691,67	-1 651,33	74,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 300	0	-1 300	-187,62	-1 112,38	14,4 %
Avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut menot	-1 439	0	-1 439	-1 320,00	-119,00	91,7 %
menot yhteensä	-60 291	0	-60 291	-40 457,02	-19 834,44	67,1 %
TOIMINTAKATE (netto)	-59 291	0	-59 291	-36 809,34	-22 482,12	62,1 %
KOKONAISTULOT	1 000	0	1 000	3 647,68	-2 647,68	364,8 %
KOKONAISMENOT	-60 291	0	-60 291	-40 457,02	-19 834,44	67,1 %
NETTO KUSTANNUS	-59 291	0	-59 291	-36 809,34	-22 482,12	62,1 %

Yksityistiet

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tehtävänä on kunnan yksityisteiden kunnossapitoon osoittaman avustuksen jakaminen avustukseen oikeutetuille. **Toteutunut.**

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jaosta huolehtiminen. **Toteutunut.**

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

Yksityistielain mukaiset tehtävät			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointi-kriteeri	Toteutuminen
Yksityisteiden avustaminen	Myönnettyjen määrärahojen jako	Toteutuminen	77:lle tiekunnalle maksettu avustusta yhteensä 65 884 €

Perustelut:

Rakennuslautakunta käsittelee ja myöntää yksityistieavustukset vuosittaisten määrärahojen puitteissa.

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
YKSITYISTIET	€	€	€	€	€	%
tulot yhteensä	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Palvelujen ostot	-1 885	0	-1 885	-1 920,00	35,00	101,9 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Avustukset	-70 000	0	-70 000	-65 883,81	-4 116,19	94,1 %
menot yhteensä	-71 885	0	-71 885	-67 803,81	-4 081,19	94,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-71 885	0	-71 885	-67 803,81	-4 081,19	94,3 %
KOKONAISTULOT	0	0	0	0,00	0,00	0
KOKONAISMENOT	-71 885	0	-71 885	-67 803,81	-4 081,19	94,3 %
NETTO KUSTANNUS	-71 885	0	-71 885	-67 803,81	-4 081,19	94,3 %

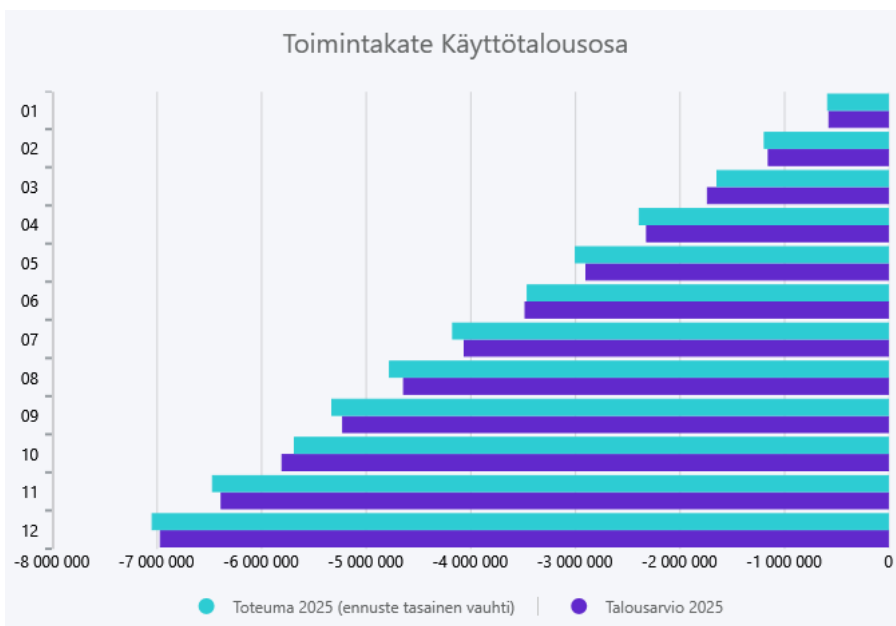
RAKENNUSLAUTAKUNTA KOKONAISUUDESSAAN

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio €	Talous- arvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 31.12.2025 €	Poikkeama €	Toteutuma %
RAKENNUSLAUTAKUNTA						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	2 000	0	2 000	125,00	1 875,00	6,3 %
Maksutulot	28 000	0	28 000	30 976,26	-2 976,26	110,6 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	293,18	0,00	0,0 %
tulot yhteensä	30 000	0	30 000	31 394,44	-1 394,44	104,6 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-142 324	0	-142 324	-122 530,20	-19 794,15	86,1 %
Palvelujen ostot	-42 250	0	-42 250	-35 097,15	-7 152,85	83,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 500	0	-4 500	-3 404,46	-1 095,54	75,7 %
Avustukset	-70 000	0	-70 000	-65 883,81	-4 116,19	94,1 %
Muut menot	-2 125	0	-2 125	-1 444,97	-680,03	68,0 %
menot yhteensä	-261 199	0	-261 199	-228 360,59	-32 838,76	87,4 %
TOIMINTAKATE (netto)	-231 199	0	-231 199	-196 966,15	-34 233,20	85,2 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Tulot	0	0	0	319,00	-319,00	0,0 %
Menot	-19 147	0	-19 147	-20 865,74	1 718,74	0,0 %
KOKONAISTULOT	30 000	0	30 000	31 713,44	-1 713,44	105,7 %
KOKONAISMENOT	-280 346	0	-280 346	-249 226,33	-31 120,02	88,9 %
NETTO KUSTANNUS	-250 346	0	-250 346	-217 512,89	-32 833,46	86,9 %
Vakituinen henkilöstö						

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio €	Talous- arvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 31.12.2025 €	Poikkeama €	Toteutuma %
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	587 350	20 000	607 350	605 276,84	2 073,16	99,7 %
Maksutulot	341 100	0	341 100	387 542,12	-46 442,12	113,6 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	3 830,73	-3 830,73	0,0 %
Muut tulot	1 055 770	0	1 055 770	1 072 422,06	-16 652,06	101,6 %
tulot yhteensä	1 984 220	20 000	2 004 220	2 069 071,75	-64 851,75	103,2 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-1 042 402	0	-1 042 402	-1 006 272,53	-36 129,00	96,5 %
Palvelujen ostot	-922 920	0	-922 920	-849 438,88 -1 125	-73 481,12	92,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 204 930	0	-1 204 930	992,50	-78 937,55	93,4 %
Avustukset	-70 000	0	-70 000	-66 736,81	-3 263,19	95,3 %
Muut menot	-106 745	0	-106 745	-132 451,90	25 706,90	124,1 %
menot yhteensä	-3 346 997	0	-3 346 997	-3 180 892,62	-166 103,96	95,0 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 362 777	20 000	-1 342 777	-1 111 820,87	-230 955,71	82,8 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 409 780	0	-1 409 780	-1 158 397,50	-251 382,50	82,2 %
Tulot	942 377	0	942 377	995 856,07	-53 479,07	105,7 %
Menot	-485 247	0	-485 247	-525 378,21	40 131,20	108,3 %
KOKONAISTULOT	2 926 597	20 000	2 946 597	3 064 927,82	-118 330,82	104,0 %
KOKONAISMENOT	-5 242 024	0	-5 242 024	-4 864 668,33	-377 355,26	92,8 %
NETTO KUSTANNUS	-2 315 427	20 000	-2 295 427	-1 799 740,51	-495 686,08	78,4 %

Käyttötalous yhteensä

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	€	€	€	€	€	%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	747 050	41 670	788 720	671 929,38	116 790,62	85,2 %
Maksutulot	391 000	-5 500	385 500	440 184,60	-54 684,60	114,2 %
Tuet ja avustukset	242 300	11 500	253 800	412 692,42	-158 892,42	162,6 %
Muut tulot	1 063 770	0	1 063 770	1 156 368,07	-92 598,07	108,7 %
tulot yhteensä	2 444 120	47 670	2 491 790	2 681 174,47	-189 384,47	107,6 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-4 772 483	-176 191	-4 948 673	-5 093 331,10	144 657,70	102,9 %
Palvelujen ostot	-2 801 580	-60 335	-2 861 915	-2 837 011,97	-24 903,04	99,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 468 090	0	-1 468 090	-1 455 217,08	-12 872,97	99,1 %
Avustukset	-219 900	0	-219 900	-181 916,42	-37 983,58	82,7 %
Muut menot	-155 315	-10 000	-165 315	-178 759,75	13 444,75	108,1 %
menot yhteensä	-9 417 368	-246 526	-9 663 893	-9 746 236,32	82 342,86	100,9 %
TOIMINTAKATE (netto)	-6 973 248	-198 856	-7 172 103	-7 065 061,85	-107 041,61	98,5 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 431 330	0	-1 431 330	-1 191 914,29	-239 415,71	83,3 %
Tulot	1 404 149	0	1 404 149	1 720 410,60	-316 261,60	122,5 %
Menot	-1 404 131	0	-1 404 131	-1 720 410,60	316 279,59	122,5 %
KOKONAISTULOT	3 848 269	47 670	3 895 939	4 401 585,07	-505 646,07	113,0 %
KOKONAISMENOT	-12 252 829	-246 526	-12 499 354	-12 658 561,21	159 206,74	101,3 %
NETTO KUSTANNUS	-8 404 560	-198 856	-8 603 415	-8 256 976,14	-346 439,33	96,0 %

Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT 31.12.2025		TA+muutos			Toteutunut	Toteutunut	Tot.	Toteutunut
		Valtuuston sitovuustaso			31.12.2025	31.12.2025	%	31.12.2025
Investointihanke	Hanke €	Muutos €	Yhteensä €	Menot €	Menot €	Tulot €	Menot	hankkeen vaihe
Osakkeet ja osuudet								
Maa-alueet	0 €	0 €	0 €		0,00 €	-34 601,00 €		Valmis
Määräalan osto/myyminen						-34 601,00 €		
Investoinnit kiinteistöihin:								
Kuntalan korjaukset	60 000 €				18 659,20 €			Tehty valtuustosali ja kuntotutkimus
Paloaseman kunnostustyöt	15 000 €				6 529,48 €			Ilmalämpöpumppu ja PTS, jatkuu 2026
Veljestupa	62 000 €				0,00 €			Tehty PTS, Pirha neuvottelut
Päijännekodin korjaukset	25 000 €				0,00 €			Tehty PTS, Pirha neuvottelut
Kuhmolan kunnostustyöt	110 000 €				16 222,04 €			Terassin tutkimukset, jatkuu 2026
Koulukeskuksen korjaukset	35 000 €				32 450,00 €			Valmis
Kädentaitojen koulukeskus	50 000 €				20 022,77 €			T-rakennuksen muutostyöt ja PTS
Investoinnit kiinteistöihin yhteensä	357 000 €	0 €	0 €	357 000 €	93 883,49 €	0,00 €	26,3 %	
Investoinnit kunnan vuokrattaviin kiinteistöihin:								Sahanranta veneilijöiden wc ja pesutupa
Yritystoimitilat	90 000 €				25 236,67 €			Keittiö korjaus jatkuu 2026
Invest. kunnan vuokrattaviin kiinteistöihin	90 000 €	0 €	0 €	90 000 €	25 236,67 €	0,00 €	28,0 %	
Investoinnit laitostointiaan:								
Vesi- ja viemäriverkostot	40 000 €				54 978,06 €			Valmis
Vesi- ja viemäriinjojen dokumentointi	10 000 €				0,00 €			Ei aloitettu
JVP:n saneeraus	335 000 €				376 916,20 €			Sosiaalitilat ja ferriallas valmis
Satamarinteen vesi- ja jätevesihuolto	90 000 €				85 488,00 €			Valmis
Vedenottamot ja laitteistot, puhdas vesi	30 000 €				14 466,70 €			Vedenottamon painesäiliö valmis
Laitostoinnin tutkimus- ja projektityöt	20 000 €				0,00 €			Ei aloitettu
Investoinnit laitostointiaan yhteensä	525 000 €	0 €	0 €	525 000 €	531 848,96 €	0,00 €	101,3 %	
Yleiset alueet ja liikenneväylät:								
Kaavateiden kunnostaminen ja päällyst.	120 000 €				27 291,80 €			Jussilankuja valmis
Toritien kunnostaminen	180 000 €				178 810,71 €			Valmis
Teiden ja ulkoalueiden valaistus	50 000 €				16 779,78 €			Käynnissä talvella 2025-2026
Puuhapuiston rakentaminen	17 000 €				13 147,61 €	-29 421,53 €		Valmis
Mainostaulu tien varteen	20 000 €				20 485,06 €			Valmis
Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €				11 830,00 €			Valmis
Satamarinteen tieinfra	70 000 €				96 388,79 €			Valmis
Jussilankujan kunnostus	30 000 €				33 957,83 €			Valmis
Veneiden tankkauspiste	25 000 €				0,00 €			Ei aloitettu
Antinkorven kaatopaikan kehittäminen	80 000 €				11 530,00 €			Valmis
Ryytjärven ulkoilureitti	54 000 €	11 000 €			0,00 €			Lähes valmis, ei laskutettu
Yleiset alueet ja liikenneväylät yhteensä	657 830 €	11 000 €	0 €	668 830 €	410 221,58 €	-29 421,53 €	61,3 %	
Investoinnit kalustoon:								
Kiinteistöveroprojekti	30 000 €				0,00 €			Esiselvitys tehty
Investoinnit kalustoon yhteensä	30 000 €	0 €	0 €	30 000 €	0,00 €	0,00 €	0 %	
Investoinnit yhteensä	1 659 830 €	11 000 €	0 €	1 670 830 €	1 061 190,70 €	-64 022,53 €	63,5 %	
Keskeneräiset 1.1.2026								
Kuntalan korjaukset	18 659,20							
Paloaseman kunnostustyöt	6 529,48							
Kuhmolan kunnostustyöt	16 222,04							
Yritystoimitilat	25 236,67							
Teiden ja ulkoalueiden valaistus	29 975,22							
Kädentaitojen koulurakennus	20 022,77							
	116 645,38							

INVESTOINNIT VALMIS 2025				
	tp 2024	tp 2025	rahoitusosuus	yhteensä
Koulukeskuksen korjaukset		32 450,00		32 450,00
Kaavateiden kunnostaminen ja päällyst.		27 291,80		27 291,80
Toritien kunnostaminen		178 810,71		178 810,71
Puuhapuiston rakentaminen	30 953,61	13 147,61	-29 421,53	14 679,69
Mainostaulu tien varteen		20 485,06		20 485,06
Laiturirakenteiden uusiminen		11 830,00		11 830,00
Satamarinteen tieinfra		96 388,79		96 388,79
Jussilantien kunnostus	108 919,05	33 957,83		142 876,88
Antinkorven kaatopaikan kehittäminen		11 530,00		11 530,00
Vesi- ja viemäriverkostot		54 978,06		54 978,06
JVP:n saneeraus		376 916,20		376 916,20
Satamarinteen vesi- ja jätevesihuolto		85 488,00		85 488,00
Vedenottamot ja laitteistot, puhdas vesi		14 466,70		14 466,70
	139 872,66	957 740,76	-29 421,53	1 068 191,89
INVESTOINNIT KESKENERÄISET 2024				
	tp 2024	tp 2025	rahoitusosuus	yhteensä
Kuntalan korjaukset		18 659,20		18 659,20
Paloaseman kunnostustyöt		6 529,48		6 529,48
Kuhmolan kunnostustyöt		16 222,04		16 222,04
Yritystoimitilat		25 236,67		25 236,67
Teiden ja ulkoalueiden valaistus	13 195,44	16 779,78		29 975,22
Kädentaitojen koulurakennus		20 022,77		20 022,77
	13 195,44	103 449,94	0,00	116 645,38

Tuloslaskemien toteutumiset

TULOSLASKELMA (ulkoiset)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma €	Poikkeama €	Tot. %	Muutos %
Myyntituotot	747 050	41 670	788 720	671 929,38	116 790,62	85,19 %	-14,81 %
Maksutuotot	391 000	-5 500	385 500	440 184,60	-54 684,60	114,19 %	14,19 %
Tuet ja avustukset	242 300	11 500	253 800	412 692,42	-158 892,42	162,61 %	62,61 %
Muut toimintatuotot	1 063 770	0	1 063 770	1 156 368,07	-92 598,07	108,70 %	8,70 %
TOIMINTATUOTOT	2 444 120	47 670	2 491 790	2 681 174,47	-189 384,47	107,60 %	7,60 %
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Maksetut palkat ja palkkiot	-3 840 472	-163 600	-4 004 072	-4 217 911,74	213 839,75	105,34 %	5,34 %
Henkilöstökorvaukset				61 980,79	-61 980,79		
Palkat ja palkkiot	-3 840 472	-163 600	-4 004 072	-4 155 930,95	151 858,96	103,79 %	3,79 %
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-804 946	-10 491	-815 437	-807 575,52	-7 861,77	99,04 %	-0,96 %
Muut henkilösivukulut	-127 065	-2 100	-129 164	-129 824,63	660,51	100,51 %	0,51 %
Henkilösivukulut	-932 011	-12 591	-944 601	-937 400,15	-7 201,26	99,24 %	-0,76 %
Henkilöstökulut	-4 772 483	-176 191	-4 948 673	-5 093 331,10	144 657,70	102,92 %	2,92 %
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-186 070	-83 335	-269 405	-334 095,13	64 690,13	124,01 %	24,01 %
Muiden palvelujen ostot	-2 615 510	23 000	-2 592 510	-2 502 916,84	-89 593,16	96,54 %	-3,46 %
Palvelujen ostot	-2 801 580	-60 335	-2 861 915	-2 837 011,97	-24 903,03	99,13 %	-0,87 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-1 468 090	0	-1 468 090	-1 455 217,08	-12 872,97	99,12 %	-0,88 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 468 090	0	-1 468 090	-1 455 217,08	-12 872,97	99,12 %	-0,88 %
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-45 000	0	-45 000	-53 960,89	8 960,89	119,91 %	19,91 %
Avustukset yhteisöille	-174 900	0	-174 900	-127 955,53	-46 944,47	73,16 %	-26,84 %
Avustukset	-219 900	0	-219 900	-181 916,42	-37 983,58	82,73 %	-17,27 %
Vuokrat	-141 120	0	-141 120	-141 468,26	348,26	100,25 %	0,25 %
Muut toimintakulut	-14 195	-10 000	-24 195	-37 291,49	13 096,49	154,13 %	54,13 %
TOIMINTAKULUT	-9 417 368	-246 526	-9 663 893	-9 746 236,32	82 342,87	100,85 %	0,85 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 973 248	-198 856	-7 172 103	-7 065 061,85	-107 041,60	98,51 %	-1,49 %
VEROTULOT	5 947 000	-200 000	5 747 000	5 726 089,13	20 910,87	99,84 %	-0,36 %
VALTIONOSUUDET	2 572 000	223 335	2 795 335	2 810 613,00	-15 278,00	100,55 %	0,55 %
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT							
KORKOTUOTOT	80 000	0	80 000	72 950,34	7 049,66	91,19 %	-8,81 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	6 000	0	6 000	20 249,26	-14 249,26	337,49 %	237,49 %
KORKOKULUT	-100 000	0	-100 000	-70 143,09	-29 856,91	70,14 %	-29,86 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-500	0	-500	-2 390,58	1 890,58	478,12 %	378,12 %
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT	-14 500	0	-14 500	20 665,93	-35 165,93	-142,52 %	-242,52 %
VUOSIKATE	1 531 252	-175 521	1 355 732	1 492 306,21	-136 574,66	110,07 %	10,07 %
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 431 330	0	-1 431 330	-1 191 914,29	-239 415,71	83,27 %	-16,73 %
Arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,00 %	0,00 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 431 330	0	-1 431 330	-1 191 914,29	-239 415,71	83,27 %	-16,73 %
TILIKAUDEN TULOS	99 922	-175 521	-75 598	300 391,92	375 990,37	-397,35 %	-497,35 %

TULOSLASKELMA (ulkoinen+sisäinen)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma €	Poikkeama €	Tot. %
Myyntituotot	1 571 572	41 670	1 613 242	1 772 820,98	-159 578,98	109,89 %
Maksutuotot	391 000	-5 500	385 500	440 371,60	-54 871,60	114,23 %
Tuet ja avustukset	242 300	11 500	253 800	412 692,42	-158 892,42	162,61 %
Muut toimintatuotot	1 643 397	0	1 643 397	1 775 700,07	-132 303,07	108,05 %
TOIMINTATUOTOT	3 848 269	47 670	3 895 939	4 401 585,07	-505 646,07	112,98 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-3 840 472	-163 600	-4 004 072	-4 217 911,74	213 839,75	105,34 %
Henkilöstökorvaukset				61 980,79	-61 980,79	0,00 %
Palkat ja palkkiot	-3 840 472	-163 600	-4 004 072	-4 155 930,95	151 858,96	103,79 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-804 946	-10 491	-815 437	-807 575,52	-7 861,77	99,04 %
Muut henkilösivukulut	-127 065	-2 100	-129 164	-129 824,63	660,51	100,51 %
Henkilösivukulut	-932 011	-12 591	-944 601	-937 400,15	-7 201,26	99,24 %
Henkilöstökulut	-4 772 483	-176 191	-4 948 673	-5 093 331,10	144 657,70	102,92 %
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-186 070	-83 335	-269 405	-334 095,13	64 690,13	124,01 %
Muiden palvelujen ostot	-3 106 532	23 000	-3 083 532	-3 306 400,93	222 868,93	107,23 %
Palvelujen ostot	-3 292 602	-60 335	-3 352 937	-3 640 496,06	287 559,06	108,58 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 801 590	0	-1 801 590	-1 752 811,59	-48 778,46	97,29 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 801 590	0	-1 801 590	-1 752 811,59	-48 778,46	97,29 %
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-45 000	0	-45 000	-53 960,89	8 960,89	119,91 %
Avustukset yhteisöille	-174 900	0	-174 900	-127 955,53	-46 944,47	73,16 %
Avustukset	-219 900	0	-219 900	-181 916,42	-37 983,58	82,73 %
Vuokrat	-720 747	0	-720 747	-760 800,26	40 053,26	105,56 %
Muut toimintakulut	-14 195	-10 000	-24 195	-37 291,49	13 096,49	154,13 %
TOIMINTAKULUT	-10 821 517	-246 526	-11 068 042	-11 466 647	398 604,47	103,60 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 973 248	-198 856	-7 172 103	-7 065 062	-107 041,60	98,51 %
VEROTULOT	5 947 000	-200 000	5 747 000	5 726 089,13	20 910,87	99,64 %
VALTIONOSUUDET	2 572 000	223 335	2 795 335	2 810 613,00	-15 278,00	100,55 %
RAHOITUSTUOTOT JA-KULU						
KORKOTUOTOT	80 000	0	80 000	72 950,34	7 049,66	91,19 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	6 000	0	6 000	32 226,80	-26 226,80	537,11 %
KORKOKULUT	-100 000	0	-100 000	-70 143,09	-29 856,91	70,14 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-500	0	-500	-14 368,12	13 868,12	2873,62 %
RAHOITUSTUOTOT JA-KULU	-14 500	0	-14 500	20 665,93	-35 165,93	-142,52 %
VUOSIKATE	1 531 252	-175 521	1 355 732	1 492 306,21	-136 574,66	110,07 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 431 330	0	-1 431 330	-1 191 914,29	-239 415,71	83,27 %
Arvonalentumiset	0	0	0	0,00	0,00	0,00 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 431 330	0	-1 431 330	-1 191 914,29	-239 415,71	83,27 %
TILIKAUDEN TULOS	99 922	-175 521	-75 598	300 391,92	-239 415,71	-397,35 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	99 922	-175 521	-75 598	300 391,92	-375 990,37	-397,35 %

Rahoituslaskelmien toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama €	Tot. %
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	1 531 252	-175 521	1 355 732	1 492 306,21	-136 574,66	110,1 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-51 059,42	51 059,42	0,0 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-1 659 830	-11 000	-1 670 830	-1 061 190,70	-609 639,30	63,5 %
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	29 421,53	-29 421,53	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	0	0	0	51 458,42	-51 458,42	0,0 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-128 578	-186 521	-315 098	460 936,04	-776 034,49	-146,3 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
Antolainasaamisten lisäys			0	0,00	0,00	0,0 %
Antolainasaamisten vähennys	8 000	0	8 000	8 000,00	0,00	100,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	0	-47 000	-47 000,00	0,00	100,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000,00	0,00	100,0 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0	0	0	10 098,91	-10 098,91	-100,00 %
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0	0			
Lyhytaikaisten saamisten muutos	0	0	0	39 076,49	-39 076,49	-100,00 %
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	0	0	0	-214 538,09	214 538,09	-100,00 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	0	0	0	-165 362,69	165 362,69	-100,00 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 039 000	0	-1 039 000	-1 204 362,69	165 362,69	115,9 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 167 578	-186 521	-1 354 098	-743 426,66	-610 671,79	54,9 %
Kassavarat 31.12.25				4 469 789,24		
Kassavarat 1.1.				5 213 215,89		
Kassavarojen muutos				-743 426,65		

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

TOTEUTUMAVERTAILU (ulkoiset)	Alkuperäinen talousarvio	Talousar- vion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma 2025	Poik- keama €	Toteutuma %
****HALLINTOPALVELUT						
TULOT	87 300	0	87 300	202 737	-115 437	232,23 %
MENOT	-1 403 594	-48 300	-1 451 894	-1 477 246	25 352	101,75 %
NETTO	-1 316 294	-48 300	-1 364 594	-1 274 510	-90 085	93,40 %
****ELINKEINOEL. EDISTÄMINEN						
TULOT	132 000	0	132 000	26 521	105 479	20,09 %
MENOT	-336 306	-40 000	-376 306	-291 693	-84 613	77,51 %
NETTO	-204 306	-40 000	-244 306	-265 173	20 867	108,54 %
****SOS. JA TERV. OMATOIMINTA						
TULOT	0	0	0	13 649	-13 649	
MENOT	-249 800	-70 000	-319 800	-294 808	-24 992	92,19 %
NETTO	-249 800	-70 000	-319 800	-281 159	-38 641	87,92 %
****SOS. JA TERV. OSTOPALV. JÄMSÄ/KEURUU						
MENOT	-68 565	0	-68 565	-59 877	-8 688	87,33 %
NETTO	-68 565	0	-68 565	-59 877	-8 688	87,33 %
**YLEISHALLINTO						
TULOT	219 300	0	219 300	242 907	-23 607	110,76 %
MENOT	-2 058 265	-158 300	-2 216 565	-2 123 625	-92 940	95,81 %
NETTO	-1 838 965	-158 300	-1 997 265	-1 880 718	-116 547	94,16 %
****SIVISTYSTOIMEN HALLINTO						
TULOT	0	0	0	0	0	0,00 %
MENOT	0	0	0	-245	245	0,00 %
NETTO	0	0	0	-245	245	0,00 %
****VARHAISKASVATUS						
TULOT	68 500	-5 500	63 000	32 962	30 038	52,32 %
MENOT	-765 847	-50 007	-815 854	-873 783	57 929	107,10 %
NETTO	-697 347	-55 507	-752 854	-840 821	87 967	111,68 %
****YHTENÄISKOULU						
TULOT	117 650	21 670	139 320	260 051	-120 731	186,66 %
MENOT	-2 380 423	-13 335	-2 393 758	-2 558 279	164 521	106,87 %
NETTO	-2 262 773	8 335	-2 254 438	-2 298 228	43 790	101,94 %
****ELÄMÄNLAATUPALVELUT						
TULOT	47 650	11 500	59 150	64 767	-5 617	109,50 %
MENOT	-580 439	-24 883	-605 322	-655 500	50 178	108,29 %
NETTO	-532 789	-13 383	-546 172	-590 734	44 562	108,16 %
****RUOKAPALVELU						
TULOT	6 800	0	6 800	11 416	-4 616	167,89 %
MENOT	-285 397	0	-285 397	-353 911	68 514	124,01 %
NETTO	-278 597	0	-278 597	-342 495	63 898	122,94 %
***SIVISTYSTOIMI						
TULOT	240 600	27 670	268 270	369 196	-100 926	137,62 %
MENOT	-4 012 106	-88 225	-4 100 331	-4 441 719	341 142	108,33 %
NETTO	-3 771 506	-60 555	-3 832 061	-4 072 523	240 217	106,28 %
****KAAVOITUS- JA MAANKÄYTTÖ						
TULOT	290 330	0	290 330	351 603	-61 273	121,10 %
MENOT	-834 362	0	-834 362	-796 416	-37 946	95,45 %
NETTO	-544 032	0	-544 032	-444 814	-99 218	81,76 %
****KIINTEISTÖTOIMI						
TULOT	1 052 140	0	1 052 140	1 075 800	-23 660	102,25 %
MENOT	-1 173 399	0	-1 173 399	-1 126 145	-47 254	95,97 %
NETTO	-121 259	0	-121 259	-50 345	-70 914	41,52 %
****PALO- JA PELASTUSTOIMI						
TULOT	0	0	0	91	-91	0,00 %
MENOT	0	0	0	-12	12	0,00 %
NETTO	0	0	0	79	-79	0,00 %
****LAITOSTOIMINTA						
TULOT	611 750	20 000	631 750	610 184	21 566	96,59 %
MENOT	-1 078 037	0	-1 078 037	-1 029 959	-48 078	95,54 %
NETTO	-466 287	20 000	-446 287	-419 775	-26 512	94,06 %
****RAKENNUSVALVONTA						

TULOT	30 000	0	30 000	31 394	-1 394	104,65 %
MENOT	-261 199	0	-261 199	-228 361	-32 838	87,43 %
NETTO	-231 199	0	-231 199	-196 966	-34 233	85,19 %
**TEKNINEN TOIMI						
TULOT	1 984 220	20 000	2 004 220	2 069 072	-64 852	103,24 %
MENOT	-3 346 997	0	-3 346 997	-3 180 893	-166 104	95,04 %
NETTO	-1 362 777	20 000	-1 342 777	-1 111 821	-230 956	82,80 %
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
TULOT	2 444 120	47 670	2 491 790	2 681 174	-189 384	107,60 %
MENOT	-9 417 368	-246 526	-9 663 893	-9 746 236	82 098	100,85 %
NETTO	-6 973 248	-198 856	-7 172 103	-7 065 062	-107 287	98,51 %
TULOSLASKELMAOSA						
VEROTULOT	5 947 000	-200 000	5 747 000	5 726 089	20 911	99,64 %
VALTIONOSUUDET	2 572 000	223 335	2 795 335	2 810 613	-15 278	100,55 %
KORKOTULOT	80 000	0	80 000	72 950	7 050	91,19 %
MUUT RAHOITUSTULOT	6 000	0	6 000	20 249	-14 249	337,49 %
KORKOMENOT	-100 000	0	-100 000	-70 143	-29 857	70,14 %
MUUT RAHOITUSMENOT	-500	0	-500	-2 391	1 891	478,12 %
VIKSIKATE	1 531 252	-175 521	1 355 732	1 492 306	-136 820	110,07 %
INVESTOINNIT						
MAA-ALUEET (MENOT)	0	0	0	0	0	
MAA-ALUEET (TULOT)	0	0	0	0	0	0,00 %
OSAKKEIDEN HANKINTA (MENOT)	0	0	0	0	0	0,00 %
OSAKKEIDEN HANKINTA (TULOT)	0	0	0	0	0	0,00 %
RAKENNUKSET (MENOT)	0	0	0	0	0	0,00 %
RAKENNUKSET (TULOT)	0	0	0	399	-399	0,00 %
MYYNTIVOITOT	0	0	0	0	0	0,00 %
INVESTOINNIT KIINTEISTÖIHIN (MENOT)	-357 000	0	-357 000	-93 883	-263 117	0,00 %
INVESTOINNIT KIINTEISTÖIHIN (TULOT)	0	0	0	0	0	0,00 %
INVESTOINNIT KUNNAN VUOKRATTAVIIN KIINTEISTÖIHIN (MENOT)	-90 000	0	-90 000	-25 237	-64 763	28,04 %
INVESTOINNIT KUNNAN VUOKRATTAVIIN KIINTEISTÖIHIN (TULOT)			0		0	
INVESTOINNIT LAITOSTOIMINTAAN (MENOT)	-525 000	0	-525 000	-531 849	6 849	0,00 %
INVESTOINNIT LAITOSTOIMINTAAN (TULOT)	0	0	0	0	0	0,00 %
YLEISET ALUEET JA LIIKENNEVÄYLÄT (MENOT)	-640 830	-11 000	-651 830	-397 074	-254 756	0,00 %
LIIKUNTAPAIKKAINVESTOINTI (MENOT)	-17 000	0	-17 000	-13 148	-3 852	0,00 %
LIIKUNTAPAIKKAINVESTOINTI (TULOT)	0	0	0	29 422	-29 422	0,00 %
Koneet ja kalusto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,00 %
INVESTOINTITULOT	0	0	0	29 821	-29 422	0,00 %
INVESTOINTIMENOT	-1 659 830	-11 000	-1 670 830	-1 061 191	-609 639	0,00 %
INVESTOINNIT NETTO	-1 659 830	-11 000	-1 670 830	-1 031 370	-639 460	84,50 %
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0		0	0	0	0,00 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	8 000	0	8 000	8 000	0	100,00 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	0,00 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0	0	0	0	0,00 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH.	-47 000	0	-47 000	-47 000	0	100,00 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000	0	100,00 %
MÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	-1 039 000	0	-1 039 000	-1 039 000	0	100,00 %
TULOARVIOT YHTEENSÄ	10 057 120	71 005	10 128 125	10 272 076	-220 373	101,42 %
MENOARVIOT YHTEENSÄ	-11 224 698	-257 526	-11 482 223	-10 850 140	-555 508	94,50 %
NETTO	-1 167 578	-186 521	-1 354 098	-578 064	-776 034	42,69 %
NETTO				-578 064		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-165 363		
RAHAVAROJEN MUUTOS				-743 427		

TARKISTUS:

Tulojen alitukset (ilman invest. ja lainanottoa)	3 388 200	265 005	3 653 205	10 356 475	157 083
Tulojen ylitykset	7 660 920	-194 000	7 466 920	954 601	-346 468
Menojen alitukset (ilman investointeja, lainojen vähennystä ja poistoja)	-7 410 057	-196 518	-7 606 575	-1 709 191	366 740
Menojen ylitykset (ilman investointeja)	-2 107 811	-50 007	-2 157 818	-8 109 579	-284 409
NETTO (vuosikate)	1 531 252	-175 520	1 355 732	1 492 306	-107 053
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 431 330	0	-1 431 330	-1 191 914	239 416
TILIKAUDEN TULOS	99 922,00	-175 520	-75 598	300 392	132 363
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0,00	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	99 922,00	-175 520	-75 598	300 392	132 363

Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA, KUNTA

(ulkoinen)

	2025	2024
	€	€
Toimintatuotot	2 681 174,47	2 815 309,26
Myyntituotot	671 929,38	1 020 934,44
Maksutuotot	440 184,60	383 665,40
Tuet ja avustukset	412 692,42	344 447,31
Muut toimintatuotot	1 156 368,07	1 066 262,11
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Toimintakulut	-9 746 236,32	-9 300 274,61
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4 155 930,95	-3 914 655,12
Henkilösivukulut	-937 400,15	-948 637,37
Eläkekulut	-807 575,52	-821 676,32
Muut henkilösivukulut	-129 824,63	-126 961,05
Palvelujen ostot	-2 837 011,97	-2 468 089,51
Aineet ja tarvikkeet	-1 455 217,08	-1 511 946,70
Avustukset	-181 916,42	-245 968,39
Muut toimintakulut	-178 759,75	-210 977,52
Toimintakate	-7 065 061,85	-6 484 965,35
Verotulot	5 726 089,13	5 992 495,96
Valtionosuudet	2 810 613,00	2 539 181,00
Rahoitustuotot ja -kulut	20 665,93	-240 556,51
Korkotuotot	72 950,34	74 449,11
Muut rahoitustuotot	20 249,26	21 196,52
Korkokulut	-70 143,09	-242 483,74
Muut rahoituskulut	-2 390,58	-93 718,40
Vuosikate	1 492 306,21	1 806 155,10
Poistot ja arvonalentumiset	-1 191 914,29	-1 445 481,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	300 391,92	360 674,01
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27,5	29,4
Vuosikate/Poistot, %	125,2	130,5
Vuosikate, euroa/asukas	754	758
Asukasmäärä	1 979	2 037

RAHOITUSLASKELMA, KUNTA

(ulkoinen)

	2025	2024
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 492 306,21	1 806 155,10
Satunnaiset erät, netto	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-51 059,42	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 061 190,70	-950 647,66
Rahoitusosuudet investointeihin	29 421,53	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	51 458,42	1 760,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	460 936,04	857 267,44
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	8 000,00	8 000,00
Lainakannan muutokset	8 000,00	8 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000,00	-47 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-165 362,69	340 587,39
Rahoituksen rahavirta	-1 204 362,69	301 587,39
Rahavarojen muutos	-743 426,66	1 158 854,82
Rahavarat 31.12.	4 469 789,24	5 213 215,89
Rahavarat 1.1.	5 213 215,89	4 054 361,07
	-743 426,65	1 158 854,82

TASE, KUNTA

	2025	2024
VASTAAVAA	€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	20 943 374,50	21 111 918,62
I Aineettomat hyödykkeet	11 830,00	13 307,98
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	11 830,00	13 307,98
3. Ennakkomaksut	0,00	0,00
II Aineelliset hyödykkeet	18 457 386,47	18 616 452,61
1. Maa- ja vesialueet	2 601 069,09	2 601 468,09
2. Rakennukset	10 712 940,39	11 347 589,20
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 945 796,04	4 321 895,79
4. Koneet ja kalusto	77 571,81	189 067,67
5. Muut aineelliset hyödykkeet	3 363,76	3 363,76
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	116 645,38	153 068,10
III Sijoitukset	2 474 158,03	2 482 158,03
1. Osakkeet ja osuudet	2 003 428,54	2 003 428,54
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	430 747,70	438 747,70
3. Muut lainasaamiset	39 981,79	39 981,79
4. Muut saamiset	0,00	0,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	421 105,82	421 105,82
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen varat	421 105,82	421 105,82
3. Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 876 062,12	3 869 712,53
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
2. Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
3. Valmiit tavarat/tuotteet	0,00	0,00
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
5. Ennakkomaksut	0,00	0,00
II Saamiset	565 066,01	604 142,50
Pitkäaikaiset saamiset	117 060,90	15 500,00
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	102 500,00	15 500,00
3. Muut saamiset	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	14 560,90	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	448 005,11	588 642,50
1. Myyntisaamiset	148 734,15	175 803,23
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	56 032,35	128 318,73
4. Siirtosaamiset	243 238,61	284 520,54
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 310 996,11	3 265 570,03
1. Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00

2. Sijoitukset ja rahamarkkinainstr.	3 310 996,11	3 265 570,03
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
4. Muut arvopaperit	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 158 793,13	1 947 645,86
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 399 335,57	27 350 382,83

	2025	2024
VASTATTAVAA	€	€
A OMA PÄÄOMA	19 981	19 680
I Peruspääoma	184,08	792,16
II Arvonkorotuspääoma	12 524	12 524
III Muut omat rahastot	235,49	235,49
IV Ed. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 156 556,67	6 795 882,66
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	300 391,92	360 674,01
1. Poistoero	0,00	0,00
2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
1. Eläkevaraukset	0,00	0,00
2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	695 246,53	685 147,62
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	695 246,53	685 147,62
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
E VIERAS PÄÄOMA	5 722 904,96	6 984 443,05
I Pitkäaikainen	288 872,50	335 872,50
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	89 000,00	136 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	3 531,95	3 531,95
6. Ostovelat	0,00	0,00
7. Liittymismaksut ja muut velat	196 340,55	196 340,55
8. Siirtovelat	0,00	0,00
II Lyhytaikainen	5 434 032,46	6 648 570,55
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 047 000,00	5 047 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	16 562,29	18 028,85
6. Ostovelat	557 404,02	702 245,03

7. Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
8. Siirtovelat	813 066,15	881 296,67
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 399 335,57	27 350 382,83

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025	2024
	€	€
Toimintatuotot	4 737 303,33	4 988 527,99
Toimintakulut	-11 458 073,81	-11 270 767,04
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	-6 720 770,48	-6 282 239,05
Verotulot	5 705 448,54	5 971 596,26
Valtionosuudet	2 810 613,00	2 539 181,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-65 090,36	-317 044,30
Korkotuotot	57 994,66	64 665,40
Muut rahoitustuotot	21 429,55	40 075,36
Korkokulut	-136 383,57	-323 025,87
Muut rahoituskulut	-8 131,00	-98 759,19
Vuosikate	1 730 200,71	1 911 493,91
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 419 998,21	-1 411 822,85
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-123 007,45	-55 499,87
Satunnaiset erät	-21,02	-88,05
Tilikauden tulos	187 174,02	444 083,14
Tilinpäätössiirrot	44,26	44,26
Tilikauden verot	-3 931,99	1 845,70
Laskennalliset verot	0,00	9 000,00
Vähemmistöosuudet	0,00	111 690,30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	183 286,29	566 663,40

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 730 200,71	1 911 493,91
Satunnaiset erät, netto	-21,02	-88,05
Tilikauden verot	-3 931,99	1 845,70
Tulorahoituksen korjauserät	-53 674,21	-3 795,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 171 792,37	-1 048 129,28
Rahoitusosuudet investointeihin	29 421,53	27,33
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	53 929,98	5 555,11
Toiminnan ja investointien rahavirta	584 132,62	866 909,61
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	-1 304 734,74	-42 964,32
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-73 555,09	-212 441,72
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 231 179,65	-230 522,60
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-65 360,07	314 170,64
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 155,46	-4 393,61
Vaihto-omaisuuden muutos	-769,18	-128,21
Saamisten muutos	152 628,18	54 883,86
Korottomien velkojen muutos	-227 374,53	263 808,61
Rahoituksen rahavirta	-1 370 094,82	271 206,31
Rahavarojen muutos	-785 962,20	1 138 115,92
Rahavarat 31.12.	5 654 988,81	6 440 951,01
Rahavarat 1.1.	6 440 951,01	5 302 835,09
	-785 962,20	1 138 115,92

KONSERNITASE

	2025	2024
	€	€
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	22 116 427,14	22 517 242,74
Aineettomat hyödykkeet	12 358,10	13 946,74
Aineettomat oikeudet	528,09	638,75
Muut pitkävaikutteiset menot	11 830,01	13 307,99
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	20 978 642,62	21 376 058,64
Maa- ja vesialueet	2 899 324,64	2 899 981,45
Rakennukset	12 829 262,12	13 727 059,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 948 699,68	4 322 911,12
Koneet ja kalusto	146 973,39	256 390,62
Muut aineelliset hyödykkeet	6 456,37	6 456,37
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	147 926,42	163 259,92
Sijoitukset	1 125 426,42	1 127 237,36
Osakkuusyhteisöosuudet	233,29	233,68
Muut osakkeet ja osuudet	1 067 052,96	1 068 877,45
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	3 461,57	3 450,40
Muut saamiset	54 678,60	54 675,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	464 646,15	465 870,27
Valtion toimeksiannot	37 481,49	38 575,61
Lahjoitusrahastojen varat	6 000,03	6 130,23
Muut toimeksiantojen varat	421 164,62	421 164,43
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 158 963,95	7 096 765,26
Vaihto-omaisuus	7 031,88	6 252,96
Aineet ja tarvikkeet	7 031,88	6 252,96
Keskeneneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tavarat/tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Saamiset	496 943,26	649 561,30
Pitkäaikaiset saamiset	3 853,60	16 527,74
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	3 853,60	16 527,74
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	493 089,65	633 033,56
Myyntisaamiset	116 211,62	177 696,05
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	118 048,89	168 948,44
Siirtosaamiset	258 829,14	286 389,07
Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 447 586,06	3 390 344,52
1. Osakkeet ja osuudet	3 436 136,86	3 333 993,43
2. Sijoitukset ja rahamarkkinainstr.	11 449,20	56 351,09
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
4. Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 207 402,75	3 050 606,48

VASTAAVAA YHTEENSÄ**28 740 037,25 30 079 878,27**

	2025	2024
	€	€
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	18 958 103,94	18 774 861,90
Peruspääoma	12 524 235,49	12 524 235,49
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0	0
Arvonkorotuspääoma	426,04	426,04
Muut omat rahastot	465 062,49	465 106,75
Ed. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 785 093,62	5 218 430,22
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	183 286,29	566 663,40
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	29,99	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	29,99	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	740 323,84	731 387,73
Valtion toimeksiannot	37 481,66	38 575,83
Lahjoitusrahastojen pääomat	701 246,56	691 276,58
Muut toimeksiantojen pääomat	1 595,62	1 535,32
VIERAS PÄÄOMA	9 041 579,48	10 573 628,64
Pitkäaikainen	2 633 919,25	2 977 076,02
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	2 464 498,13	2 807 655,87
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	3 531,95	3 531,95
Ostovelat	301,34	300,36
Liittymismaksut ja muut velat	164 837,25	164 837,25
Siirtovelat	750,59	750,59
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen	6 407 660,22	7 596 552,62
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 779 551,85	5 741 128,85
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	27 891,73	23 551,26
Ostovelat	743 252,69	910 178,92
Liittymismaksut ja muut velat	379,06	1 065,83
Siirtovelat	856 584,88	920 627,76
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 740 037,25	30 079 878,27

Tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1: tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät; (KPA 2:2.1 § 1-kohta)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Investointien kirjaamisessa pysyviin vastaaviin on pienhankintarajana käytetty kunnanvaltuuston vahvistamaa alarajaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman ja poistoaikojen tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Kunnanvaltuuston hyväksymällä hyödykekohtaisen poistoaikojen muutoksella (kvalt 14.9.2020 § 43) on Päiväkoti Saukontassun sekä tulevan uuden koulurakennuksen poistoaikojen tarkistettu 1.1.2020 alkaen. Tarkistettu poistoaika on 30 vuotta ja perustuu hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin.

Yhtenäiskoulun rakennuksen purkuun liittyvät päätökset on tehty vuonna 2020. Koulurakennus poistettiin käytöstä vuonna 2020 (luokkatilat, vanha liikuntasali). Kunnanhallitus linjasi kokouksessaan 1.3.2021 § 42, että Kuhmoisten kunnan yhtenäiskoulun rakennuksen A osalta tehdään kirjanpidollinen alaskirjaus vuoden 2020 tilinpäätöksen yhteydessä. Koulurakennuksen purku viimeisteltiin vuonna 2023, jolloin vanha liikuntasali purettiin. Vanhan liikuntasalin tilalle rakennettiin uusi liikuntahallin aulatalo.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Liite 1 A: Konsernitilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 4:2. §);

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konserniin on yhdistelty tytäryhteisöt ja kuntayhtymät omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konserniin, niiden pääomaosuuksien vaikutus kunnan konsernitilinpäätökseen ei ole olennainen.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Tytäryhteisöt on yhdistelty kunnan konserniin rivi riviltä. Kuhmoisten Verkkopalvelu Oy:n muodostama alakonserni on yhdistelty konserniin rivi riviltä ja vähemmistöosuus on erotettu omalle rivilleen. Kuntayhtymät on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Kunnan ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelmanmukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Kuntayhtymien osalta poistoerot ja verovelat ovat lukuarvoltaan vähäisiä ja niitä ei ole huomioitu.

Liite 6:

Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina.
Kunnan tai kuntayhtymän liiketoimintojen toimintatuotot esitetään
tehtäväalueisiin tai tulolajeihin sisällytettynä;

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	242 907	590 423	242 907	590 423
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 866 564	1 795 817	369 196	255 831
Tekniset palvelut	2 592 404	2 567 192	2 069 072	1 969 055
Muut palvelut	35 429	35 096	0	0
Toimintatuotot yhteensä	4 737 304	4 988 528	2 681 174	2 815 309

Liite 7:

Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron
tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin
(kuntajaoston tuloslaskelmaohje (kohta 5.1))

Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	3 157 541	3 476 402
Osuus yhteisöveron tuotosta	785 064	752 385
Kiinteistövero	1 783 484	1 763 709
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	5 726 089	5 992 496

Tuloveroprosentti	v. 2025	v. 2024
	9,10	9,10
Kiinteistöveroprosentit		
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,10
Vakituisen asuinrakennuksen	0,60	0,60
Muun kuin vak.asuinrakennuksen	1,20	1,20

Verotulot eriteltyinä

	Alkuperäinen	Talousarvion	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
	talousarvio	muutokset	+ muutokset	€	€	%
VALTIONOSUUS						
Kunnan peruspalvelut	1 996 000,00	12 528,00	2 008 528,00	2 011 834,00	3 306,00	100,16 %
Verotuloihin perustuva tasaus	347 000,00	-4 439,00	342 561,00	342 552,00	-9,00	100,00 %
Opetus- ja kulttuuritoimi	-93 000,00	211 109,00	118 109,00	130 091,00	11 982,00	110,14 %
Verotulomenetysten kompensatio	322 000,00	4 137,00	326 137,00	326 136,00	-1,00	100,00 %
Yhteensä	2 572 000,00	223 335,00	2 795 335,00	2 810 613,00	15 278,00	100,55 %

Liite 8:

Valtionosuudet eriteltyinä

Valtionosuuksien erittely		
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 011 834	1 729 052
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus	342 552	245 772
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtos.	130 091	126 285
Verotulomenetyksen kompensatio	326 136	438 072
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	2 810 613	2 539 181

Liite 9:

Palveluiden ostot eriteltyinä asiakaspalveluiden ostoihin ja muiden palveluiden ostoihin.

Palveluiden ostojen erittely		
	2025	2024
Asiakaspalveluiden ostot	334 095	248 045
Muiden palveluiden ostot	2 502 917	2 220 045
<i>Kunnan palveluiden ostot yhteensä</i>	2 837 012	2 468 090

Liite 11:

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
(KPA 2:3.1 3-kohta)

Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden poistosuunnitelma	1.1.2009 -	
(Pienhankintaraja 10 000 €)	31.12.2012	1.1.2013 alkaen
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 v.
Aineettomat oikeudet		5 v.
Liikearvo		2 v.
Muut pitkävaikutteiset menot		
- Atk-ohjelmat	4 v.	2 v.
- Muut	4 v.	2 v.
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennelmat	40 v. tasapoisto	20 v. tasapoisto
Koulun rakentaminen	30 v. Tasapoisto	30 v. tasapoisto
Tehtas- ja tuotantorakennukset	25 v. tasapoisto	20 v. tasapoisto
Talousrakennukset	17 v. tasapoisto	10 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	25 v. tasapoisto	20 v. tasapoisto
Asuinrakennukset	40 v. tasapoisto	30 v. tasapoisto
Koulun konekatos	10 v. Tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit, puistot	17 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Koulun maansiirtotyöt ja kevyet	15 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Kaavatiden kunnostus, valistus	15 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Sillat, laiturit, uimalat	20 v. tasapoisto	10 v. tasapoisto
Laiturit	2 v. tasapoisto	2 v. Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	20 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoas., ulkova	17 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkosto	35 v. tasapoisto	30 v. tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkosto saneer	30 v. Tasapoisto	
Kaukolämpöverkko		20 v. tasapoisto
Koulun kaukolämpö	20 v. tasapoisto	
Koulun vesihuolto	30 v. Tasapoisto	30 v. tasapoisto
Koulun hulevesijärjestelmä	15 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakesk.		10 v. tasapoisto
Maakaasuverkko		20 v. tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot		15 v. tasapoisto
Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 v. tasapoisto	10 v. tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 v. tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet		10 v. tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet, i	12 v. tasapoisto	10 v. tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	17 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 v. tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	7 v. tasapoisto	4 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	7 v. tasapoisto	5 v. tasapoisto
Muut raskaat työkoneet		10 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet		5 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		5 v. tasapoisto
Atk-laitteet	4 v. tasapoisto	3 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	4 v. tasapoisto	3 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytönmukainen	Käytönmukainen
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	Ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa
Käyttöomaisuus arvopaperit ja muut pitkäaik. sij.		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	Ei poistoa

Liite 13:

Selvitys satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä eristä sekä olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien

hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista (Kuntajaoston tuloslaskelmaohje luvut 2.3 ja 4.5)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 721			
Rakennusten myyntivoitot	34 601	0	34 601	0
Muut myyntivoitot	17 382	3 798	16 857	0
Myyntivoitot yhteensä	53 704	3 798	51 458	0
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	0	0	0
Rakennusten myyntitappiot	0	0	0	0
Muut myyntitappiot	0	262 500	0	0
Myyntitappiot yhteensä	0	262 500	0	0

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Satunnaiset kulut	21	88		
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>21</i>	<i>88</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liite 14:

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä olennaisista tuotoista, jotka saatu osuuksista muissa yhteisöissä.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöiltä		
Osinkotuotot muista yhtiöistä	1 499	7 060
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5 197	5 196
Yhteensä	6 696	12 256

Liite 15:

Erittely poistoeron muutoksista. Tietyissä tapauksissa kunta tai kuntayhtymä voi kirjata poistoeroa myös verotussyistä (EVL 54 §).

Liite 18 A:

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Liite 18 B:

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet												
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					Muut aineelliset hyödyk.	Ennakkomaksut ja keskenr.	Yhteensä	Kaikki yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäaikut. menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk.				
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	13 307,98	13 307,98	2 601 468,09	11 347 589,20	4 321 895,79	189 067,67	3 363,76	153 068,10	18 616 452,61	18 629 760,59	
Lisäykset tilikauden aikana		11 830,00	11 830,00		32 450,00	913 460,76			103 449,94	1 049 360,70	1 061 190,70	
Rahoitusosuudet tilikaudella						-29 421,53				-29 421,53	-29 421,53	
Vähennykset tilikauden aikana				-399,00					-139 872,66	-399,00	-399,00	
Siirrot erien välillä						139 872,66				0,00	0,00	
Tilikauden poisto		-13 307,98	-13 307,98		-667 098,81	-400 011,64	-111 495,86			-1 178 606,31	-1 191 914,29	
Arvonlennukset ja niiden palautukset										0,00	0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.		11 830,00	11 830,00	2 601 069,09	10 712 940,39	4 945 796,04	77 571,81	3 363,76	116 645,38	18 457 386,47	18 469 216,47	
Arvonkorotukset										0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	11 830,00	11 830,00	2 601 069,09	10 712 940,39	4 945 796,04	77 571,81	3 363,76	116 645,38	18 457 386,47	18 469 216,47	

Liite 18 B:

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					Kaikki yhteensä
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet osakk. ja omistus-yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset osakk. ja omistus-yht	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	675 545,12	749 208,13	269 537,29	309 138,00	2 003 428,54	438 747,70	0,00	0,00	39 981,79	478 729,49	2 482 158,03
Lisäykset					0,00					0,00	0,00
Vähennykset					0,00	-8 000,00				-8 000,00	-8 000,00
Siirrot erien välillä					0,00					0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	675 545,12	749 208,13	269 537,29	309 138,00	2 003 428,54	430 747,70	0,00	0,00	39 981,79	470 729,49	2 474 158,03
Arvonlennukset					0,00					0,00	0,00
Arvonkorotukset										0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	675 545,12	749 208,13	269 537,29	309 138,00	2 003 428,54	430 747,70	0,00	0,00	39 981,79	470 729,49	2 474 158,03

Liitteet 19–21:

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt			Kuntakonsernin osuus (1000 €)			
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omis- tus- osuus	Konser- nin omistus- osuus	omasta pääomasta	vieraasta pää- omasta	tilikau- den voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy	Kuhmoi- nen	100 %	100 %	289	2177	-185
Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (emoyhtiö)	Kuhmoi- nen	100 %	100 %	-755	1424	-16
			Yh- teensä	-465	3601	-201
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan liitto	Tampere	0,32 %	0,32 %	13	7	3
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	1,27 %	1,27 %	1495	296	52
Koulutuskeskus Salpaus ky	Lahti	0,23 %	0,23 %	240	17	6
			Yh- teensä	1748	320	61
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Kuhmoisten Hokkalanperä	Kuhmoi- nen	31,7 %	31,7 %	11	12	0
Kiinteistö Oy Pohjoisportti	Kuhmoi- nen	35,05 %	35,05 %	335	5	0
Muut yhteisöt (konserniin kuulumattomat)						
Asunto Oy Peltohokkala	Kuhmoi- nen		*)			
Asunto Oy Kokkonniemi	Kuhmoi- nen	4,27 %				
Asunto Oy Paajaranta	Kuhmoi- nen	3,31 %				
Asunto Oy Hokkalankulma	Kuhmoi- nen	6,32 %				
Reka Industrial Oyj B	Helsinki					

Liite 22:

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta

on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä

- myyntisaamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
- lainasaamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
- muut saamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
- siirtosaamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);

(KPA 2:4.3 § 3-kohta)

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	29 551	0	14 588
Lainasaamiset	530 748	0	438 748	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>530 748</i>	<i>29 551</i>	<i>446 748</i>	<i>14 588</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	0	0	0
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saamiset yhteensä	530 748	29 551	446 748	14 588

Liite 23:

Saamisiin sisältyvät olennaiset erät

Saamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2025	2024
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	136 766	175 803
Lyhytaikaiset lainasaamiset	0	0
Valtionosuussaaminen	11 968	44 955
Alv- saaminen	56 032	128 319
Puunmyyntituloja	0	88 248
Muut siirtosaamiset	243 239	151 317
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	448 005	588 642

Liite 24:

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyk-
sistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien
välillä tilikauden aikana (KPA 2:5.1 § 1-kohta)

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	12 524 235	12 524 235	12 524 235	12 524 235
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 524 235	12 524 235	12 524 235	12 524 235
Arvonkorotusrahasto 1.1.	426	540		
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	0	114		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	426	426		
Muut omat rahastot	465 107	465 151		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-44	-44		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	465 063	465 107		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	5 785 093	5 218 430	7 156 557	6 337 753
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	5 785 093	5 218 430	7 156 557	6 795 883
Tilikauden yli-/alijäämä	183 286	566 663	300 392	360 674
Oma pääoma yhteensä	18 958 104	18 774 861	19 981 184	19 680 792

Liite 26:

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua (KPA 2:5.1 § 2-kohta).

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät **1.1.2031 tai sen jälkeen**.

Kuhmoisten kunnalla ei ole tilinpäätös 2025 hetkellä pitkäaikaisia velkoja, jotka erääntyvät viiden vuoden jälkeen

Kunta	Pitkäaikaiset velat	
	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	89 000	136 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	3 532	3 532
Ostovelat		
Liittymismaksut ja muut velat	196 341	196 341
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	288 873	335 873

Pitkäaikaiset velat		
Konserni	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 464 498	2 807 656
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	3 532	3 532
Ostovelat	300	300
Liittymismaksut ja muut velat	164 837	164 837
Siirtovelat	751	751
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 633 919	2 977 076

Liite 29:

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on

jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille

- saadut ennakot (Vt E I 5, II 5)
- ostovelat (Vt E I 6, II 6)
- liittymismaksut ja muut velat (Vt E I 7, II 7)
- siirtovelat (Vt E I 8, II 8) (KPA 2:5.2 §)

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		6 131,39		6 512,87
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		6 131,39		6 512,87
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				
Vieras pääoma yhteensä	0,00	6 131,39	0,00	6 512,87

Liite 31:

Muut velat-erään sisältyvät olennaiset erät

Muut velat-erään sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut	164 837	164 837	196 341	196 341
Muut velat			91 660	86 724
Muut velat yhteensä	164 837	164 837	288 001	283 065

Liite 32:

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (KPA 2:5.1 § 4-kohta)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	27 892	23 551	0	0
Siirtovelat				
Henkilöstökulujen jaksotukset	708 503	715 709	574 228	534 520
Korkojaksotukset	0	0	13 766	16 069
Palkkojen henkilösivukulut	0	0	172 404	177 151
Muut siirtovelat	120 147	181 368	52 669	153 556
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	856 542	920 628	813 066	881 297

Liite 40:

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt. Tähän merkittäviä taseen ulkopuolisia järjestelyjä voivat olla mm. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne. Vastuut ilmoitetaan nimellisarvoisena ilman arvonlisäveroa, jos arvonlisävero voidaan sisällyttää vähennettäviin tai palautettaviin arvonlisäveroihin. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt voivat olla sellaisia, että niiden rahamäärää ei pystytä määrittämään. Tällöin vähimmäisinformaationa ilmoitetaan vastuun olemassaolo.

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja Valokuitunen Oy:n välillä toteutettiin liiketoimintakauppa 29.12.2022. Valtuusto hyväksyi päätöksellään 14.11.2022 § 51 toimintamallin yhtiön purkamiseksi vuonna 2023 ja kauppahinnan käsittelyksi.

Kunnanhallitus totesi päätöksellään 20.3.2023 § 64, että saatavat ovat muuttuneet velkojan kannalta arvottomiksi ja että voidaan myöntää välittömästi. Akordin kohdistui Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja KVP:n välisen lainan loppuosalle, 1.065.000 euroa.

Kuhmoisten kunnanvaltuusto on päätöksillään 1.7.2020 § 31 ja 13.6.2022 § 30 sijoittanut rahoitusanteina

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon yhteensä 262.500 euroa.

Edellä mainituista rahoitusanneista, yhteensä 262.500 euroa on tehty alaskirjaus (arvonalennus) vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Kuhmoisten Lämpö Oy:n ja Kuhmoisten kunnan 9.4.2013 allekirjoittama sopimus lämmön toimittamisesta kunnan omistamaan kaukolämpöverkkoon. Sopimuksen voimassaoloaika on viisitoista vuotta lämmöntoimitusten alkamisesta. Sopimusehdoissa todetaan, että kaksi vuotta ennen sopimuksen päättymistä sopimuspuolet aloittavat neuvottelut lämmöntoimituksen mahdollisesta jatkosopimuksesta.

Arvonlisäveron palautusvastuu vuoden 2025 tilinpäätöksessä on 2 986 527,24 euroa.

Merkittävät sopimukset 2025:

Kuhmoisten kunnan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kiinteistöjä koskevat vuokrasopimukset 1.1.2023 alkaen

Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan sopimus palkanlaskentapalveluiden tuottamisesta

Kuhmoisten kunnalle

Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan sopimus ICT-palveluiden tuottamisesta Kuhmoisten kunnalle

Sopimus Jämsänjokilaakson musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä Kuhmoisten kunnassa

Sopimus Oriveden kansalaisopiston toiminnasta järjestämisestä Kuhmoisten kunnassa 1.4.2024 alkaen

Yrityskylä Pirkanmaan yhteistyösopimus

Yhteistoimintasopimus ympäristöterveydenhuollon Keuruselän yhteistoiminta-alueeseen kuulumisesta

Yhteistoimintasopimus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuulumisesta

Liite 41:

Henkilöstön lukumäärä henkilötyövuosina tehtäväalueittain tai muuta kunnan määrittelemää ryhmittelyä käyttäen

Henkilötyövuodet 31.12. toimialoittain		
	2025	2024
Yleishallinto	8,00	6,00
Sivistystoimi	68,00	65,00
Tekninen toimi	21,00	19,00
Investoinnit	0,00	0,65
yhteensä	97,00	90,65

Henkilöstömäärä	Vak	Määräaik	Yht.
Yleish.	5	1	0
Sivistys	55	16	71
Tekn.	20	1	21
Inv.	0	0	0

Liite 42:

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstökuluja on aktivoitu taseeseen;

Henkilöstökulut		
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 093 331	4 863 292
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
yhteensä	5 093 331	4 863 292

Liite 43:

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Kuhmoisten keskustan paikallisyhdistys ry	626	577
Kuhmoisten työväenyhdistys ry	1 032	638
Kuhmoisten perussuomalaiset ry	667	601
Kuhmoisten Kokoomus	2 629	1 724
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4 953	3 540

Liite 44:

Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot.

Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
Revisium Oy, JHT-yhteisö		
Tilintarkastuspalkkiot	13 335	8 412
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan avustaminen	3402	2577
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	16 737	10 989

Liite 45:

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona esitetään myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista voidaan yhdistellä, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Kunnan ja intressitahojen välinen liiketoiminta

Kunta on antanut kunnanvaltuuston päätöksellä 16.12.2013 Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:lle (tytäryhteisö) rahalainan 160 000 euroa, maksamatonta lainaa tilinpäätöshetkellä on 88 000 euroa. Lainalla ei ole vakuutta. Kyse on ennen kuntalain (410/2015) voimaantuloa annetusta lainasta. Kunnan arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunnanvaltuusto on päätöksellään 19.5.2025 § 108 antanut Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:lle 100.000 euron lainarahoituksen. Velalla on riittävät vakuudet.

Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja Valokuitunen Oy:n välillä toteutettiin liiketoimintakauppa 29.12.2022. Valtuusto hyväksyi päätöksellään 14.11.2022 § 51 toimintamallin yhtiön purkamiseksi vuonna 2023 ja kauppahinnan käsittelyksi.

Kunnanvaltuusto on päätöksillään 1.7.2020 § 31 ja 13.6.2022 § 30 sijoittanut

rahoitusanteina Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon yhteensä 262.500 euroa Edellä mainituista rahoitusanneista, yhteensä 262.500 euroa on tehty alaskirjaus (arvonalennus) vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Samalla päätöksellä valtuusto päätti antaa KVP:lle akordin pitkäaikaisen lainan takausvastuun perusteella syntyvästä regressisaatavastaan siltä osin, kun KVP ei pysty maksamaan Kuntarahoitus Oyj:n lainaansa takaisin.

Kunnanhallitus totesi päätöksellään 20.3.2023 § 64, että saatavat ovat muuttuneet velkojan kannalta arvottomiksi ja että voidaan myöntää välittömästi. Akordin kohdistui Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja KVP:n välisen lainan loppuosalle, 1.065.000 euroa.

Vastuut**VASTUUT 31.12.2025****KUNNAN TAKAUSVASTUUT 31.12.2025****v. 2025****v. 2024***** Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy**

Kuhmoisten Osuuspankki FI7451760480650685
 Kuhmoisten Osuuspankki FI3851760480646774
 Kuhmoisten Osuuspankki FI8251760480632790

396 666,25 423 866,29
 303 575,00 347 555,00
 14 609,73 43 830,57
 714 850,98 815 251,86

*** Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy**

Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 377071
 Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 407997
 Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 408550
 Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 409181
 Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 411949

100 000,00 100 000,00
 100 000,00 50 000,00
 100 000,00 50 000,00
 100 000,00 100 000,00
 50 000,00 100 000,00
 450 000,00 400 000,00

Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy yhteensä

1 164 850,98 1 215 251,86

*** Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (kvalt 21.12.2015 § 71)**

Kuntarahoitus Oyj 18235/16

1 417 500,00 1 552 500,00

TAKAUSVASTUUT YHTEENSÄ

2 582 350,98 2 767 751,86

KUNNAN ANTAMAT PANTIT*** Liikekiinteistö 291-404-6-20 Kuntala**

Kuhmoisten Osuuspankki
 Panttikirjat 1337-41 5 kpl
 Panttikirja 1342 1 kpl

84 090,00 84 090,00
 16 818,00 16 818,00
 100 908,00 100 908,00

Nordea

Panttikirjat 1381-83 3 kpl
 Panttikirjat 1385-86 2 kpl
 Panttikirjat 1387 1 kpl
 Panttikirjat 1388 1 kpl

252 000,00 252 000,00
 168 000,00 168 000,00
 33 600,00 33 600,00
 58 800,00 58 800,00
 512 400,00 512 400,00

ANNETUT PANTIT YHTEENSÄ

613 308,00 613 308,00

MUUT VASTUUT*** Kuntien takauskeskus (*)**

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta
 Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus
 takauskeskuksen rahastosta

18 930 594,00 18 080 145,00
 24 231,00 19 402,00

***Tampereen kaupunki, työllisyysalueen maksuosuudet v. 2027**

249 420,00 0,00

***Leasingvuokravastuu/Tukirahoitus Oy**

24 486,09 17 718,12

***Leasingvuokravastuu/Nordea Rahoitus**

30 730,02 6 116,52

*** Vuokravastuu/OP Yrityspankki Oyj**

11 291,42 13 948,54

*** Vuokravastuu/Qualident Finland Oy**

1 235,00 1 235,00

***Vuokravastuu/De Lage Laden Financial Solutions**

549,00 1 281,00

*** ALV-vastuut**

2 986 527,24 2 977 796,14

MUUT VASTUUT YHTEENSÄ

22 259 063,77 21 096 296,26

KAIKKI VASTUUT YHTEENSÄ

25 454 722,75 24 477 356,12

*) Kuntien takauskeskuslain 478/1996 1 §:n mukaan Kuntien takauskeskuksen tarkoituksena on turvata kuntien yhteinen varainhankinta ja kehittää sitä.

Takauskeskus voi myöntää takauksia ainoastaan riittävää vakuutusta vastaan. Takauskeskuslain 10 §:n mukaan takauskeskuksen jäsenyhteisöt vastaavat yhdessä takauskeskuksen sellaisten menojen ja sitoumusten rahoituksesta, joita ei muuten saada kateksi, väestötietolain (507/93) 18 §:ssä tarkoitetun edeltävän vuodenvaihteen asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Vuosina 2012 ja 2013 vakuudet ovat olleet riittävät, eikä takauskeskuslain 10 §:n mukaisia menoja tai sitoumuksia ole realisoitunut.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kannanoton mukaan Kuntien takauskeskus tulee antamaan vuosittain kullekin jäsenelle tilinpäätöksen liitetietoja varten tarvittavat tiedot jäsenen takausvastuista.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut [2019]

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. [2019]

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa. [2019]

VASTUUT 31.12.2025**KONSERNIN TAKAUSVASTUUT 31.12.2025**

	v. 2025	v. 2024
* Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt		
Kunnan antamat takaukset:		
Järvi-Hämeen Osuuspankki/Kuhmoisten konttori	714 850,98	815 251,86
Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 377071	100 000,00	100 000,00
Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 407997	100 000,00	50 000,00
Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 408550	100 000,00	50 000,00
Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 409181	100 000,00	100 000,00
Kuntarahoitus Oyj/kuntayritystodistus 411949	50 000,00	100 000,00
	1 164 850,98	1 215 251,86

Valtiokonttorille annetut panttikirjat:

Pankkila	911 242,19	911 242,19
Kaskitie 9	789 642,31	789 642,31
Kaskitie 7	592 021,50	592 021,50
	2 292 906,00	2 292 906,00

Edellä luetellut kiinnitysvakuuksilla olevat Valtiokonttorin lainat on maksettu pois. AsL rajoitukset voimassa.

Järvi-Hämeen Osuuspankille annetut panttikirjat:

Riihelä		
panttikirja no 2969	100 000,00	100 000,00
Mylly-Pelto		
panttikirja no 2970	110 000,00	110 000,00
Asunto Oy Leppäkoski		
panttikirja no 2595, 3517 ja 3518	428 120,00	428 120,00
Asunto Oy Rekolantie 12 (2kpl á 100 000 €)	200 000,00	200 000,00
	838 120,00	838 120,00

Edellä lueteltuja kiinnitysvakuuksilla olevia Järvi-Hämeen Osuuspankin lainoja jäljellä 31.12.	58 800,00	58 800,00
--	-----------	-----------

*** Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (kvalt 21.12.2015 § 71)**

Kuntarahoitus Oyj 18235/16	1 417 500,00	1 552 500,00
	1 417 500,00	1 552 500,00

*** Vastuut kuntayhtymien veloista**

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	160 500	185 842
--------------------------------	---------	---------

Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä	300	300
yhteensä	160 800	186 142
Konsernin vastuut yhteensä	2 801 950,89	3 012 693,74

Kaukolämpöverkon tilinpäätös

LASKENNALLISESTI ERIYTETTY

KAUKOLÄMPÖVERKKO TULOSLASKELMA	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2025	Poikkeama
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	276 000,00	0,00	276 000,00	254 864,79	-21 135,21
Myyntituotot, sis.	300 000,00	0,00	300 000,00	275 382,04	-24 617,96
	576 000,00	0,00	576 000,00	530 246,83	-45 753,17
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-622 350,00	0,00	-622 350,00	-607 989,18	-14 360,82
Palvelujen ostot	-15 179,00	0,00	-15 179,00	-19 014,62	3 835,62
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 113,00	0,00	-5 113,00	-5 229,04	116,04
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-861,03	0,00	-861,03	-926,74	65,71
Muut henkilösivukulut	-172,31	0,00	-172,31	-170,13	-2,18
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-85 000,00	0,00	-83 812,05	-83 812,05	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-2 092,00	0,00	-2 092,00	-3 124,96	1 032,96
Liikealijäämä	-154 767,34	0,00	-154 767,34	-190 019,89	35 252,55
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	-5 512,59	5 512,59
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00	0,00	-5 107,65	5 107,65
Tilikauden alijäämä	-154 767,34	0,00	-154 767,34	-200 640,13	45 872,79

TULOSLASKELMAVERTAILU

KAUKOLÄMPÖVERKKO**TULOSLASKELMA**
(ulkoiset ja sisäiset)Tilivuosi
2025Tilivuosi
2024**LIKEVAIHTO**

Myyntitulot (ei lämpö)	0,00	0,00
Myyntituotot, ulk.	254 864,79	251 906,83
Myyntituotot, sis.	275 382,04	310 113,77
	530 246,83	562 020,60
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-607 989,18	-637 526,32
Palvelujen ostot	-19 014,62	-3 804,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 229,04	-4 914,31
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-926,74	-829,01
Muut henkilösivukulut	-170,13	-141,04
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset pois-		
tot	-83 812,05	-83 812,05
Liiketoiminnan muut kulut	-3 124,96	-2 088,00
Liikealijäämä	-190 019,89	-171 094,27
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	-5 512,59	-9 741,13
Korvaus jäännöspääomasta	-5 107,65	-5 107,65
Tilikauden tulos	-200 640,13	-185 943,05

LASKENNALLISESTI
ERiyTETTYKAUKOLÄMPÖ-
VERKKO TASE

31.12.2025 31.12.2024

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Kiinteät rakenteet ja laitteet

800 194,85 884 006,90

Keskeneräiset

0,00 0,00

Liittymismaksusaamiset

172 761,83 172 761,83

1 056

PYSYVÄT VASTAAVAT

972 956,68 768,73

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Myyntisaamiset

80 488,86 238 775,15

Muut saamiset

498 502,69 134 189,25

VAIHTUVAT VASTAAVAT

578 991,55 372 964,40**1 551 1 429**

VASTAAVAA

948,23 733,13

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

1 927 1 927

Jäännöspääoma

389,28 389,28

-1 571 -1 372

Edellisten tilikausien alijäämä

512,02 329,96

-200 -199

Tilikauden alijäämä

640,13 182,06

OMA PÄÄOMA

155 237,13 355 877,26

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaih-
toksilta

89 000,00 136 000,00

Muut pitkäaikaiset velat ulkoiset

196 340,55 196 340,55

Muut pitkäaikaiset velat sisäiset

172 761,83 172 761,83

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaih-
toksilta

47 000,00 47 000,00

Ostovelat

889 391,96 505 557,21

Siirtovelat

2 216,76 2 957,28

1 396 1 060

VIERAS PÄÄOMA

711,10 616,87**1 551 1 416**

VASTATTAVAA

948,23 494,13

LASKENNALLISESTI ERIY-
TETTY**KAUKOLÄMPÖVERKKO
RAHOITUSLASKELMA****31.12.2025 31.12.2024****Toiminnan rahavirta**

Liikealijäämä	-190 019,89	-171 094,27
Poistot ja arvonalentumiset	83 812,05	83 812,05
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 620,24	-14 848,78
Tulorahoituksen korjaukset	10 620,24	14 848,78
	<u>-106 207,84</u>	<u>-87 282,22</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	0,00	0,00
Investoinnit netto	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

**Toiminnan ja investointien ra-
havirta****-106 207,84 -87 282,22****Rahoituksen rahavirta**

Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000,00	-47 000,00
Lainakannan muutokset	<u>-47 000,00</u>	<u>-47 000,00</u>
Muut maksuvalmiuden muutok- set		
Saamisten muutos	-206 027,15	-191 766,45
Korottomien velkojen muutos	383 094,23	387 897,45
Muut maksuvalmiuden muutok- set	177 067,08	196 131,00

Rahoituksen rahavirta**130 067,08 149 131,00****Rahavarojen muutos****23 859,24 61 848,78**

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös toimintakertomuksen liitetietoineen

**KUHMOISTEN VESIHUOLTOLAITOKSEN
TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA
2025**

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus	
Tilikauden tuloksen käsittely	2
Vesihuoltolaitoksen organisaatio	
Tehtävän toiminta-ajatus	
Palvelusuunnitelman kuvaus	
Jätevedenpuhdistamon toiminta ja tulokset	3
Talousveden toiminta ja tulokset.....	8
Valtuuston hyväksymät tavoitteet	9
Talousarviomäärärahojen ja investointien toteutumiset.....	10
Tuloslaskelmat	11
Rahoituslaskelmat.....	14
Tase	16
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	17
Allekirjoitukset	
.....	21

Toimintakertomus 2025

Vesihuoltoverkoston piirissä olevia käyttöpaikkoja oli vuoden lopussa noin 450. Myyty vesimäärä tilikaudella yhteensä 2025 oli yhteensä 55 288 m³ ja jäteveden määrä 51 460 m³. Vuoteen 2024 verrattuna veden myynnissä oli pientä laskua.

Alla taulukoissa on esitelty vesihuollon kulutusmaksut vuodelta 2025:

Talousveden ja jäteveden kulutusmaksut 1.9.2025 asti:		
	alv 0 %	alv 25,5 %
Talousveden käyttömaksu (€/m ³)	2,50 €/m ³	3,14 €/m ³
Jäteveden käyttömaksu (€/m ³)	2,86 €/m ³	3,59 €/m ³

Talousveden ja jäteveden kulutusmaksut 1.9.2025 alkaen:		
	alv 0 %	alv 25,5 %
Talousveden käyttömaksu (€/m ³)	2,50 €/m ³	3,14 €/m ³
Jäteveden käyttömaksu (€/m ³)	3,45 €/m ³	4,33 €/m ³

Puhdistamon toiminnan parantamiseksi suoritettiin useita eri toimenpiteitä. Jätevedenpuhdistamolla saneerattiin vanha ferrosulfaattiallas, uudet sosiaali- ja valvomotilat valmistuivat sekä uusittiin ilmastuksen ilmastuskompressori.

Syksyllä 2022 aloittamamme yhteistyöprojekti KVVY Tutkimus Oy:n kanssa sai jatkoa vuonna 2025 muun muassa vesihuoltolaitoksen uuden henkilöstön prosessikoulutuksen kautta.

Kuhmoisten jätevedenpuhdistamolla käsitellään noin 1100 asukkaan jätevedet sekä lisäksi sakokaivolietteitä. Vuoden 2025 aikana jätevettä käsiteltiin yhteensä 110 321 m³. Sako- ja umpikaivolietteitä vastaanotettiin vuoden aikana 2 128 m³. Lietteet kuivataan puhdistamolla ja kompostoidaan osittain rumpukompostorissa. Kompostoinnin tukiaineena käytetään turvetta. Kompostoitu liete kuljetetaan ulkopuoliselle toimijalle jatkokäsittelyyn. Poiskuljetetun kuivatun kompostoidun lietteen määrä oli 322 m³/a. Vuonna 2025 ei kirjattu puhdistamattoman jäteveden ylivuotoja jätevedenpuhdistamolta tai verkostosta. Puhdistamon sähkönkulutus oli 341 243 kWh (3,1 kWh/jätevesikuutio).

Vuosi	Käsitelty jätevesi m ³	Sähkönkulutus	kWh/jätevesikuutio
2023	139 250 m ³	369 470 kWh	2,65 kWh/m ³
2024	117 740 m ³	374 011 kWh	3,2 kWh/m ³
2025	110 321 m ³	341 243 kWh	3,1 kWh/m ³

Jätevedenpuhdistamolle hankittiin syksyn aikana uusi ilmastuskompressori. Laitteiston uusimisen perusteella jätevedenpuhdistamon sähkönkulutuksen tulisi pienentyä merkittävästi tulevina vuosina.

Viemäriverkostoon ulkopuolelta pääsevien vuotovesien (hule- ja sulamisvesien) määrä nostaa käsitellyn jäteveden määrää huomattavasti. Taulukossa on esitetty laskutettujen, käsiteltyjen ja vuotovesien määrät.

Vuosi	Laskutettu jätevesi	Käsitelty jätevesi	Vuotovesien määrä
2023	54 495 m ³	139 250 m ³	84 755 m ³
2024	56 540 m ³	117 740 m ³	61 200 m ³
2025	51 460 m ³	110 321 m ³	58 861 m ³

Tilikauden tulokset käsittely

Vesihuoltolaitoksen tilikauden tulos on 141 797 € alijäämäinen.

Tilikauden alijäämä esitetään kirjattavaksi taseen tilikauden alijäämätilille.

Vesihuoltolaitoksen organisaatio

Kuhmoisten kunnan vesihuoltolaitoksen vastuuhenkilönä toimii kunnan tekninen johtaja, joka toimii päätösten valmistelijana ja esittelijänä sekä vastaa operatiivisesta toiminnasta. Päivittäisestä toiminnasta vastaa vesihuoltolaitoksen hoitaja, joka valmistelee päätöksentekoon vietäviä asioita sekä ohjaa päivittäistä työskentelyä. Vesihuolto kuuluu teknisen lautakunnan alaisuuteen.

Teknisen lautakunnan jäsenet valtuustokaudelle 2025-2029:

Toimielin	Jäsen	Varajäsen
Tekninen lautakunta	pj. Ville Lehtonen	Erkki Häkkinen
	vpj. Jarmo Rantala	Henna Hellstèn
	Heljä Järvinen	Johanna Lehtonen
	Ulla Salmi	Kari Launonen
	Osmo Puukila	Sampo Keskinen
	Kati Hattunen	Kunnanhallituksen edustaja

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Vesihuoltolaitoksella työskentelee kaksi vakituista työntekijää sekä työnjohtaja.

Tehtävän toiminta-ajatus

Vesihuollon tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsitellä viemäriverkkoon liittyneissä kiinteistöissä syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn.

Jätevedenpuhdistamon toiminta ja tulokset

Yleistä

Jätevedenpuhdistamolla käsitellään Kuhmoisten kunnan toiminta-alueella olevien kiinteistöjen jätevedet sekä toiminta-alueen ulkopuolelta tulevat sako- ja umpikaivolietteet. Jätevedenpuhdistamo on biologis-kemiallinen aktiivilietelaitos, jossa fosforin poistoon käytetään ferrisulfaattia ja pH:n nostoon lipeää sekä selkeyttämisen tehostamiseksi polymeeriä. Alla

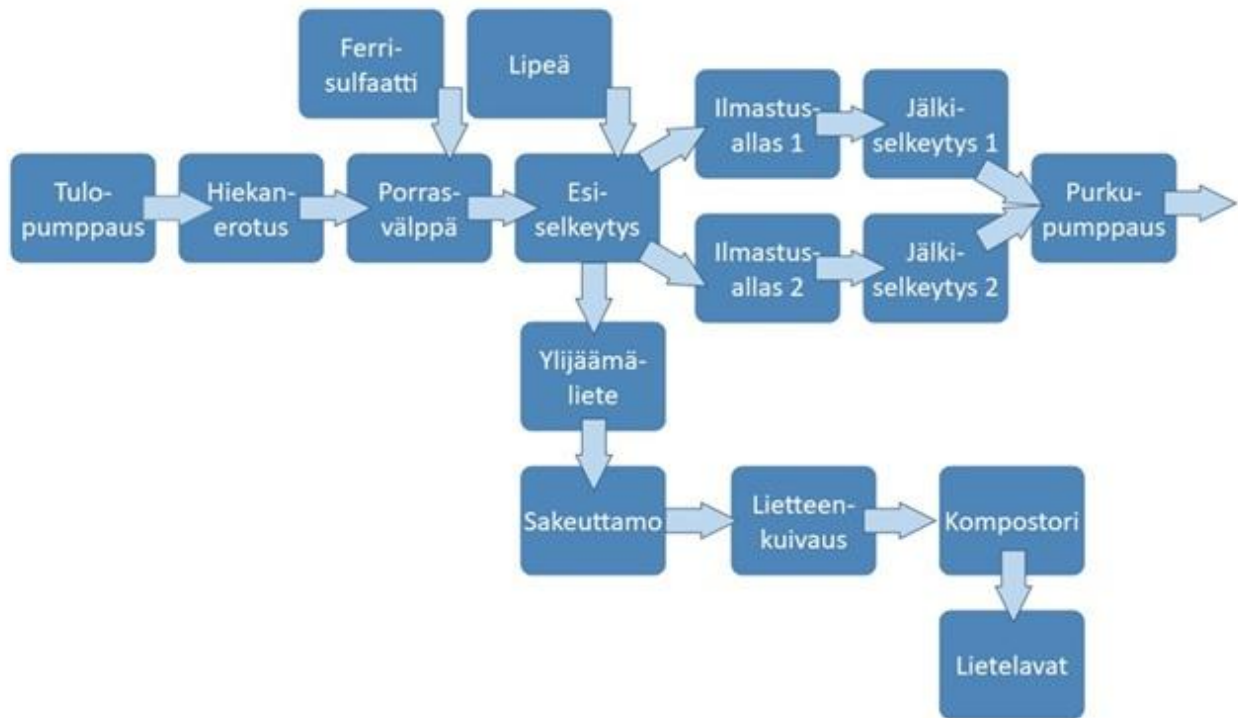
Jätevedenkäsittelyn vaiheet

Esikäsittelyn tarkoituksena on poistaa mekaanisesti erottuvia partikkeleita sekä johtaa laitokselle tuleva jätevesi puhdistusprosessiin tasaisena. Esikäsittelyyn jää jätevedenpuhdistuksen toiminnalle kuulumattomat partikkelit. Esikäsittelyä ovat hiekanerotus, porrasvälppä sekä esiselkeytys.

Biologinen prosessi yksikkö perustuu pieneliöiden eli mikrobien kykyyn hajottaa ja käyttää ravinnokseen jäteveden sisältämää orgaanista ainesta ja ravinteita. Toimiakseen ne tarvitsevat oikeanlaiset olosuhteet orgaanisen aineksen, ravinteiden ja hapen osalta. Ilmastuksella saadaan mikrobeille tarpeellinen happi sekä riittävä sekoitus ilmastusaltaisiin. Biologisen yksikön toimintaa tehostetaan ferrisulfaattilla, joka saostaa fosforia sekä lipeällä, joka nostaa prosessin pH:n arvon biologiselle prosessille sopivalle tasolle.

Jälkiselkeytyksessä prosessista erotellaan puhdistettu jätevesi sekä kiintoaine. Kiintoaine kiertää prosessissa takaisin ilmastukseen, ja se sisältää prosessin kannalta tärkeitä mikrobeja. Lietekierrosta poistetaan säännöllisesti lietettä sakeuttamoon, jolloin ilmastusaltaiden kiintoainepitoisuus saadaan pysymään optimaalisella tasolla. Sakeuttamosta liete pumpataan lietteenkuivaukseen, jonka avulla biologisesta kierrosta saadaan ylimääräistä kiintoainetta poistettua.

Kuva: Jätevedenpuhdistamon prosessi

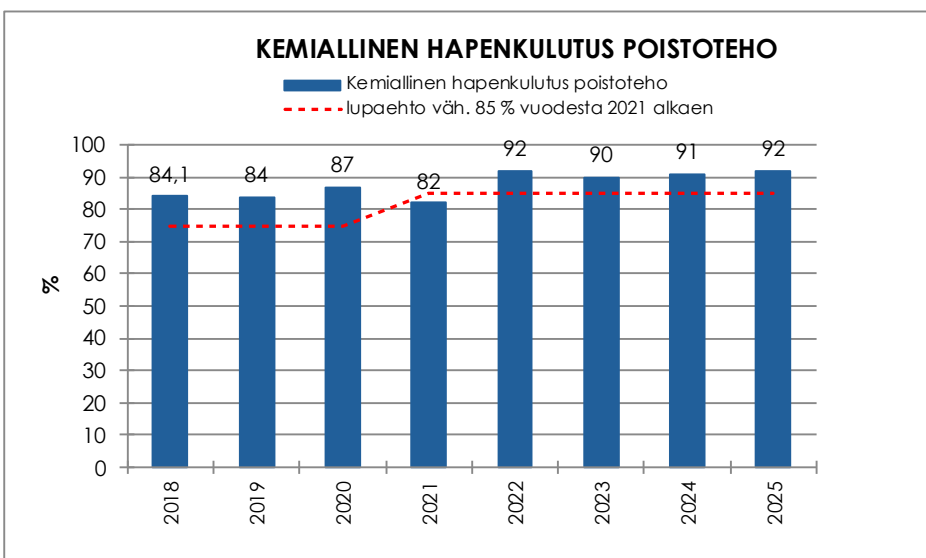
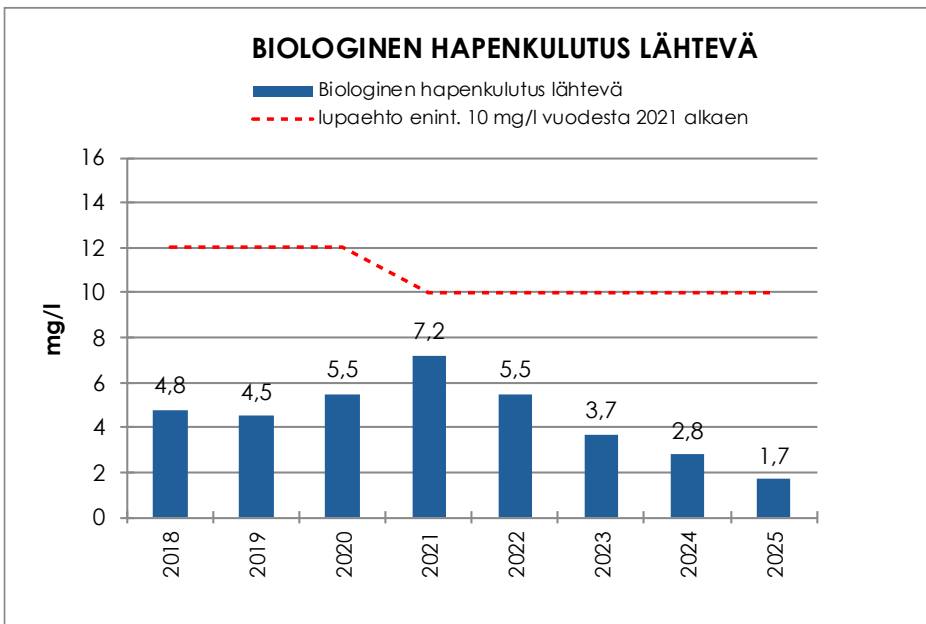
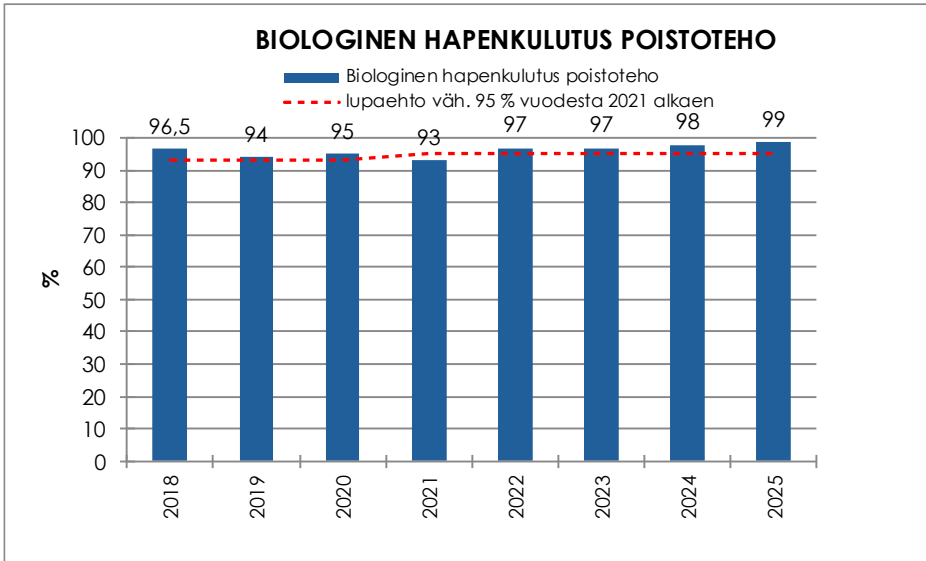

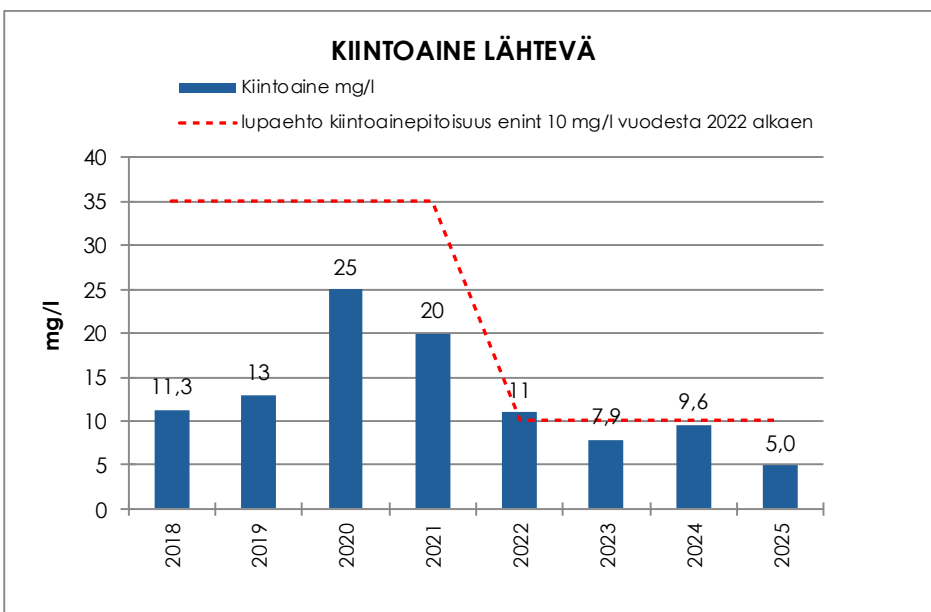
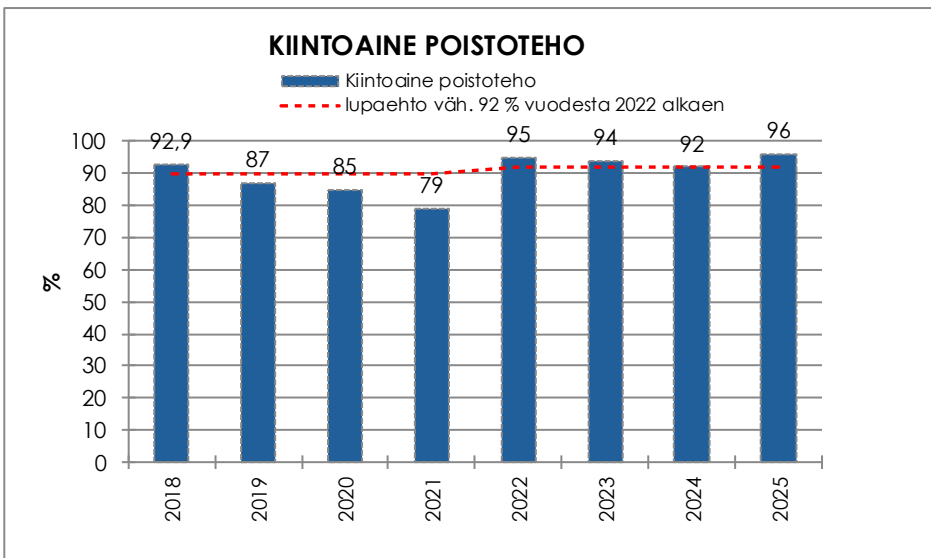
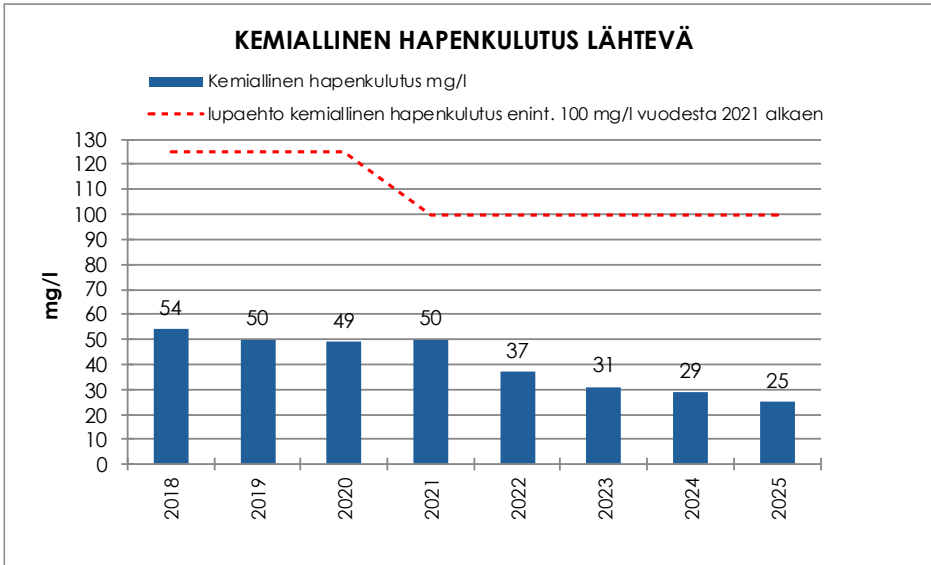
Vuoden 2025 puhdistustulokset

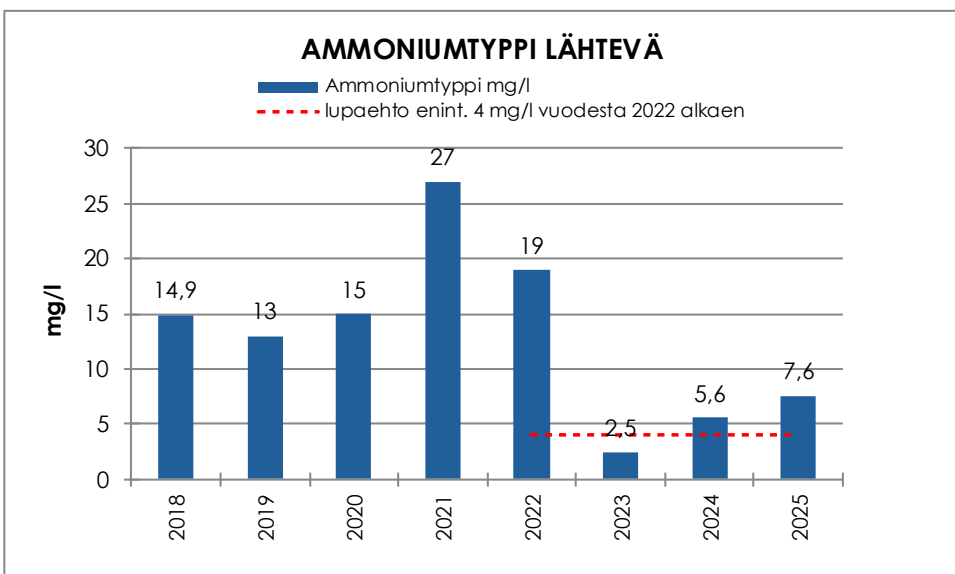
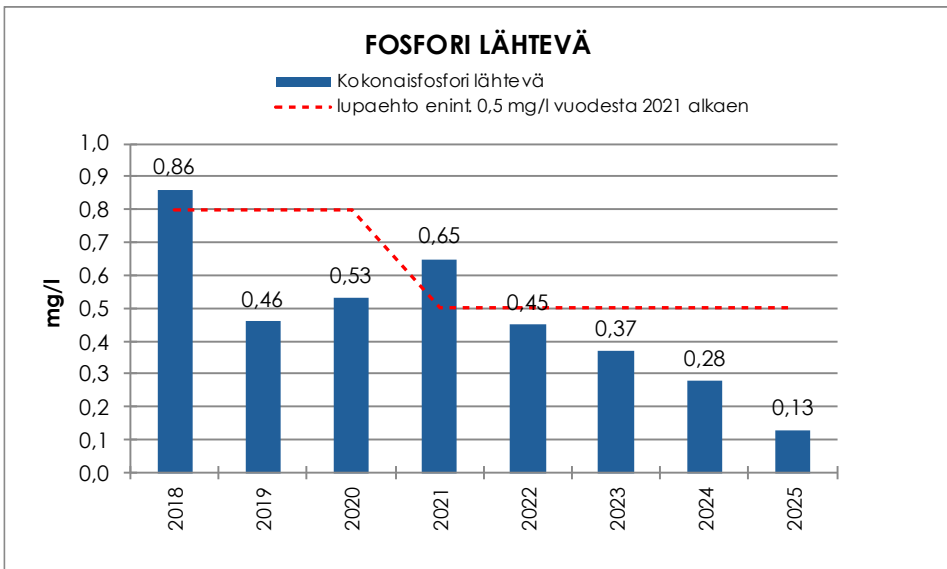
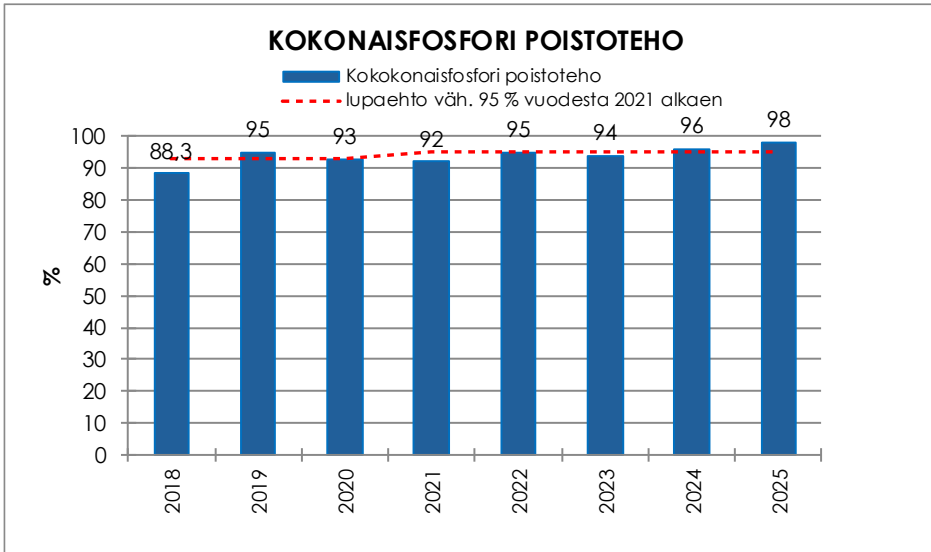
Vuoden 2025 puhdistustuloksissa oli parannettavaa ammoniumtypen osalta lähes koko vuoden osalta. Muilta osin näytteenottojen tulokset ovat olleet lupaehtojen mukaiset. Yhteenvetona lupavaateista ei jääty vuonna 2025 merkittävästi, vaan ylitykset ja alitukset olivat melko lieviä. Käsittelytulos on parantunut edellisvuodesta. Kuhmoisten jätevedenpuhdistamo täytti 2025 Yhdyskuntajätevesiasetuksen 888/2006 vähimmäisvaatimukset.

Puhdistustuloksiin vaikuttavat poikkeamat on raportoitu Pirkanmaan ELY-keskukselle. Vuosiraportointi puhdistamon toiminnasta toimitetaan ympäristöhallinnon YLVA-järjestelmään.

Jätevedenpuhdistamon jaksoraportointi koostuu kolmen kuukauden puhdistustuloksista neljännesvuosittain. Alla esitetyissä kuvaajissa on käytetty vuosiyhteenvedon jaksoista muodostettuja vuosikeskiarvoja verrattuna lupaehtoihin vuodesta 2018 lähtien. Näistä näkee selvästi puhdistamon toiminnan positiivisen kehityksen.

TALOUSVEDEN TOIMINTA JA TULOKSET

Puhtaan veden toimintaa ohjaa Terveydensuojelulaki (763/1994) sekä sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista. Vesihuoltolakiin tuli päivityksiä vuoden 2025 lopulla. Uudistuksilla pyritään varmistamaan vastuullinen vesihuolto ja parantamaan huoltovarmuutta. Vuonna 2023 juomavesidirektiivin päätoimeenpano alkoi, jolloin esimerkiksi talousveden riskinarviointi tulee tehdä ja lisäksi vedenkäyttäjien on saatava aiempaa kattavammin tietoa veden laadusta, hinnasta ja kulutuksesta.

Veden laatua valvottiin vuoden aikana. Verkostoveden laatu pysyi sekä mikrobiologisilta että kemiallisilta ominaisuuksiltaan toimintavuoden aikana hyvänä ja täytti kaikki Sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja- suositukset. Näytteet otettiin laitoksen toimesta ja Eurofins Environment Testing Finland Oy (Lahti) toimesta.

Talousvesiverkostossa oli yksi putkirikko. Talousvesiverkostoa on yhteensä 35,7 kilometriä ja vedenottoa 3 kpl. Verkostossa on yksi ylävesisäiliö.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Laitostoiminnan häiriötön toiminta			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2025	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Vesijohtoputkien saneeraus	1 linja uusittu	Valmiusaste	Valmis
Suunnittelemattomat vesikatkot	Alle 3 kpl/vuosi	-----	Toteutunut
Jätevedenpuhdistamon saneeraus	Ammoniumtyypitason alentaminen ja muut lupamääräykset	Laboratoriotulokset	Projekti etenee. Käsitteilytulos on parantunut edellisvuodesta muiden paitsi ammoniumtypen osalta.

Perustelut: Vesi- ja jätevesihuollon laitteiston päivittäminen ja parantaminen mahdollistavat turvallisen vesihuollon sekä ympäristöluvun vaatimuksen täyttymisen. Vesihuoltolaitoksen työntekijät ovat tälläkin toimialalla keskeisessä asemassa myös pitkällä tähtäimellä.

KÄYTTÖTALOUS

TOIMIALA: Vesihuoltolaitos	Alkuperäinen talousarvio €	Talous- arvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 2025	Poikkeama	Toteu- tuma %
Toimintatulot:						
Myyntitulot	302 750	20 000	322 750	313 492	9 258	97,1 %
Maksutulot	33 000	0	33 000	41 827	-8 827	126,7 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	0	0	0,0 %
tulot yhteensä	335 750	20 000	355 750	355 319	431	99,9 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	-130 090	0	-130 090	-128 005	-2 085	98,4 %
Palvelujen ostot	-141 310	0	-141 310	-134 452	-6 858	95,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-169 410	0	-169 410	-117 173	-52 237	69,2 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %
Vuokramenot	-1 700	0	-1 700	-11 220	9 520	660,0 %
Muut menot	0	0	0	-13 518	13 518	0,0 %
menot yhteensä	-442 510	0	-442 510	-404 368	-38 142	91,4 %
TOIMINTAKATE (netto)	-106 760	20 000	-86 760	-49 049	-37 711	56,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot ja muut rah.tuotot	0	0	0	-44	44	0,0 %
Korvaus jäännöspääomasta	0	0	0	-6 870	6 870	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-6 914	6 914	0,0 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	-181 000	0	-181 000	-112 019	-68 981	61,9 %
Tulot sisäiset	62 750	0	62 750	44 390	18 360	70,7 %
Menot sisäiset	-15 116	0	-15 116	-18 205	3 089	120,4 %
KOKONAISTULOT	398 500	20 000	418 500	399 709	18 835	95,5 %
KOKONAISMENOT	-638 626	0	-638 626	-541 506	-97 121	84,8 %
NETTO KUSTANNUS	-240 126	20 000	-220 126	-141 797	-78 330	64,4 %
Vakituinen henkilöstö						

INVESTOINNIT V. 2025		TA+muutos		Toteutunut	Toteutunut	Tot.
Investointihanke	Hanke €	Valtuuston sitovuustaso		31.12.2025	31.12.2025	%
		Menot €	Tulot €	Menot €	Tulot €	Menot
Investoinnit vesihuoltolaitokseen:						
Vesi- ja viemäriverkostot	40 000 €	0		54 978,06 €		137,4 %
Vesihuolto- ja viemäriinjojen dokumentointi	10 000 €	0		0,00 €		0,0 %
JVP:n saneeraus	335 000 €	0		376 916,20 €		112,5 %
Satamarinteen vesi- ja jätehuolto	90 000 €	0		85 488,00 €		95,0 %
Vedenottamot ja laitteistot, puhdas vesi	30 000 €	0		14 466,70 €		48,2 %
Laitostoiminnan tutkimus- ja projektityöt	20 000 €	0		0,00 €		0,0 %
Investoinnit vesihuoltolaitokseen yhteensä	525 000 €	525 000 €		531 848,96 €		101,3 %

TULOSLASKELMAT
TALOUSARVION TOTEUTUMI-
NEN

(ulkoiset ja sisäiset)

VESIHUOLTOLAITOS

	Alkuper.	Talousar-	Talousarvio	Toteu-	Poik-
TULOSLASKELMA	talousarvio	vio	muutosten	tuma	keama
		muutok-	jälkeen	31.12.2025	
		set			
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	302 750,00	20 000	322 750	313 492,10	9 257,90
Myyntituotot, sis.	62 750,00	0	62 750	44 390,29	18 359,71
Liittymismaksut ulk.	33 000,00	0	33 000	41 826,92	-8 826,92
Liittymismaksut sis.	0,00	0	0	0,00	0,00
	398 500,00	20 000	418 500	399 709,31	18 790,69
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00		0	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-174 410,00	0	-174 410,00	-120 629,89	-53 780,11
Palvelujen ostot	-149 334,00	0	-149 334,00	-147 112,26	-2 221,74
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-109 412,00	0	-109 412,00	-107 052,44	-2 359,56
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-17 230,35	0	-17 230,35	-17 469,89	239,54
Muut henkilösivukulut	-3 448,12	0	-3 448,12	-3 482,71	34,59
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-181 000,00	0	-181 000,00	-112 019,05	-68 980,95
Liiketoiminnan muut kulut	-3 792,00	0	-3 792,00	-26 825,56	23 033,56
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-240 126,47	20 000	-220 126,47	-134 882,49	-85 243,98
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,00	0	0,00	28,44	-28,44
Muut kulut	0,00	0	0,00	-72,71	72,71
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0	0,00	-6 869,89	6 869,89
Tilikauden tulos	-240 126,47	20 000	-220 126,47	-141 796,65	-78 329,82

TULOSLASKELMA VERTAILU

VESIHUOLTOLAITOS TULOSLASKELMA

(ulkoiset ja sisäiset)	Tilivuosi 2025	Tilivuosi 2024
LIIKEVAIHTO		
Myyntituotot, ulk.	313 492,10	316 841,82
Myyntituotot, sis.	44 390,29	44 369,31
Maksutuotot	41 826,92	25 013,46
	399 709,31	386 224,59
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	830,25
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-120 629,89	-138 957,80
Palvelujen ostot	-147 112,26	-125 340,08
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-107 052,44	-93 771,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-17 469,89	-15 433,40
Muut henkilösivukulut	-3 482,71	-3 062,96
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-112 019,05	-99 472,17
Liiketoiminnan muut kulut	-26 825,56	-12 014,56
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-134 882,49	-100 997,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	28,44	0,00
Muut kulut	-72,71	-280,96
Korvaus jäännöspääomasta	-6 869,89	-6 869,89
Tilikauden tulos	-141 796,65	-108 148,06
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-141 796,65	-108 148,06
Tuloslaskelman tunnusluvut:		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-13,2	-8,9
Voitto, %	-35,5	-28,0

VESIHUOLTOLAITOS TULOSLASKELMA**(ulkoinen)****Tilivuosi
2025****Tilivuosi
2024****LIKEVAIHTO**

Myyntituotot, ulk.	313 492,10	316 841,82
Maksutuotot	41 826,92	25 013,46
	355 319,02	341 855,28
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	830,25
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-117 173,35	-135 546,29
Palvelujen ostot	-134 452,27	-122 888,72
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-107 052,44	-93 771,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-17 469,89	-15 433,40
Muut henkilösivukulut	-3 482,71	-3 062,96
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-112 019,05	-99 472,17
Liiketoiminnan muut kulut	-24 737,56	-9 926,56
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-161 068,25	-137 415,65
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	28,44	0,00
Muut kulut	-72,71	-280,96
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-161 112,52	-137 696,61
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-161 112,52	-137 696,61

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %	-15,3	-11,3
Voitto, %	-45,3	-40,3

**VESIHUOLTOLAITOS RAHOITUSLAS-
KELMA**
Toteuminen

	Alkuper. talous- arvio	Talous- arvio muutok- set	Talous- arvio muutos- ten jälkeen	Toteu- tuma 31.12.202 5	Poik- keama summa
	€			€	€
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-240 126	20000	-220 126	882,49	243,98
Poistot ja arvonalentumiset	181 000		181 000	112	68
Rahoitustuotot ja -kulut	0		0	-6 914,16	6 914,16
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	0	
Tuloverot				0	
Toiminnan rahavirta	-59 126	20 000	-39 126	-29 777,60	-9 348,87
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-525 000		-525 000	848,96	6 848,96
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0			0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutus- tulot	0			0,00	0,00
Investoinnit netto	-525 000	0	-525 000	848,96	6 848,96
Toiminnan ja investointien rahavirta	-584 126	20 000	-564 126	-561 626,56	-2 499,91
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset				0,00	
Lainakannan muutokset				0,00	
Oman pääoman muutokset				0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos				10 155,50	
Korottomien velkojen muutos				551	
Muut maksuvalmiuden muutokset				471,06	
				561	
Rahoituksen rahavirta				626,56	
Rahavarojen muutos				0,00	
Kassavarojen muutos				0,00	
Kassavarat 31.12.				0,00	
Kassavarat 1.1.				0,00	

Rahoituslaskelman vertailu

**VESIHUOLTOLAITOS RAHOITUSLAS-
KELMA**

	Tilivuosi 2025	Tilivuosi 2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-134 882,49	-100 997,21
Poistot ja arvonalentumiset	112 019,05	99 472,17
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 914,16	-7 150,85
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tuloverot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta	-29 777,60	-8 675,89
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-531 848,96	-289 354,63
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	0,00	0,00
Investoinnit netto	-531 848,96	-289 354,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-561 626,56	-298 030,52
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	10 155,50	76 438,70
Korottomien velkojen muutos	551 471,06	153 355,90
Muut maksuvalmiuden muutokset	561 626,56	229 794,60
Rahoituksen rahavirta	561 626,56	229 794,60
Rahavarojen muutos	0,00	-68 235,92
Kassavarojen muutos	0,00	68 235,92
Kassavarat 31.12.	0,00	0,00
Kassavarat 1.1.	0,00	-68 235,92

VESIHUOLTOLAITOS

	31.12.2025	31.12.2024
	Tilinpäätös	Tilinpäätös
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet	14 282,16	14 282,16
Rakennukset	518 456,34	554 341,19
Vesi- ja viemäriverkostot	1 696 570,05	1 227 987,15
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet *)	23 784,03	32 212,31
Koneet ja kalusto	14 764,94	19 204,80
Keskeneräiset	0,00	0,00
Liittymismaksusaamiset	10 150,00	10 150,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 278 007,52	1 858 177,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Myyntisaamiset	41 784,07	132 541,22
Myyntisaamiset, sisäiset	238 641,88	149 105,86
Muut saamiset	-6 499,05	2 435,32
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	273 926,90	284 082,40
VASTAAVAA	2 551 934,42	2 142 260,01
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 327 953,25	2 327 953,25
Edellisten tilikausien alijäämä	-1 111 426,55	-1 003 278,49
Tilikauden ylijäämä	-141 796,65	-108 148,06
OMA PÄÄOMA	1 074 730,05	1 216 526,70
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	37 590,56	58 968,21
Ostovelat, sisäiset	1 420 880,07	851 470,04
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	18 733,74	15 295,06
VIERAS PÄÄOMA	1 477 204,37	925 733,31
VASTATTAVAA	2 551 934,42	2 142 260,01
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT		

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liite 1:

tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta);

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Investointien kirjauksissa pysyviin vastaaviin on pienhankintarajana käytetty kunnanvaltuuston vahvistamaa alarajaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman ja poistoaikoja on tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.12.2016 § 50 perustanut kuntaan Vesihuoltolaitoksen taseyksikön 1.1.2016 alkaen. Vertailut on nyt tehty edelliseen vesihuoltolaitoksen tilinpäätökseen.

Liite 6:

Toimintatuottojen erittely tehtäväkokonaisuuksiin

Toimintatuotot		
	2025	2024
Laskutetut vesimaksut (ulkoiset)	145 059	157 055
Laskutetut jätevesimaksut (ulkoiset)	163 422	154 262
Laskutetut vesimaksut (sisäiset)	22 212	28 708
Laskutetut jätevesimaksut (sisäiset)	22 178	15 663
Liittymismaksut (ulkoiset)	5 011	5 760
Liittymismaksut (sisäiset)		
Muut tuotot	41 827	25 607
Toimintatuotot yhteensä	399 709	387 055

Liite 11:

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

(KPA 2:3.1 3-kohta)

Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden poistosuunnitelma	1.1.2009 -	
(Pienhankintaraja 10 000 €)	31.12.2012	1.1.2013 alkaen
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 v.
Aineettomat oikeudet		5 v.
Liikearvo		2 v.
Muut pitkävaikutteiset menot		
- Atk-ohjelmat	4 v.	2 v.
- Muut	4 v.	2 v.
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 v. tasapoisto	20 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Vesi- ja viemäriverkosto	35 v. tasapoisto	30 v. tasapoisto
Sähkö-, vesi-, yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	15 v. tasapoisto	10 v. tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet, rake	12 v. tasapoisto	10 v. tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	7 v. tasapoisto	4 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	7 v. tasapoisto	5 v. tasapoisto
Muut raskaat työkoneet		10 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet		5 v. tasapoisto
Atk-laitteet	4 v. tasapoisto	3 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	4 v. tasapoisto	3 v. tasapoisto
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa

Liite 19:

Tiedot pysyvistä vastaavista
tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	Yhteensä
	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskener.		
Poistamaton hankintameno 1.1.	14 282,16	554 341,19	1 260 199,46	19 204,80	0,00	1 848 027,61	1 848 027,61
Lisäykset tilikauden aikana			531 848,96			531 848,96	531 848,96
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana						0,00	0,00
Siirrot erien välillä						0,01	0,01
Tilikauden poisto		-35 884,85	-71 694,34	-4 439,86		-112 019,05	-112 019,05
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 282,16	518 456,34	1 720 354,08	14 764,94	0,00	2 267 857,52	2 267 857,52
Arvonkorotukset						0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 282,16	518 456,34	1 720 354,08	14 764,94	0,00	2 267 857,52	2 267 857,52

Sijoitukset/Liittymismaksusaamiset

10 150,00

kaikki yhteensä

2 278
007,52

Liite 24:

Saamisiin sisältyvät olennaiset erät

Saamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2025	2024
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	41 784	132 541
Myyntisaamiset, sisäiset	238 642	149 106
Alv- saaminen	-6 499	2 435
Muut siirtosaamiset		0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	273 927	284 082

Liite 25:

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden

erien välillä tilikauden aikana (KPA 2:5.1 § 1-kohta)

Oman pääoman erittely		
	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	2 327 953	2 327 953
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	2 327 953	2 327 953
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-1 111 426	-1 003 278
Siirto rahastoon		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-1 111 426	-1 003 278
Tilikauden yli-/alijäämä	-141 797	-108 148
Oma pääoma yhteensä	1 074 731	1 216 527

Liite 32:

Lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2025	2024
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	37 591	58 968
Ostovelat, sisäiset	1 420 880	851 471
Tilitettävä arvonnalisävero		0
Muut velat		0
Siirtovelat	18 734	15 295
Lyhytaikaiset velat yhteensä	1 477 204	925 734

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen allekirjoituksetKuhmoinen 17. 3. 2026Virve Toukola
tekninen johtajaVille Lehtonen
teknisen lautakunnan
puheenjohtaja

Tilikaudella käytetyt tilikirjat, tosittelajit ja tositenumerot

KÄYTETYT TOSITELAJIT		KÄYTETYT TOSITENUMEROT		
001	Muistiotositteet	900000	-	900432
002	Tilinavaus	9900		9902
009	Käyttöomaisuustositteet	700000		700026
010	Tiliotekirjaukset	1	-	540
020	Myyntireskontran suoritukset	400000	-	400768
040	Ostolaskujen suoritukset	250000	-	250321
301	Palkat	600000	-	600110
302	Populuis matkalaskut	32000	-	32025
420	Ostolaskut	60001	-	64731
605	YL/Asuinhuoneiston vuokrat	10000	-	10672
611	YL/Teollisuusvuokrat	11000		11178
612	YL/Muut vuokrat	12000	-	12320
614	YL/Antolainat	14000	-	14005
616	YL/Sekalaiset laskut/hallinto	20000	-	20636
642	Vesi- ja jätevesilaskutus	14500	-	16290
645	Kaukolämpölaskutus	17000	-	17104
654	Päivähoitomaksut	18000	-	18307

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA SIDOTUSSA TASEKIRJASSA

Toimintakertomus

Toteutumisvertailu

Kunnan ja konsernin

- tuloslaskelma
- rahoituslaskelma
- tase

Kunnan ja konsernin liitetiedot

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Laskennallisesti eriytetyn kaukolämpöverkon tilinpäätös

Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

KÄYTETYT TOSITELAJIT	KÄYTETYT TOSITENUMEROT
OR Ostolaskut	1 - 17190
MY Myyntilaskut	10000 - 36138

T1 Tiliotetositteet	30000 - 31528
PA Palkkatositteet	50000 - 50061
MU Muut tositteet	60000 - 60303

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kuhmoisissa 30.03.2026

Pekka Pitkäranta

Kati Hattunen

Jarmo Rantala

Kari Paajanen

Johanna Peltonen

Ulla Salmi

Juha Simola

Sanna Luukkanen, va. kunnanjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään toimintakertomuksen.

Kuhmoisissa ____ / ____ 2026

Revisium Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ville Valkonen
Tilintarkastaja, HT, JHT

Muut liitteet

Liite 1. Henkilöstötilinpäätös

Kuhmoisten kunnan henkilöstö 31.12.2025

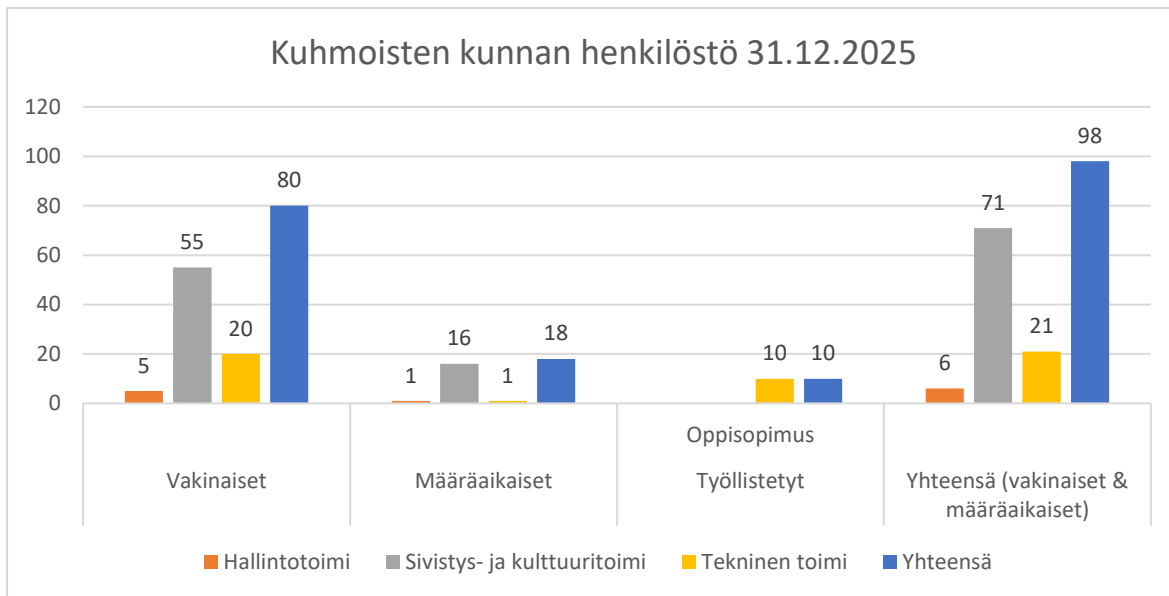
Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Hallintotoimi	5	1	6
Sivistys- ja kulttuuritoimi	55	16	71
Tekninen toimi	20	1	21
Yhteensä	80	18	98

Oppisopimus:

Ruoka- ja siivouspalvelut

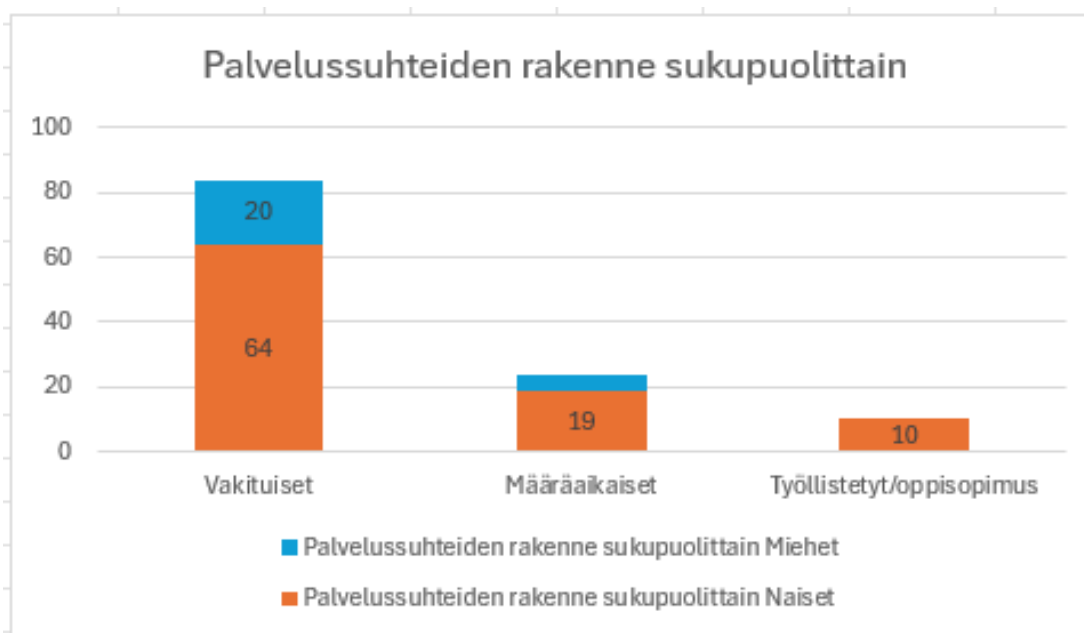
10

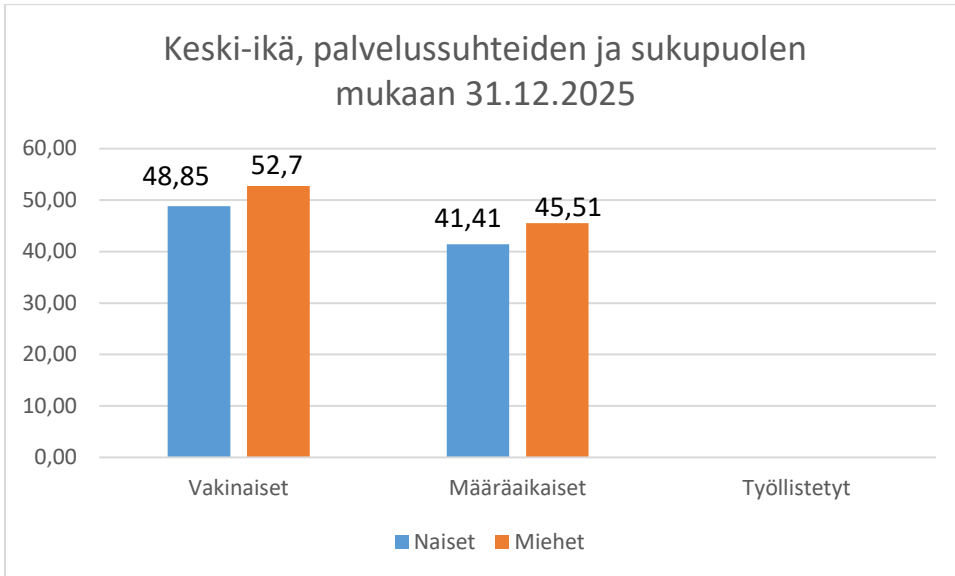
31.12.2025 Henkilömäärä 98, (Palvelussuhteita 108), (henkilöstömäärään ei sisälly 1 siviilipalvelusmies)

Vakituisten rakenne:	80 henkilöä, palvelussuhteita 84, joista osa-aikaisia palvelussuhteita 18 sivuvirkoja 3	
Työllistetyt/oppisopimus:	Palkkatukilaisia 0 henkilöä, oppisopimussuhteessa 10	
Määräaikaisten rakenne:	18 henkilöä (palvelussuhteita 24, joista osa-aikaisia 9, sivuvirkoja 6, 4:llä henkilöllä myös vakituinen palvelussuhde)	
Mahdollinen eläkelöityminen:	Vuonna 2026 68-vuotta täyttäviä 1 henkilö (synt.vuosi 1958)	
	Vuonna 2026 67-vuotta täyttäviä 1 henkilö (synt.vuosi 1959)	
	Vuonna 2026 66-vuotta täyttäviä 1 henkilö (synt.vuosi 1960)	
	Vuonna 2026 65-vuotta täyttäviä 6 henkilöä (synt.vuosi 1961)	
	Vuonna 2026 64-vuotta täyttäviä 2 henkilöä (synt.vuosi 1962)	
	Vuonna 2026 63-vuotta täyttäviä 5 henkilöä (synt.vuosi 1963)	
	Vuonna 2026 61-vuotta täyttäviä 2 henkilöä (synt.vuosi 1965)	
	Vuonna 2026 60-vuotta täyttäviä 2 henkilöä (synt.vuosi 1966)	

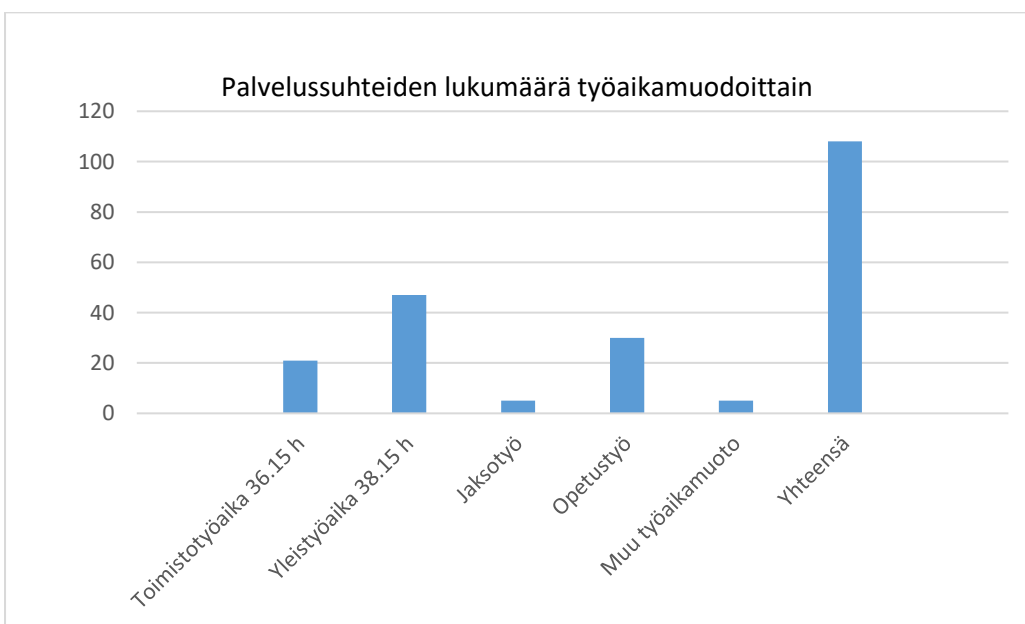
Palvelussuhteiden rakenne sukupuolittain			
	Naiset	Miehet	
Vakituiset	64	20	
Määräaikaiset	19	5	
Työllistetyt/oppisopimus	10	0	
Keski-ikä, palvelussuhteiden ja sukupuolen mukaan 31.12.2025		Naiset	Miehet
	Vakinaiset	48,85	52,73
	Määräaikaiset	41,41	45,51
	Työllistetyt/oppisopimus	-	-
Keski-ikä koko henkilöstö 48,15		48,44	

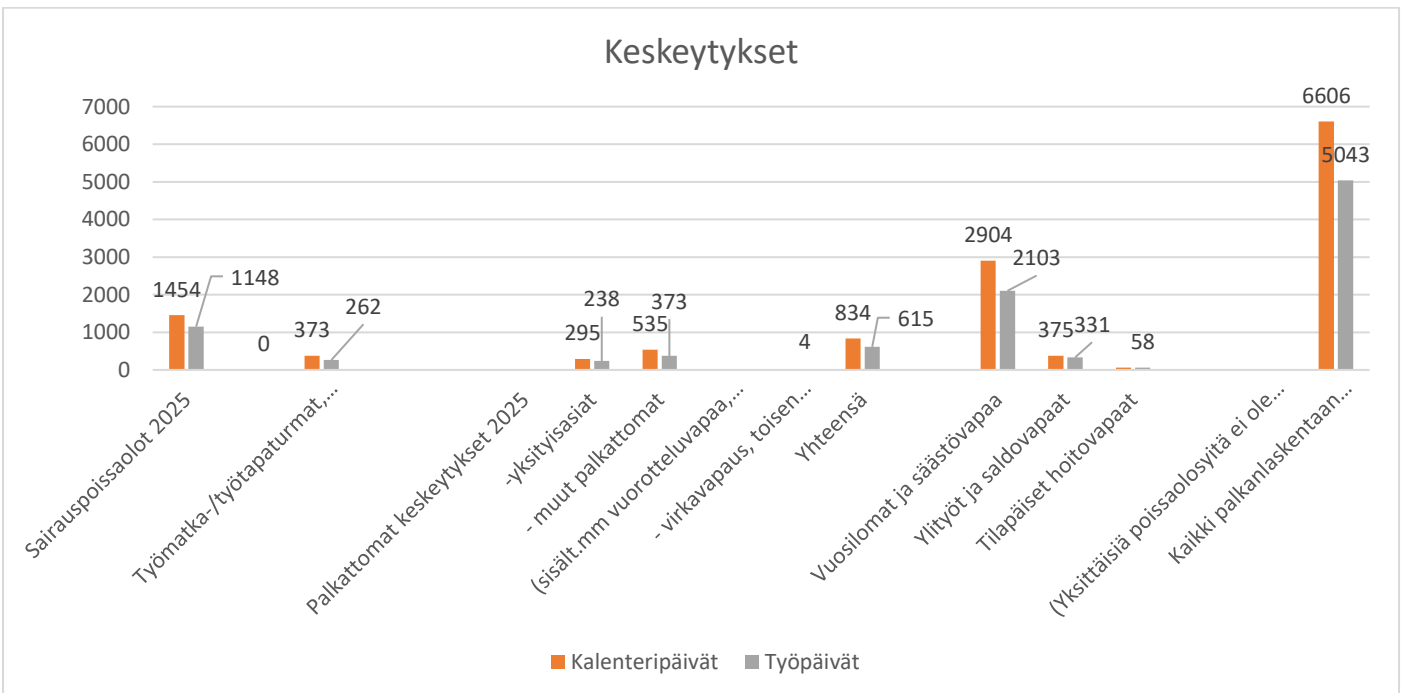
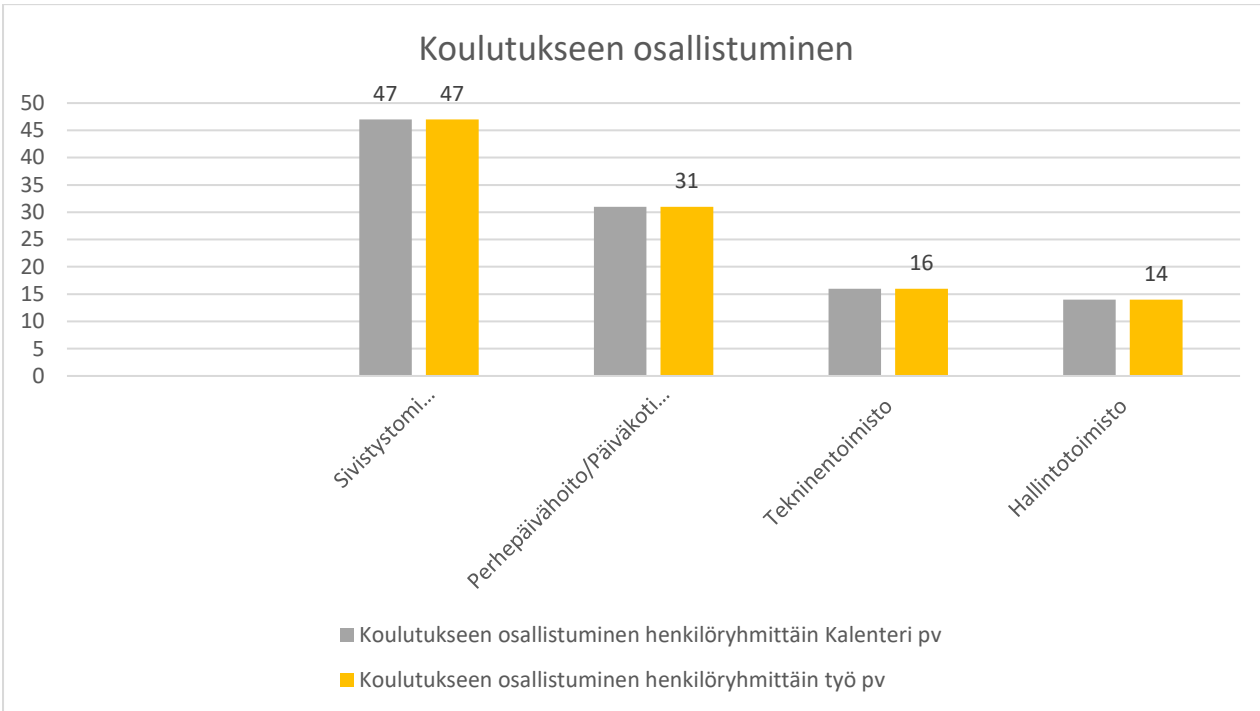

Palvelussuhteiden lukumäärä työaikamuodoittain 31.12.2025

Toimistotyöaika 36.15 h	21
Yleistyöaika 38.15 h	47
Jaksotyö	5
Opetustyö	30
Muu työaikamuoto	5
Yhteensä	108

KESKEYTYKSET 1.1.-31.12.2025			
Koulutukseen osallistuminen henkilöryhmittäin			
Työyksikkö		Kalenteri pv	työ pv
Sivistystomi (hallinto+opetus+ruokahuolto)		47	47
Perhepäivähoito/Päiväkoti Saukontassu		31	31
Tekninentoimisto		16	16
Hallintotoimisto		14	14
Yhteensä koulutukseen osallistumispäivät		108	109
Osapäivän tuntikoulutuksia oli yhteensä	sivistystoimi	33,5 tuntia	
Työtehtävä/virkamatkat		200	186
Oppisopimuskoulutuksessa 2025 aikana 10 henkilöä			
Opintovapaalla 0 hlö		0	0
Sairauspoissaolot 2025		1454	1148
Työmatka-/työtapaturmat, josta poissaoloa	6 kpl vuonna 2025	373	262
Palkattomat keskeytykset 2025			
-yksityisasiat		295	238
- muut palkattomat		535	373
(sisält.mm vuorotteluvapaa, hoitovapaat,virkavapudet)			
- virkavapaus, toisen työnantajan palveluksessa		4	4
Yhteensä		834	615
Vuosilomat ja säästövapaa		2904	2103
Ylityöt ja saldovapaat		375	331
Tilapäiset hoitovapaat		58	58
(Yksittäisiä poissaolosyitä ei ole lueteltu yllä)			
Kaikki palkanlaskentaan ilmoitetut poissaolot yhteensä:		6606	5043 (sisältää yllämainitut keskeytykset)

Liite 2. Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n tilinpäätös

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy
Tilikausi 1.1.2025 - 31.12.2025

3

Tulevaisuuden näkymät, toimintaympäristö ja riskien hallinta

Edellisten vuosien aikaisten energioiden hintojen epävarmuus on hieman rauhoittunut ja laskeneet. Alentuneet hinnat eivät kuitenkaan ole palanneet aikaisemmille tasoilleen. Korkealle jääneet hinnat ja nousut arvonnalisävero aiheuttavat painetta kaikkiin kiinteistönpidon kuluihin. Yhtiön rahoitus nojaa paljolti rahoituslaitosten lainoihin, korkojen maltillinen taso olisi eduksi taloudelle. Tilikaudella omistaja antoi yhtiölle ramonttilainaa. Lisäksi taloutta rasittaa myös 2 %:n takausprovisio. Viitekorkoina käytetyt 12 ja 6 kk:n euriborit lähtivät maltilliseen laskuun, mutta rauhattomuutta esiintyy. Taloussellisen riskin hallitsemisen kannalta on tärkeää hoitaa rakennuskantaa huolellisesti ja riittävästi sekä toteuttaa peruskorjaukset ja vuosittaiset vuosikorjaukset niille parhaaseen ja oikeaan aikaan. Hoito- ja huoltokustannukset aiheuttavat usein runsaasti kustannuksia vaikuttaen siten vuokratasoon. Toiminnassaan yhtiö on huomionnut tulevaisuuden haasteet sekä remonteissa energian säästöhyödyn. Yhtiölle siirtyneet Rekolantie 3 - 7:n Iltaruskon asunnot ovat aiheuttaneet huolta rakennusten ja niiden teknisten kiinteistöjärjestelmien yleisestä huonosta kunnosta. Rakennuksiin tehtiin jo alkuunsa useita kunnostuksia energiaa säästävillä toimilla, mutta lämmön ja käyttöveden kulutuksen osalla on iso huoli. Hyvä kiinteistönpito vaatii yhtiön hoitamaan ja arvioimaan omaisuuden kuntoa siten, ettei arvaamattomia ja suuria kustannuksia aiheuttavia tapahtumia tulisi, eikä myöskään suurta korjausvelkaa pääse kertymään.

Omaisuus on vakuutettu riittävillä omaisuusvakuutuksilla ja vastuuvakuutuksilla. Yhtiön palkattu henkilöstö on vakuutettu lakisääteillä vakuutuksilla, hallinto vastuu- sekä oikeusturvalla. Kaikissa asunnoissa on palovarointimet, jotka toimii 10 vuoden akulla, joita on testattava kuukausittain. Palosammuttimia on riittävästi rakennusten ulkoseinillä, roskakatoksissa ja porrashuoneissa.

Yhtiön hallinnollista toimintaa suorittamaan on palkattu osa-aikainen toimistohenkilöstö. Henkilöstö on ammattitaitoinen. Toimitusjohtaja vastaa taloushallinnosta ja teknisistä asioista tekninen isännöitsijä. Kiinteistöhoito ja talviajan ulkopuhtaanapito on ostopalveluina luotettavilta paikallisilta urakoitsijoilta. Yhtiön talouden peruspilarina ovat vuokratuotot, ja asuntosiihteeri on pätevä työssään vuokratuottojen saamisessa täysimääräisinä. Yhteiskunnan taloustilanne on heikohko ja asukkaiden etuudet pienenevät, Sosiaaliturva on melko hyvin auttanut heikossa asemassa olevia, eikä yhtiö asukkaita taivasalle laita. Luottotappioiksi ei ole nyt tarvinnut kirjata, vaikka rästin saanti on ollut epävarmaa tai on perinnässä.

Taloudellinen tilanne

Taloudellista tilannetta ei kovin parantanut vuokrien maltillinen korotus ja kylläkin lisääntyneet asukkaat Omistajan myöntämä laina remonteihin toi ison helpotuksen, johtuihan suuret kulut osakehuoneistoista. Puistotie 4 A 3 rakennustyöstä aktivoitiin taseeseen 48 991,11 euroa, tasearvo nyt 89 427,19 euroa. Kiinteistöjen ja huoneistojen korjauksiin käytettiin lisäksi yhteensä 74 300,84 euroa. Valokuidun vuosittaiset kalliit kustannukset näkyvät ovat nyt kokonaisuudessaan, jotka ovat todella kalliit. Liikevaihto nousi 593 566,39 euroon ja muita tuottoja kirjattiin luottotappioista ja koroista 4 633,16 euroa. Henkilöstökuluissa oli suuri muutos, kun toimitusjohtajan palkkio muutettiin henkilökohtaiseksi palkaksi. Henkilöstökulut oli 59 574,12 euroa. Hallinnon osalle jäi tilintarkastus ja toimistovuokra 6 952,76 euroa. korkokuluja maksettiin 70 108,67 euroa, poistoja kirjattiin 91 454,15 euroa poistoprosenttien mukaan. Lainoja lyhennettiin 141 898,22 euroa ohjelmien mukaan. Kuhmoisten kunnalta nostettiin 100 000 euroa. Kuntarahoituksen 500 000 euron yritystodistusten limiitistä oli käytössä vuoden lopussa 450 000 euroa. Kauden lopussa keskustan asunoiden käyttöaste oli noin 83 %; Orivedentiellä 100 % ja Ruolahdella 0 % Käyttöasteessa huomioitu, että Orivedentieltä poistettiin 3 ja Ruolahdelta 6 sekä Rekolantieltä 6 asuntoa. Tasearvojen alaskirjaukset aiheuttivat tilikauden tulokseen runsaan alijäämän.

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy
Tilikausi 1.1.2025 - 31.12.2025

Hallinto ja henkilöstö

Yhtiökokous

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n yhtiökokous pidettiin 28.8.2025

Hallitus

Yhtiökokouksen valitsema	
Paajanen Kari, hallituksen puheenjohtaja	1.1.2025 - 31.12.2025
Sarvala Silmu, jäsen	1.1.2025 - 31.12.2025
Aittolahti Lea, jäsen	1.1.2024 - 28.8.2026
Toukola Virve, jäsen	1.1.2025 - 31.12.2025
Nurminen Pasi	28.8.2025-31.12.2025
Sanna Luukkanen, varajäsen	1.1.2025 - 31.12.2025

Toimitusjohtaja

Peltonen Alli	1.1.2024 - 31.12.2024
---------------	-----------------------

Tilintarkastus

Revisium Oy	1.1.2025 - 31.12.2025
Päävastuullinen Ville Valkonen, HT, JHT	
Päävastuullinen Jaakko Rönkkö, KHT, JHT	
Varatilintarkastaja Mikko Lilja, KHT, JHT	

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		<u>2025</u>	
Hallinto	vakituiset osa-aikaiset	2	henkilöä
Toimistotyöt	vakituiset osa-aikaiset	2	henkilöä
Tekninen isännöintityö	vakituiset osa-aikaiset	1	henkilöä
Kiinteistöhoito ja siivous	vakituiset osa-aikaiset	1	henkilöä

Kiinteistöhoito ostosopimuksella paikkakuntalaisilta toimijoilta.

Konserniohje ja omistajan ohjaus

Omistaja antaa omistajaohjausta konserniohjeen mukaisesti. Kunnanhallitus esittää yhtiön hallitukseen valittavia henkilöitä. Kuluneella kaudella omistajaohjaus koski yhtiön hallinnon järjestämistä ja yhtiön omistamien kiinteistöjen ja asuntojen lukumäärien suhteuttamista tarpeeseen ja käyttöasteeseen.

Yhtiö laatii neljännesvuosittain tilikausien osavuosisikatsaukset ja esittää konsernijohtolle.

Yhtiön tulee saattaa omistajan tietoa tulevista tapahtumista ja hankkia suostumus suurien päätöksiensä toimista, varmistaen yhtiön toiminnalle omistajan edustajan hyväksynnän.

Konserniohjeen mukaisesti kunnan hallitus on esittänyt yhtiön hallituksen jäsenet.

Tilikauden 1.1.2025 - 31.12.2025 taseen osoittaman voiton / tappion kirjaaminen

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 184 576,94 euroa merkitään taseessa yhtiön vapaan oman pääoman vähennykseksi. Edelleen hallitus esittää, että osinkoa ei jaeta.

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy
Tilikausi 1.1.2025 - 31.12.2025

5

Talousarviovertailu

Talousarvion mukaan vuokria korotettiin tilikaudelle 1,5 - 4 %, kohdekohtaisesti

Tuloslaskelma	1.1.2025 - 31.12.2025	1.1.2025 - 31.12.2025
	kuluva tilikausi	talousarvio
Liikevaihto		
Vuokrat	545 407,54	640 000,00
Käyttökorvaukset	48 158,85	57 700,00
Liikevaihto yhteensä	593 566,39	697 700,00
Liiketoiminnan muut tuotot	4 633,16	
	598 199,55	
Henkilöstökulut		
Palkat	-52 189,44	-37 200,00
Eläkekulut	-4 957,56	-7 500,00
Muut henkilösivukulut	-2 427,12	-2 000,00
	-59 574,12	-46 700,00
Poistot ja alaskirjaukset rakennuksista	-211 016,87	
Poisto kalustosta	-549,55	
	-211 566,42	-94 700,00
Muut kiinteistön hoitokulut		
Hallinto, tilintarkastus, toim.vuokra omistajalle	-6 952,76	-25 000,00
Käyttö- ja huoltokulut	-20 999,79	-20 000,00
Ulkoalueiden hoito	-25 960,64	-22 000,00
Siivouspalvelut ja -tarvikkeet	-7 929,08	-6 500,00
Lämmitys	-136 420,99	-150 000,00
Vesi ja jätevesi	-42 995,48	-50 000,00
Kiinteistösähkö	-27 657,33	-25 000,00
Tietoliikennemaksut	-24 514,57	-26 670,00
Jätehuolto	-18 437,22	-16 000,00
Kiinteistövakuutukset	-21 161,91	-19 000,00
Kiinteistövero	-20 640,59	-21 000,00
Vuosikorjaukset	-74 300,84	-45 000,00
Osakehuoneistot 4 A 2- A3 remontit	-48 991,11	
Aktivoitu taseseen uudisrakentamisena	48 991,11	
Eriks. päätetyt	0,00	-150 000,00
Muut hoitokulut	-9 673,90	-6 000,00
(Poistot yhteen laskuttu)	-437 645,10	-676 870,00
Luottotappioihin	0,00	
Liikevoitto (tappio)	-110 586,09	-25 870,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut ja muut rah.kulut	-70 108,67	-45 000,00
Voitto / tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-180 694,76	-70 870,00
Tuloverot		
Lopullinen vero	-3 882,18	
Tilikauden voitto (tappio)	-184 576,94	-70 870,00

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy
Tilikausi 1.1.2025 - 31.12.2025

6

Omistajan yhtiölle asettamat sitovat tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan tarpeisiin soveltuvan asuntokannan ylläpitäminen	Käyttöaste % asunnot pois 15 kpl 651 m ² lisä Puistot. 2 kpl 121,5 m ² as.pinta-ala nyt 6 070 m ²	85 %	85,5 %
Asuntokannan suunnitelmallinen hoito	Vuosikorjaukset e/ m ² as.pinta-ala 6 070 m ² Rakennuskohtaiset käyttö- ja korj.suunnitelma	6,60 e / m ² PTS	74 300,84 e 12,30 €/ m ² 5 vuoden suunnitelman päivitys
Erikseen päätettävät korjaukset energioiden säästöt	lämmitysenergia-muutoksia	150 000,00 e	
Energian ja veden kulutuksen vähentäm.	veden kulutuksen hallinta mittareiden lisäykset	90 l/hlö/vrk	

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui heikosti. Liikevaihdon kohenemista oli arvioitu liikaa ja arviosta jäätin.

Käyttöasteen tasoon on huomioitu päätettyjen asuntojen poistuminen käytöstä.

Vuokrien ja maksujen korotukset eivät kattaneet edelleen korkealla tasolla olevia kustannuksia

Palkkakulut nousivat, mihin vaikutti palkkioiden ja palkkojen siirtojen muutos.

Kiinteistönhoidon ja ulkopuhtaanapidon kustannukset pysyivät kohtuullisella tasolla.

Muina eroavuuksia edelleen sähkön korkea hinta ja jätehuollossa myös selkeä nousu.

Vuosikorjauskustannuksia kertyi todella paljon, koska tyhjienkin asuntojen kunnosta on huolehdittava.

Puistotien toisen osakehuoneiston rakennuskustannukset kirjattiin nyt loppuun ja aktivoitiin taseeseen.

Nostettujen lainojen ja takausprovisioiden johdosta korkokulujen lopullinen summa nousi reippaasti.

Kulutustietoja tilikaudelta

Öljynostot 42 808 l. Lämmitetty pinta-ala 2 138,5 m², kulutus 20,0 l/m² vastaa 200 kWh/m²

Kaukolämmön ostot 750 180 kWh. Lämmitetty pinta-ala 4 395,5 m², kulutus 170,7 kWh/m²

Rahoituslaskelma	1.1.2025 - 31.12.2025	
Tuotot	Vuokrat ja käyttökorvaukset	593 566,39
	Liiketoiminnan muut tuotot	4 633,16
	Lainan nostot	<u>100 000,00</u>
		698 199,55
Hoitokulut	Henkilöstökulut	-59 574,12
	Kiinteistöjen hoitokulut ja aktivoitut	-486 636,21
	Rahoituksen korkokulut ja vero	-73 990,85
	Rahoituslainojen lyhennykset	<u>-91 536,98</u>
		-711 738,16
Tilikauden 2025 alijäämä		-13 538,61
Siirtyvä jäämä edellisiltä kausilta		<u>-72 919,61</u>
Seuraavalle tilikaudelle siirtyvä alijäämä		-86 458,22
Vaihtuvat vastaavat		16 198,43
Lyhytaikainen vieras pääoma		<u>-102 656,65</u>
Tilikaudelle 2024 siirtyvä alijäämä		-86 458,22

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy
Tilinpäätös 1.1.2025 - 31.12.2025

7

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
	21. tilikausi	kahdeskymmenes tilikausi
Tase Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet, kiinteistöliittymät	245 638,75	245 638,75
Laajakaistaliittymät	12 276,00	12 276,00
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	2 061 598,60	2 272 615,47
Osakehuoneistot Puistotie 4 A2 ja A3	89 427,19	40 436,08
Kodinkoneita ja kalusto	1 648,67	2 198,22
Sijoitukset, Kaukolämpöliittymät	31 503,30	31 503,30
Sijoitukset, huoneisto-osakkeet	8 000,00	8 000,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 450 092,51	2 612 667,82
Vaihtuvat vastaavat		
Myyntisaam. vuokrat	2 441,46	1 204,28
Vuoden lopun vesimaksusaamiset	8 749,72	7 758,85
Muut saamiset, korkoennakoita	5 007,25	3 552,37
Pankkitili J-H Osuuspankki	0,00	7 355,33
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	16 198,43	19 870,83
Vastaavaa yhteensä	<u>2 466 290,94</u>	<u>2 632 538,65</u>
Tase Vastattavaa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	118 000,00	118 000,00
Osakepääoma rahasto	82 408,21	82 408,21
	<u>200 408,21</u>	<u>200 408,21</u>
Svop-rahastot	455 136,91	455 136,91
	<u>655 545,12</u>	<u>655 545,12</u>
Edellisten tilik. voitto/tappio	-181 737,92	-14 424,23
Tilikauden voitto / tappio	-184 576,94	-167 313,69
	<u>-366 314,86</u>	<u>-181 737,92</u>
Oma pääoma yhteensä	289 230,26	473 807,20
Vieras pääoma, pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 129 840,55	1 165 656,32
Omistajayhteisöltä tertiäärilainat	358 747,71	358 747,71
	<u>1 488 588,26</u>	<u>1 524 404,03</u>
Vieras pääoma, lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta seur.tilik. lyh omistajalle lyhytaik. Lainat seur.tilik lyhenn	572 209,88	533 786,88
	18 000,00	8 000,00
Saadut ennakomaksut ja vuokravakuudet	27 891,73	22 992,81
Ostovelat muille	12 391,64	18 959,63
Ostovelat omistajayhteisölle	39 211,10	45 969,30
Siirtovelka omistajalle, lainan lyh	4 000,00	
Siirtovelat, jaksot.korot	2 936,62	4 153,62
Siirtovelat, korkovelat omistalle	9 822,70	
Ennakonpid.velka 12.2025 palkoista	783,16	98,31
Tyel-maksuvelka	1 165,84	350,88
Siirtovelat, sava, työllisyysrahasto	59,75	15,99
	<u>688 472,42</u>	<u>634 327,42</u>
Vieras pääoma yhteensä	2 177 060,68	2 158 731,45
Vastattavaa yhteensä	<u>2 466 290,94</u>	<u>2 632 538,65</u>

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy
Tilinpäätös 1.1.2025 - 31.12.2025

8

Tuloslaskelma		1.1.2025 - 31.12.2025	1.1.2024 - 31.12.2024
		21. tilikausi	kahdeskymmenes tilikausi
Liikevaihto			
Vuokrat		545 407,54	535 983,61
Käyttökorvaukset		48 158,85	49 415,99
Liikevaihto yhteensä		593 566,39	585 399,60
Muut liiketoiminnan tuotot		4 633,16	4 073,95
		<u>598 199,55</u>	<u>589 473,55</u>
Henkilöstökulut			
Palkat		-52 189,44	-26 709,93
Eläkekulut		-4 957,56	-3 069,41
Muut henkilösivukulut		-2 427,12	-2 744,29
		<u>-59 574,12</u>	<u>-32 523,63</u>
Poistot			
	rakennuksista	-90 904,60	-94 692,32
	kalustosta	-549,55	-732,74
		<u>-91 454,15</u>	<u>-95 425,06</u>
Arvonlennukset	rakennuksista	-120 112,27	
Muut kiinteistön hoitokulut			
Hallintokulut, toimiston vuokra ja tilintarkastus		-6 952,76	-29 092,27
Käyttö- ja huoltokulut		-20 999,79	-5 381,21
Ulkoalueiden hoito		-25 960,64	-44 444,00
Siivouspalvelut ja -tarvikkeet		-7 929,08	-9 727,77
Lämmitys		-136 420,99	-140 615,80
Vesi ja jätevesi		-42 995,48	-39 167,83
Kiinteistösähkö		-27 657,33	-37 123,65
Tietoliikennemaksut		-24 514,57	-14 207,86
Jätehuolto		-18 437,22	-12 428,69
Kiinteistövuokrat		-21 161,91	-19 351,56
Kiinteistövero		-20 640,59	-20 899,70
Vuosikorjaukset		-74 300,84	-63 714,29
Osakehuon. 4 A 2- A3 rakent. aktiv.		-48 991,11	
Eriks. Päätetyt, siirretty aktiivaan		48 991,11	-152 573,96
Muut hoitokulut		-9 673,90	-10 259,23
	poisto ja kulut y	-649 211,52	-598 987,82
Luottotappioihin		0,00	-586,14
		<u>-437 645,10</u>	<u>-599 573,96</u>
Liikevoitto (tappio)		-110 586,09	-137 902,50
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut ja muut rah.kulut		-70 108,67	-76 166,89
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja		-180 694,76	-214 215,99
Vapaaehtoisten varausten muutos			45 000,00
Tuloverot, veron palautus		-3 882,18	1 902,30
Tilikauden voitto (tappio)		<u>-184 576,94</u>	<u>-167 313,69</u>

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy

LAINATAULUKKO VUOSITTAISEEN KÄYTTÖÖN tilinpäätöstä ja talousarvioita varten

LIITTEEKSI V 2025 TILINPÄÄTÖKSEEN

Lainapääomat jäljellä kunkin vuoden lopussa

2025 tilinpäätöksen 5 vuoden jälkeen; siis 2030 jälkeen eräännyvät

Laina	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	korkotark.pv
Järvi-Hämeen Osuuspankin lainat									
2 -80632790	43 830,57	14 609,73	0,00					6 eur.	0,830 % 14.6.2026 nostop. 13.12.2005
5 -80645206	12 080,00	5 360,00	0,00					6 eur.	3,309 % 30.3.2026 nostop. 30.9.2011
6 -80646774	347 555,00	303 575,00	259 595,00	215 615,00	171 635,00	127 655,00	83 675,00	39 695,00	12 eur. 3,112 % 8.11.2026 nostop. 21.11.2012
7 -80650685	423 977,63	396 777,55	369 577,55	342 377,51	315 177,47	287 977,43	260 777,39	233 577,35	12 eur. 2,962 % 30.6.2026 nostop. 30.6.2015
Kuhmoisten kunnan laina 1									
kaukol.rak	80 000,00	72 000,00	64 000,00	56 000,00	48 000,00	40 000,00	32 000,00	24 000,00	12 eur. 12 eur 31.12.2026 nostop. 15.12.2014
Kuntarahoituksen laina									
putkirem.	400 000,00	373 334,00	346 668,00	320 002,00	293 336,00	266 670,00	240 004,00	213 338,00	6 eur. 2,811 % 18.5.2026 nostop. 18.12.2024 laina-aika 15 v, lyh. 26 666,00 / v
Kuhmoisten kunnan laina 2									
Osakehuon.remontit	100 000,00	90 000,00	80 000,00	70 000,00	60 000,00	50 000,00	40 000,00	12 eur 12 eur	15.8.2026 nostop. 15.8.2025
	1 307 443,20	1 265 656,28	1 129 840,6	1 013 994,5	898 148,47	782 302,43	666 456,39	550 610,35	
Kuntarahoituksen yritystodistusopimukset lyhytaikaista rahoitusta									
							500 000,00	6-12 eur	todistus voim enint. 12 kk
							<u>-50 000,00</u>		
							450 000,00		
				31.12.2025 käytössä					

Liite 3. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n tilinpäätös

KUHMOISTEN VERKKOPALVELUT OY		
TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
	-----	-----
	0,00	0,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
6000 Palkat ja palkkiot	-90,00	-450,00
Palkat ja palkkiot yhteensä	-90,00	-450,00
Henkilöstökulut yhteensä	-90,00	-450,00
Liiketoiminnan muut kulut		
6305 Km korvaukset	-12,98	-70,11
6750 Vakuutukset liike ym	-722,76	-694,75
6930 Taloushallintopalvelut	-695,52	-1 880,57
6937 Tilintarkastuspalvelut	-1 317,75	-1 692,60
6955 Pankkikulut	-104,24	-160,52
6995 Muut liikekulut	-105,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-2 958,25	-4 498,55
	-----	-----
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-3 048,25	-4 948,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta		
7382 Palautettava yhteisökorko	0,00	0,83
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta yhteensä		0,83
Arvon alentumiset pys.vast. sijoituksista		
7600 Arvonalent. pys.vast.sij.	0,00	18 404,01
Arvon alentumiset pys.vast. sijoituksista yhteensä		18 404,01
Korkokulut ja muut rahoituskulut muilta		
7410 Korkokulut Kuntarahoitus Oyj-l	-13 088,23	-14 292,69
7499 Viivästyskorot	-19,31	0,00
7505 Perimiskulut	-10,00	0,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut muilta yhteensä	-13 117,54	-14 292,69
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-13 117,54	4 112,15
	-----	-----
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP. SIIRT. JA VEROJA	-16 165,79	-836,40
	-----	-----
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-16 165,79	-836,40
	=====	=====

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy

	31.12.2025	31.12.2024
T A S E		
V a s t a a v a a		
	-----	-----
	0,00	0,00
Lyhytaikaiset		
Muut saamiset		
1525 Omaverotapahtumat	0,00	0,50
Muut saamiset yhteensä		0,50
Lyhytaikaiset yhteensä		0,50
Rahat ja pankkisaamiset		
1710 FI82 5176 0420 0365 99	669 081,09	821 311,75
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	669 081,09	821 311,75
	-----	-----
	669 081,09	821 312,25
	=====	=====
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma		
2000 Osakepääoma	20 000,00	20 000,00
Osakepääoma yhteensä	20 000,00	20 000,00
Osakepääoma yhteensä	20 000,00	20 000,00
Muut rahastot		
Sij.vapaan oman po.n rahasto		
2018 Sij.vapaan oman pääoman		
rah.	262 500,00	262 500,00
Sij.vapaan oman po.n rahasto yh-		
teensä	262 500,00	262 500,00
Muut rahastot yhteensä	262 500,00	262 500,00
Ed. tilikausien voitto (tappio)		
	-1 021	-1 020
2020 Ed. tilikausien voitto/tappio	009,01	172,61
	-1 021	-1 020
Ed. tilikausien voitto (tappio) yhteensä	009,01	172,61
Tilikauden voitto (tappio)	-16 165,79	-836,40
	-----	-----
	-754	-738
Oma pääoma yhteensä	674,80	509,01

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta		1 417	1 552
2325 Kuntarahoitus Oyj:n luotto	500,00	500,00	
2326 Seuraavan kauden lyhen-	-135	-135	
nykset	000,00	000,00	
	1 282	1 417	
Lainat rahoituslaitoksilta yhteensä	500,00	500,00	
	1 282	1 417	
Pitkäaikainen yhteensä	500,00	500,00	

Lyhytaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta			
2401 Seuraavan kauden lyhen-			
nykset	135 000,00	135 000,00	
Lainat rahoituslaitoksilta yhteensä	135 000,00	135 000,00	
Muut velat			
2460 Muut velat lyhytaik.	48,98	250,11	
2461 Ennakonpidätysvelka	54,00	270,00	
Muut velat yhteensä	102,98	520,11	
Siirtovelat			
2450 Siirtovelat lyhytaik.	6 152,91	6 801,15	
Siirtovelat yhteensä	6 152,91	6 801,15	
Lyhytaikainen yhteensä	141 255,89	142 321,26	
	-----	-----	
	669 081,09	821 312,25	
	=====	=====	

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	-16 165,79	-835,57
Oikaisut liikevoittoon	0,00	0,00
Suunnitelman muk. poistot	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja kulut	13 117,54	14 291,86
Muut oikaisut (akordi Laajakaistalle)	0,00	0,00
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-3 048,25	13 456,29
Käyttöpääoman muutos		
Saamisten muutos	0,50	1 303,35
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos	-1 065,37	-703,93
	-1 064,87	599,42
Liiketoiminnan rahavirta	-4 113,12	14 055,71
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Myönnetyt lainat	0,00	0,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,00	0,00
Saadut korot ja provisiot investoinneista	0,00	0,00
saadut osingot	0,00	0,00
Myydyt osakkeet	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta		
Osakepääoma	0,00	0,00
Sijoitetun pääoman rahasto	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,00	0,00
Lainojen lisäys (pitkäaikaiset)	0,00	0,00
	-135	
Lainojen vähennys (pitkäaikaiset)	000,00	-135 000,00
Saadut korot ja provisiot	0,00	0,00
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-13 117,54	-14 292,69
Maksetut osingot ja muu voitonjako	0,00	0,00
Maksetut välittömät verot	0,00	0,00
	-148	
Rahoituksen rahavirta	117,54	-149 292,69
	-152	
Rahavarojen muutos	230,66	-135 236,98
Rahavarat 1.1.	821 311,75	956 548,73
Rahavarat 31.12.	669 081,09	821 311,75
taseessa	669 081,09	821 311,75